T.C.
TRAKYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
YABANCI DİLLER EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
ALMAN DİLİ EĞİTİMİ BİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

ERKEN YAŞTA YABANCI DİL EĞİTİMİNDE MASALLARIN DİL BECERİLERİNE ETKİLERİ

DİDEM YILMAZ

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MUKADDER SEYHAN YÜCEL

EDİRNE, 2017

T.C.

TRAKYA ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

YABANCI DİLLER EĞİTİMİ ANABİLİM DALI

ALMAN DİLİ EĞİTİMİ BİLİM DALI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Didem YILMAZ tarafından hazırlanan **Erken Yaşta Yabancı Dil Eğitiminde Masalların Dil Becerilerine Etkileri** Konulu **Yüksek Lisans** tezinin Sınavı, Trakya Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliği'nin 15.-16.maddeleri uyarınca Pazartesi, 27.02.2016 günü saat **10.30** 'da yapılmış olup, yüksek lisans tezinin *kabul edilmesine ..... **OYBİRLİĞİ/~~OYÇOKLUĞU~~** ile karar verilmiştir.

JÜRİ ÜYELERİ	KANAAT	İMZA
Prof. Dr. Hikmet ASUTAY	Kabul Edilmesine	
Doç. Dr. Mukadder SEYHAN YÜCEL (Danışman)	kabul edilmesine	
Yrd. Doç. Dr. Yıldız AYDIN	kabul edilmesine	

* Jüri üyelerinin, tezle ilgili kanaat açıklaması kısmında "Kabul Edilmesine/Reddine" seçeneklerinden birini tercih etmeleri gerekir.

T.C
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
ULUSAL TEZ MERKEZİ

TEZ VERİ GİRİŞİ VE YAYIMLAMA İZİN FORMU

Referans No	10141697
Yazar Adı / Soyadı	DİDEM YILMAZ
Uyruğu / T.C.Kimlik No	TÜRKİYE / 38107271122
Telefon	5468667751
E-Posta	24yilmazdidem@gmail.com
Tezin Dili	Türkçe
Tezin Özgün Adı	Erken Yaşta Yabancı Dil Eğitiminde Masalların Dil Becerilerine Etkileri
Tezin Tercümesi	The Effects of Fairy Tales on Language Skills in Foreign Language Education at an Early Age
Konu	Eğitim ve Öğretim = Education and Training
Üniversite	Trakya Üniversitesi
Enstitü / Hastane	Sosyal Bilimler Enstitüsü
Anabilim Dalı	Yabancı Diller Eğitimi Anabilim Dalı
Bilim Dalı	Alman Dili Eğitimi Bilim Dalı
Tez Türü	Yüksek Lisans
Yılı	2017
Sayfa	143
Tez Danışmanları	DOÇ. DR. MUKADDER SEYHAN YÜCEL 33485291960
Dizin Terimleri	
Önerilen Dizin Terimleri	Erken Yaşta Yabancı Dil Eğitimi, Masalların kullanımı, Dil Beceri Gelişimi, Öğretmen Görüşleri
Kısıtlama	Yok

Yukarıda bilgileri kayıtlı olan tezimin, bilimsel araştırma hizmetine sunulması amacı ile Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi Veri Tabanında arşivlenmesine ve internet üzerinden tam metin erişime açılmasına izin veriyorum.

02.03.2017

İmza:.....

Tezin Adı: Erken Yaşta Yabancı Dil Eğitiminde Masalların Dil Becerilerine Etkileri

Yazar Adı: Didem YILMAZ

ÖZET

Araştırmada, dünyada ve ülkemizde giderek yaygınlaşan, hatta zorunlu hale gelen erken yaşta yabancı dil eğitiminde kullanılan masalların, çocuğun dil becerilerine yaptığı etkilerin tespit edilmesi amaçlanmaktadır. Bu amacı temellendirebilmek için, yabancı dilin önemi, erken yaşta yabancı dil eğitiminin gerekliliği ve erken yaşta yabancı dil eğitiminde masal kullanımının önemine ilişkin alan yazını taranmış, 2015-2016, 2016-2017 Eğitim-Öğretim yılında Edirne il merkezinde bulunan 23 devlet, 2 si özel okul olmak üzere toplam 25 ilkokulda görev yapan 32 öğretmen ile yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığıyla görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Nitel araştırma yöntemlerinden biri olan durum çalışması kullanılan bu çalışmada veriler içerik analizi yöntemiyle analiz edilmiştir. İçerik analizinde, Nvivo 11 nitel veri analiz programı kullanılmıştır.

Araştırmada öğretmenlerden elde edilen verilerin analizi sonucunda erken yaşta yabancı dil eğitiminde masal kullanımının, çocukların dil becerilerinin gelişimine olumlu yönde etki ettiğine, dikkat çekici ve eğlenceli olması nedeniyle çocukların yabancı dil derslerine ilgilerinin artmasını sağladığına, kültürlerarasılık bağlamında da masalların önemli olduğuna dair sonuçlara ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Erken Yaşta Yabancı Dil Eğitimi, Masalların kullanımı, Dil Beceri Gelişimi, Öğretmen Görüşleri

Name of Thesis: The Effects of Fairy Tales on Language Skills in Foreign Language Education at an Early Age

Prepared by: Didem YILMAZ

ABSTRACT

In this survey, it is aimed to determine the effects of fairy tales used in foreign language education at an early age that is increasingly common in our country and in the world even that is becoming mandatory, on child's language skills.

In order to be able to base this aim, the literature on the importance of foreign language, the necessity of foreign language education at an early age and the importance of using fairy tales in foreign language education at early age is analysed. Via semi-structured interview form, interviews were held with 32 teachers who worked in 23 state and 2 private in totally 25 primary schools in Edirne city centre during 2015-2016, 2016-2017 academic years. In this study, which is used case study, one of the qualitative research methods, the data were analysed by the content analysis method. In the process of content analysis, NVİVO 11, Qualitative Data Analysis Program, is used.

As a result of analysing of data of teachers at this research, it has been found that the using of fairy tales in foreign language education at an early age, promotes children's interest because of the fact that fairy tales are remarkable and interesting and also fairy tales are important in the context of interculturalism.

Key Words: Foreign Language Education at an Early Age, The Using of Fairy Tales, Language Skills Development, The Wiews of Teahers.

ÖNSÖZ

Erken yaşta yabancı dil edinimi hem ülkemizde hem de dünyada gittikçe önem kazanan bir olgu haline gelmiştir. Bireyin zihinsel, fiziksel, bilişsel ve psikolojik gelişimleri göz önünde tutularak verilen yabancı dil eğitimi, o dilin etkili öğrenilmesinde bireye birçok kolaylık sağlayacaktır. Ancak uygun dil ortamları oluşturulduğunda "erken yaş" avantaja çevrilebilmesi bakımından bu çalışmada, uygun dil durumlarının oluşturulabilmesi için, öğrencinin yaşı, ilgisi gibi etmenler dikkate alındığında, kullanılabilecek materyallerden biri olan masallar incelenmiş, erken yaşta yabancı dil eğitiminde kullanılan masalların çocuğun dil gelişimine etkisini tespit etmek amaçlanmıştır. Bu kapsamda Edirne il merkeze bağlı 23 ilkokulda görev yapan 32 yabancı dil öğretmeni ile uygulama yapılmış, erken yaşta yabancı dil eğitiminde kullanılan masalların, çocuğun dilsel gelişimine olumlu yönde etki ettiği sonucuna ulaşılmıştır.

Tezimi yazarken değerli görüşlerini, zamanını ve engin sabrını benden esirgemeyen, bana her fırsatta gösterdiği güler yüz, özveri ve sonsuz anlayışla beni güdüleyen tez danışmanım Doç. Dr. Mukadder Seyhan Yücel'e teşekkürlerimi sunarım. Çalışma arkadaşlarım Dr. Mehpare Saka, Sema Duran Baytar ve Zekiye Hande Ünal' a çalışma süresince verdikleri destekten ötürü teşekkür ederim. Tüm hayatım boyunca desteğini hep hissettiğim aileme özellikle canım BABAMA teşekkür ederim.

DİDEM YILMAZ

2017

İÇİNDEKİLER

ÖZET ..... **i**
ABSTRACT ..... **ii**
İÇİNDEKİLER ..... **iv**
TABLOLAR LİSTESİ ..... **vii**
ŞEKİLLER LİSTESİ ..... **viii**
KISALTMALAR LİSTESİ ..... **x**

I GİRİŞ **1**
1.1. Problem Durumu 2
1.2. Çalışmanın Amacı 3
1.3. Çalışmanın Önemi 4
1.4. Sayıltılar 4
1.5. Sınırlılıklar 5

II KURAMSAL BİLGİLER VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR **6**
2.1. Dil ve Önemi 6
2.1.1. Yabancı Dil ve Önemi 7
2.1.2. Ülkelerin Yabancı Dil Politikaları 9
2.1.2.1. Avrupa Birliği Ülkeleri 9
2.1.2.2. Türkiye 20
2.2. Erken Yaşta Yabancı Dil Eğitimi 21
2.2.1. Erken Yaşta Yabancı Dilin Önemi 22
2.2.2 Erken Yaşta Yabancı Dil Eğitiminde Yönelimler ve Yaklaşımlar 29
2.2.2.1. Erken Yaşta Yabancı Dil Eğitiminde Öğretmen 35
2.2.2.2. Erken Yaşta Yabancı Dil Öğretiminde İçerik 41
2.2.2.3. Erken Yaşta Yabancı Dil Öğretiminde Sınıf Ortamı 43
2.2.2.4. Erken Yaşta Yabancı Dil Öğretiminde Materyal 45
2.2.2.5. Erken Yaşta Yabancı Dil Öğretiminde Aktivite 48

2.3. Masal ve Çocuk Dünyası 56
2.3.1. Erken Yaşta Yabancı Dil Eğitiminde Masallar 61

III YÖNTEM 66
3.1. Araştırmanın Modeli 66
3.2. Araştırma Grubu 67
3.3. Veri Toplama Araçları 67
3.4. Nitel Veri Toplama Araçlarının Uygulanması 68
3.5. Nitel Verilerin Analizi ve Yorumlanması 68

IV BULGULAR VE YORUM 70
4.1 Araştırma Grubuna Yönelik Demografik Bulgular 70
4.2 Masalların Önemine İlişkin Bulgular 75
4.2.1 Masalların Dil Becerilerine Katkısına İlişkin Bulgular 77
4.2.1.1 Masalların Kelime Bilgisine Katkılarına İlişkin Bulgular 78
4.2.1.2 Masalların Konuşma Becerilerine Katkısına Yönelik Bulgular 79
4.2.1.3 Masalların Dinleme Becerilerine Katkısına Yönelik Bulgular 81
4.2.1.4 Masalların Okuma Becerilerine Katkısına Yönelik Bulgular 82
4.2.1.5 Masalların Dilbilgisine Etkisine Yönelik Bulgular 82
4.2.2 Masalların İlgi Çekici, Eğlenceli, Dikkat Çekici Olması İle İlgili Bulgular 83
4.2.3 Masalların Çocuğun Gelişimine Sağladığı Katkılara İlişkin Bulgular 85
4.2.3.1 Masalların Çocuğun Hayal Gücü ve Yaratıcılığına Sağladığı Katkılara İlişkin Bulgular 86
4.2.3.2 Masalların Çocuğun Düşünme Becerisine Katkılarına İlişkin Bulgular 87
4.2.4 Masalların Çocukların Seviyesine Uygunluğuna İlişkin Bulgular 87
4.2.5 Masalların Kültürlerarasılık Önemine İlişkin Bulgular 89
4.2.6 Masalların Kalıcı Öğrenmeye İlişkin Bulgular 90
4.3 Masalların Erken Yaşta Yabancı Dil Eğitiminde Kullanımına İlişkin Bulgular 92

4.3.1 Masalların Önemli Görülmesi ve Derslerde Kullanılması Durumlarına İlişkin Bulgular 93
4.3.2 Masalları Önemli Gören ve Kullanan Öğretmenlerin Ne Sıklıkta Masal Kullandığına İlişkin Bulgular 94
4.3.3 Masalları Önemli Gören ve Kullanan Öğretmenlerin Masalları Derslerde Nasıl Kullandığına İlişkin Bulgular 95
4.3.4 Masalları Önemli Gören Ancak Derslerde Kullanmayan Öğretmenlerin Kullanmama Gerekçelerine İlişkin Bulgular 96
4.3.5 Masalların Kullanımının Görev Yapılan Kurum ile İlişkisine Yönelik Bulgular 97
4.3.6 Masalların Kullanımının Çocuklara Yabancı Dil Eğitimi ile İlişkisine Yönelik Bulgular 98
4.4 Masalların Erken Yaşta Yabancı Dil Eğitiminde Kullanımına Yönelik Sıkıntılara İlişkin Bulgular 99
4.4.1 Masalların Kullanımında Kurumsal Kaynaklı Sıkıntılara Yönelik Bulgular 100
4.4.2 Masalların Kullanımında Öğrenci Motivasyonundan Kaynaklanan Sorunlara İlişkin Bulgular 102
4.4.3 Masalların Kullanımında Materyal Kaynaklı Sıkıntılara Yönelik Bulgular 104
4.4.4 Masalların Kullanımında Öğretmen Kaynaklı Sıkıntıların Analizi 106

V TARTIŞMA VE SONUÇ 107
KAYNAKÇA 116
EK1: Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu 129

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: Nitel Araştırmanın Özellikleri 66
Tablo 2: Katılımcıların Cinsiyet Dağılımı 70
Tablo 3: Katılımcıların Yaş Aralığı Dağılımı 70
Tablo 4: Katılımcıların Görev Yaptığı Okul Türü ve Öğretilen Yabancı Dil 71
Tablo 5: Mezun Olunan Fakülte ve Görev Yapılan Okulların Branşlar 72
Tablo 6: Yabancı Dil Öğretmenlerinin Haftalık Ders Yükü Ortalamaları..... 72
Tablo 7: Yabancı Dil Öğretmenlerinin Görev Yaptığı Sınıflar..... 73
Tablo 8: Katılımcıların Erken Yaşta Yabancı Dil Eğitimine Yönelik Aldıkları Eğitim..... 74
Tablo 9: Masalların Önemine İlişkin Görüşlerinin Betimsel Analizinin Sonuçları.. 76
Tablo 10: Masalların Dil Becerilerine Katkı Sağladığına İlişkin Görüşler..... 78
Tablo 11: Kelime Bilgisi Alt Temasına İlişkin Görüşler 79
Tablo 12: Konuşma Becerisi Alt Temasına İlişkin Görüşler 80
Tablo 13: Dinleme Becerisi Alt- Temasına İlişkin Görüşler 81
Tablo 14: İlgi Çekici, Eğlenceli, Dikkat Çekici Alt-Temasına İlişkin Veriler 84
Tablo 15: "Çocuğun Gelişimine Sağlanan Katkı" Temasına İlişkin Veriler 86
Tablo 16: Masalların Kullanımında Yaşanılan Sıkıntılar ile İlgili Temalar 100
Tablo 17: Masalların Kullanımında Kurumdan Kaynaklı Sorunlara İlişkin Alt-Temalar 100
Tablo 18: Masalların Kullanımında Öğrenci Motivasyonundan Kaynaklanan Sıkıntılara Dair Alt-temalar..... 103

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: Öğrencilere İlk Başta Birinci Zorunlu Yabancı Dilin Öğretildiği Yaştaki Değişiklikler ve Bu İmkânın Okul Öncesi, İlköğretim ve Orta Öğretimdeki Süresi 1984, 1994, 2003 Ve 2007 15

Şekil 2: Okul Öncesi, İlköğretim ve Orta Öğretimdeki Müfredatta İki Yabancı Dilin Öğretimi, 2006/07 16

Şekil 3: Merkezi Eğitim Yetkilileri Tarafından Yayınlanan Belgelere Göre İlköğretim ve Orta Öğretimdeki Belirli Yabancı Diller, 2006/07 17

Şekil 4: İlköğretimde İngilizce, Almanca ve / veya Fransızca Öğrenen Bütün Öğrencilerin Yüzdesi. Bu Dillerden Birinin En Yaygın Olarak Öğrenildiği Ülkeler, 2005/06 Almanca, İngilizce, Fransızca 18

Şekil 5: Öğrenilen Yabancı Dillerin Sayısına Göre Bütün Öğrencilerin Yüzde Dağılımı, İlköğretim 2005/06 19

Şekil 6: İngilizce Öğrenen Bütün Öğrencilerin Yüzdesindeki Eğilimler, İlköğretim 2001/02, 2002/03, 2003/04, 2004/05 ve 2005/06..... 19

Şekil 7: Çocuklara Yabancı Dil Eğitimine İlişkin Veriler 74

Şekil 8: Masalların Önemine İlişkin Görüşler 76

Şekil 9: Masalların Dil Becerilerine Katkı Sağladığına İlişkin Görüşler 77

Şekil 10: Kelime Bilgisi Alt Temasına İlişkin Görüşler..... 78

Şekil 11: Konuşma Becerileri Alt-Temasına İlişkin Görüşler 79

Şekil 12: Dinleme Becerisi Alt-Temasına İlişkin Görüşler 81

Şekil 13: "İlgi Çekici, Eğlenceli, Dikkat Çekici" Temasına İlişkin Veriler..... 83

Şekil 14: "Çocuğun Gelişimine Sağlanan Katkı" Temasına İlişkin Veriler..... 86

Şekil 15: Masalların Kullanımına Dair Verilerin Analiz Şeması 93

Şekil 16: Masalların Erken Yabancı Dil Derslerinde Kullanım Şekilleri..... 95

Şekil 17: Masal Kullanımı ve Çalışılan Kurum İlişkisi..... 97

Şekil 18: Masal Kullanımı ve Çocuklara Yabancı Dil Eğitimi İlişkisi 98

Şekil 19: Masalların Kullanımında Yaşanılan Sıkıntılar.....99

Şekil 20: Masalların Kullanımında Kurumdan Kaynaklı Sorunlar 100

Şekil 21: Masalların Kullanımında Öğrenci Motivasyonundan Kaynaklanan Sorunlar.....102

Şekil 22: Masalların Kullanımında Materyal Kaynaklı Sorunlar.....105

KISALTMALAR LİSTESİ

AT: Avusturya

AB/AB-27: Avrupa Birliği

BE: Belçika

BE de: Belçika Almanca Konuşan Topluluk

BE fr: Belçika Fransızca Konuşan Topluluk

BE nl: Belçika Flamanca Konuşan Topluluk

BG: Bulgaristan

CY: Kıbrıs olan Avrupa Serbest

CZ: Çek Cumhuriyeti

DE: Almanya

DK: Danimarka

EE: Estonya

EFTA/EEA: Avrupa Ekonomik Alanı'nın üyeleri

EL: Yunanistan

ES: İspanya

Eurostat: Avrupa Topluluklarının İstatistik Bürosu

FI: Finlandiya

FR: Fransa

HU: Macaristan

LI: Lihtenştayn

IE: İrlanda

IT: İtalya ülkeleri

LV: Letonya

LT: Litvanya

LU: Lüksemburg

IS: İzlanda

MT: Malta

NO: Norveç

NL: Hollanda

PL: Polonya

PT: Portekiz

RO: Romanya

SI: Slovenya

SK: Slovakya

SE: İsveç

TR: Türkiye

UK: Birleşik Krallık

UK-ENG: İngiltere

UK-WLS: Galler

UK-NIR: Kuzey İrlanda

UK-SCT: İskoçya

I GİRİŞ

Bireyler arasındaki iletişimi sağlayan en önemli unsur dildir. Dil sayesinde insanlar duygu ve düşüncelerini ifade edebilmekte ve diğer insanlar ile iletişime geçebilmektedir. Değişen ve gelişen dünya şartları, ülkeleri birbirlerine daha da yakınlaştırmıştır. Bu nedenle çağı yakalayabilmek, diğer ülkelerle kültürel, sosyal ve ekonomik bağ kurabilmek için yabancı dil bilmek zorunlu hale gelmiştir. Yabancı dil bilmeye duyulan gereksinimin artmasıyla ülkeler, etkili bir yabancı dil öğretimi için çalışmalar yapmakta ve eğitim sistemlerinde düzenlemeye gitmektedir. Bu kapsamda en önemli çalışmalardan biri olan Avrupa Konseyi'nin 2000 yılında hazırladığı Diller için Avrupa Ortak Başvuru Metni, çok dillilik ve çok kültürlülüğün bireylere bilgi vermenin yanında bireylerin kendi kişisel gelişimi için de önemli olduğunu vurgulamakta, çok dilli ve çok kültürlü bireylerin, ulusların farklılıklara karşı hoşgörü kapasiteni arttırdığını ve dünya barışı için önemli rol oynadığını ifade etmektedir (Europarat, 2001; İlter, 2005; Seyhan Yücel, 2006).

Yabancı dil eğitimine verilen önemin artmasıyla birlikte yabancı dil öğretiminin nasıl, ne zaman ve hangi amaçlar ile uygulanabileceği konusunda alan yazınında araştırmalar da artmıştır. Yapılan bilimsel çalışmalar neticesinde, etkili bir yabancı dil eğitiminde, yabancı dil eğitimine başlama yaşının önemli olduğuna dair sonuçlara ulaşılmıştır (Demirezen, 2003; Roth, 2009; Seyhan Yücel, 2014; Spitzer, 2009). Yapılan araştırmalar, ergenliğe kadar geçen sürenin, yabancı dil eğitimi için biyolojik olarak verimli olduğunu, bu eğitime erken yaşta başlayan çocuğun, yabancı dili ana dili seviyesinde öğrenebildiğini vurgulamaktadır. Ayrıca farklı dil ve kültürlerle erken yaşta tanışmanın, çocuğun kişisel gelişimi için önemli olduğu dile getirilmektedir. Elde edilen bilimsel bulgular neticesinde ülkeler, yabancı dil öğrenme yaşı kapsamında kendi eğitim programında değişikliğe gitmiş ve yabancı dil eğitimine başlama yaşı erkene çekilmiştir. Bu bağlamda ülkemizde de 2012 yılında gerçekleştirilen "Eğitim Reformu" ile zorunlu yabancı dil derslerine 2. sınıfta başlanmaktadır.

Daha etkili yabancı dil eğitimi için bu eğitime erken yaşta başlanmasının yanı sıra erken yaş grubu çocuğunun, gelişim evrelerine uygun, iyi bir öğretmen tarafından, uygun aktivitelerden ve materyallerden yararlanılarak verilecek yabancı dil eğitimi de oldukça önemli görülmektedir. Bu bağlamda, bu çalışmada yabancı dil öğretmenlerinin erken yaşta yabancı dil eğitiminde, masalların çocukların dil gelişimine etkilerine yönelik görüşleri alınmıştır.

Çalışmanın ikinci bölümünde; dil ve yabancı dilin önemi bağlamında alan yazını incelemesi doğrultusunda, erken yaşta yabancı dil eğitiminin önemi ve bilimsel gerekliliği incelenmiş ve irdelenmiştir. Bu çerçevede, erken yaşta yabancı dil eğitiminde yaklaşımlar ve yönelimler, erken yaşta yabancı dil eğitiminde kullanılan edebi metinler ve bu metinlerden "çocuğa uygunluk" prensibi doğrultusunda masallar ile ilgili kuramsal bilgilere yer verilmiştir. Çalışmanın üçüncü bölümünde; çalışmada kullanılan yöntem, çalışma grubu, veri toplama yöntemi ve verilerin analizinde kullanılan yöntem açıklanmıştır. Çalışmanın dördüncü bölümünde yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığı ile çalışma grubunu oluşturan 32 yabancı dil öğretmeninden elde edilen bulgular sunulmuştur. Çalışmanın son bölümünde ise elde edilen bulgular yorumlanmış ve alan yazını ile benzerlik ve farklılıkları ortaya konularak sonraki araştırmalar için öneriler getirilmiştir.

1.1. Problem Durumu

Geçmişten beri önemi vurgulanan ancak son yüzyılda önemli bir ihtiyaca dönüşen yabancı dil eğitimi özellikle ülkemizde önemli bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır, Türkiye'de yabancı dil öğretimi konusunda istenilen düzeyde başarıya ulaşılamadığı yapılan çalışmalarda sıklıkla dile getirilmektedir (Akpınar ve Aydın, 2009, s. 106; Anşin, 2006, s. 10; Işık, 2008, s.15; Üstünoğlu, 2008, s. 332). Bununla birlikte etkili bir yabancı dil eğitimi için, yabancı dil eğitimine erken yaşta başlanması gerekliliği bilimsel olarak kanıtlanmıştır. Yabancı dil eğitiminin erken

yaşta başlaması önemlidir ancak erken yaşta yabancı dil eğitiminde kullanılacak yöntem, aktiviteler ve materyaller etkili ve sağlıklı bir yabancı dil dersinin olmazsa olmazıdır. Çocuğa uygunluk prensibi doğrultusunda, hedef dil ile zenginleştirilmiş eğitim ortamı, çocuğun gelişimini destekleyecek ve çocuğun aktif olmasına olanak tanıyacak materyallerle yabancı dil eğitiminin verilmesi önemlidir. Yapılan araştırmalarda, masalların çocuğun dilsel, kişisel ve psikolojik gelişimine katkı sağlaması, barındırdığı eğlenceli karakterler ve sıra dışı olaylar sayesinde çocuğun derse ilgisini çekmesi gibi gerekçelerle erken yaşta yabancı dil eğitimi için önemli olduğuna dikkat çekilmektedir (Ghosn, 2002; Lundquist, 2012; Karpe, 2013; McNicholls, 2006). Bu noktada erken yaşta yabancı dil eğitimini şekillendirecek olan öğretmenlerin önemi ortaya çıkmaktadır. Tüm bu teorik bulguların uygulanmasında, uygulamadan elde edilen kazanımların gözlemlenebilmesinde ya da uygulamada yaşanılan aksaklıkların tespit edilmesinde öğretmenlerin görüş ve önerileri dikkate alınmalıdır. Bu noktadan hareketle çalışmanın problem cümlesini; "erken yaşta yabancı dil eğitiminde kullanılan masallar çocuğun gelişimini nasıl etkilemektedir?" sorusu oluşturmuş ve görüşme formu aracılığıyla, öğretmenlerin bu konudaki gözlem ve deneyimlerinden yararlanılmıştır.

1.2. Çalışmanın Amacı

Bu çalışmada erken yaşta yabancı dil eğitiminde masalların çocuğun dil gelişimine etkilerini, masalların öğretmenler tarafından kullanım durumunu ve bu bağlamda yaşanılan sorunları tespit etmek amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığıyla, Edirne ili devlet okulları ve özel okullarda görev yapan ilköğretim İngilizce ve Almanca öğretmenlerine sorular yöneltilmiştir.

1.3. Çalışmanın Önemi

Erken yaşta yabancı dil eğitiminde masal kullanımının çocuğun dilsel gelişimine etkilerini tespit etmeyi amaçlayan çalışma, bu konuda en önemli unsurlardan biri olan öğretmenlerin görüşlerini içermesi bakımından önemlidir. Yapılan alan yazını taramaları sonucunda, erken yaşta yabancı dil eğitiminde masal kullanımı konusunda çok fazla çalışma yapılmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu çalışmanın, bilimsel araştırmalar sonucunda ortaya konulan erken yaşta yabancı dil derslerinde masal kullanımının önemi konusunda, öğretmenlerin farkındalıklarını tespit edebilmek, masalların erken yaşta yabancı dil derslerinde kullanım durumuna dair bilgi edinebilmek ve bu bağlamda yaşanılan sıkıntıları tespit edebilmek açısından önemli olduğu düşünülmektedir. Bu çalışmadan elde edilen bulgular ışığında, erken yaşta yabancı dil derslerinde masal kullanımının çocuğa sağladığı yararlar, bu alandaki öğretmenlerin mesleki gelişimi ve dersini şekillendirebilmesinde önemli rol oynayacağı düşünülmektedir. Bu anlamda erken yaşta yabancı dil eğitiminde masal kullanımının önemi üzerine çalışmayı düşünen diğer araştırmacılara ışık tutacağı düşünülmektedir. Ayrıca erken yaşta yabancı dil derslerinde kullanımında yaşanılan sıkıntıların birinci ağızdan aktarılması var olan programın revize edilmesi ya da yeni programların oluşturulmasında programcılara fayda sağlayacağı düşünülmektedir.

1.4. Sayıltılar

- Ankete katılan yönetici ve öğretmenlerin verdikleri yanıtlar onların gerçek görüş ve düşüncelerini yansıttığı varsayılmaktadır.
- Araştırmanın nitel uygulama sürecinde, gönüllü katılımcı olan öğretmenlerin kontrol altına alınamayan bazı istenmeyen etkenlerden eşit düzeyde etkilendikleri düşünülmektedir.

1.5. Sınırlılıklar

- Bu araştırma; 2015-2016, 2016-2017 eğitim-öğretim yılı ile,
- Edirne il merkezi ile
- Erken yaşta yabancı dil eğitiminde masalların kullanımı ile ilgili öğretmenlerin görüşlerini ölçmek amacıyla kullanılan veri toplama araçları ile sınırlıdır

II KURAMSAL BİLGİLER VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1. Dil ve Önemi

Gereksinimlerini karşılamak zorunda olan insan ilkçağlardan beri kendisine mağaralarda, çadırlarda, konutlarda güvenli alanlar oluşturmuş, ateşi bulmuş, toplayıcılık, avcılık, tarım, hayvancılık gibi yöntemlerle karnını doyurmuştur. Barınma, yeme-içme, üreme gibi temel fizyolojik ihtiyaçlarını karşılayan insan, kendini ifade etme, kendi duygu ve düşüncelerini aktarma gereği hissetmiştir. Dil sayesinde bu aktarımı gerçekleştiren insan, duygu ve düşüncelerini sözlü anlatımın yanı sıra hiyeroglif yazılarıyla mağara duvarlarına, taşlara, toprağa, kil tabletlerine resmetmiş, kendini anlatmıştır. Daha sonra yazı bulunmuş ve bu aktarım nesilden nesle daha kalıcı bir şekilde gerçekleşmiştir.

Duygu ve düşüncelerini aktarmada araç olarak kullanılan dil anlam ve kullanımdaki özellikleri itibariyle yalnızca insanlara ait bir yetidir (Karacan, 2000). İnsan ilk olarak anne-babasından, çevresinden edindiği ana dil ya da birinci dil ile yine kendi ebeveynleri ve yakın çevresiyle iletişime geçmiş, daha sonra yabancı dil ya da ikinci dili ile dünyaya açılmıştır.

Dil hayatla insan arasındaki en önemli bağlardan biridir. Dil sayesinde insanlar birbirlerine bilgi, düşünce ve deneyimlerini aktarabilmekte, yeni fikir üretebilmekte ve duygularını ifade edebilmektedir. Yine kültür değerleri ve bilgilerin çoğu kuşaktan kuşağa sözlü ve yazılı sözcükler yoluyla iletilmektedir (Dağabakan ve Dağabakan Öztürk, 2007).

Birçok bilim insanı tarafından, en genel tabiriyle iletişim aracı olan dilin tanımı yapılmaya çalışılmıştır. Vardar dil için*; "Belli bir insan topluluğuna özgü çift*

eklemli sesli göstergeler dizgesi" d*emiştir (Vardar, 1998, s.75).* Saussure ise dili; *" İşaret ve göstergelerden oluşmuş bir sistem"* olarak tanımlamaktadır (Saussure 1985, s.18). Martinet'in tanımına göre ise; *" Dil insan deneyiminin topluluktan topluluğa değişen biçimlerde, anlamsal bir içerikle sessel bir anlatım kapsayan birimlere, başka bir deyişle anlam birimlere ayrıştırılmasını sağlayan bir bildirişim aracıdır"* (Martinet, 1998, s.28).

Çok fazla tarifi yapılan dili, Türk Dil Kurumu ise şöyle tanımlamıştır: *"İnsanların düşündüklerini ve duyduklarını bildirmek için kelimelerle veya işaretlerle yaptıkları anlaşma, lisan, zeban*" (TDK, 2005, s. 526). Yani en basit tanımıyla dil bir aktarım aracıdır. İlhan ise dil için: "*Dil, H.z. Âdem'den beri insanlar tarafından iletişim ve etkileşim aracı olarak kullanılmaktadır. Diller, ortaya çıkışları ve farklılaşmalarının temeli bilinmemekle birlikte uzun bir süreç içerisinde milli dil olma özelliği kazanmış, kendi dil mantığı ve kurallarını oluşturmuştur*" demiştir (İlhan, 2005, s.155).

Her dilin kendine özgü kuralları vardır. Diller bu kurallar içinde yaşayan, değişen ve gelişen varlıklardır. Biyolojik türlerin ortam koşullarına uyum sağlaması gibi, dil de aynı şekilde o dili konuşanların ihtiyaçlarına hizmet etmek için değişebilmektedir. Genetikten sosyal yapıya, iklime ve bitki örtüsüne kadar her şey konuşulan dili etkilemektedir. Bu da dillerin çeşitlenmesine neden olmaktadır. Günümüzde varlığını sürdüren yaklaşık 7000 dil, 32 dil ailesi mevcuttur (Ekici Kılıç, 2012). Bu çeşitlilik, insan ilişkilerinin gelişmesi ya da ülkelerin iyi ilişkiler kurması için başka dilleri bilmeyi zorunlu hale getirmiştir.

2.1.1. Yabancı Dil ve Önemi

Günümüzde küreselleşmeyle birlikte uluslararası ilişkilerin giderek artması ulusların birbirini tanımasına, anlaşmasına ve yakın ilişkiler kurmasına olanak sağlamıştır. Bu gelişmeler sayesinde ülkeler ve kültürler birbirine yakınlaşmış,

aşılması zor olan uzaklıklar ortadan kalkmıştır ve bunun sonucunda diğer toplumlarla iletişime geçebilmek için yabancı dil öğrenme zorunluluğu ortaya çıkmıştır. Hızla gelişen, değişen ve bu değişimlere ayak uydurma çabasında olan insan da sadece anadili ile yetinmeyip yabancı dili de öğrenmeye çalışmıştır. İnsan, birçok alanda ortaya çıkan yenilikleri izleyebilme yani çağa ayak uydurabilme fırsatını, öğrendiği yabancı dil sayesinde elde edebilmiştir. Bu yabancı dil, bireye uluslararası bir statü kazandırmıştır. Bu nedenle de yabancı dil bilmeye duyulan bu gereksinim kamu sektöründe ve özel sektörde yabancı dil bilme konusunu çok önemli bir konuma getirmiştir (İlter, 2005).

Günümüzde yabancı dil bilmek bir gereksinim haline gelmiş ve yabancı dil eğitimi ve öğretimine daha fazla önem verilmeye başlanmıştır (Günday, 2015; Rössler, 2012). Farklı kurum, kuruluş ve bireyler yabancı dil eğitiminin daha verimli hale gelebilmesi için çeşitli alanlarda araştırmalar yapmaya başlamış veya alan yazın çalışmaları farklı bakış açıları ve değişkenler açısından daha da ayrıntılı irdelenmiş ve incelenmiştir. Bu konudaki en önemli çalışmalardan biri de Avrupa Konseyi'nin 2000 yılında hazırladığı Diller için Avrupa Ortak Başvuru Metnidir. Avrupa konseyinin yaptığı bu çalışmada, yabancı dil eğitimine ve öğretimine yeni bakış açısı getirilmesi amaçlanmıştır. Bu bağlamda bireylerin kendi kültürlerine sahip çıkmaları ve bu kültürel değerlerin paylaşımı sağlanacak, bu sayede bireyler arasında çok dilli ve çok kültürlü olma bilinci aşılanacaktır (Demirel, 2003). Yetkili organ olarak Avrupa Konseyi, kıtadaki toplumların karşılaştığı ırkçılık, etnik ayrımcılık, organize suçlar ve çevrenin korunması gibi temel sorunlara çözüm yolları aramanın yanında dil zenginliğini ve bu dillerin kültürel çeşitliliğini korumayı da hedeflemiştir (Europarat, 2001; İlter, 2005; Seyhan Yücel, 2006). 2001 yılının "Avrupa Diller Yılı" olarak ilan edilmesi ve bu kapsamda yürütülen faaliyetler, Avrupa'nın çok dilliliğe ve çok kültürlülüğe verdiği değerin yansımasıdır. Yabancı dil bilgi vermenin yanında bireylere kendi kişisel gelişimlerini tamamlama imkânı da verir. Yabancı dili öğrenmek, aynı zamanda yabancı bir dünyayı, yabancı bir kültürü öğrenmek anlamına da gelmektedir. Çok dillilik bu nedenle de çok önemlidir. Çok dilli ve çok kültürlü bireyler, ulusların hoşgörü kapasitesini artırmada ve dünya barışını sağlama

önemli bir rol üstlenmekte ve birden fazla dil becerisi olan bireyler, istisna olmaktan çıkıp çok kültürlü ve çok dilli bir dünyada daha etkin olabilmektedir (İlter, 2005).

Gelişmeler ve değişimler neticesinde ülkelerinin uyguladığı yabancı dil eğitimi politikaları değişen şartlara uyarlanmış, özellikle yabancı dil öğrenmeye başlama yaşında değişikliğe gidilmiştir. Ülkemizin ve bazı Avrupa ülkelerin yabancı dile karşı tutumlarını daha iyi anlamak adına, yabancı dili öğrenmeye başlama yaşı ve eğitim sistemleri hakkında bazı bilgiler vermek yerinde olacaktır.

2.1.2. Ülkelerin Yabancı Dil Politikaları

Ulusların kendi gelişimini tamamlamalarında olmazsa olmaz bir nokta olarak görülen yabancı dil bilme yetisi her ülkenin gündeminde olan bir konu halini almıştır. Ülkemizde olduğu gibi diğer ülkeler de kendi eğitim programlarında yabancı dil derslerine önem vermektedir (Wicke, 2008). Yabancı dile verilen önem uygulanan zorunlu yabancı dil derslerinden de anlaşılmaktadır. Bu doğrultuda bazı Avrupa birliği ülkelerinin eğitim programları ve zorunlu yabancı dil derslerine başlama yaşı hakkında genel bilgi verilmesi de önemlidir. Bu bağlamda bazı Avrupa birliği ülkelerinin eğitim programları ve zorunlu yabancı dil dersleri şöyledir:

2.1.2.1. Avrupa Birliği Ülkeleri

Almanya

Resmi dilin Almanca olduğu ülkede zorunlu eğitim programı 12 yıl olarak uygulanmaktadır. 6 yaşında başlayan eğitim ilk 4 yıl genel, temel eğitimi içermektedir (Cebeci, 2014). Zorunlu yabancı dil eğitimi ise 8 yaşında başlamaktadır. Bu durum eyaletten eyalete göre değişiklik göstermektedir. 12 yaşında ise 2. Yabancı dil dersleri zorunlu olarak uygulanmaktadır. Zorunlu dil dersleri 19 yaşına kadar

devam etmektedir. Ayrıca 2004-2005 ten bu yana lise de (Gymnasium) eğitim alan öğrenciler 10 yaşına geldiklerinde 1. Yabancı dili, 11 yaşlarında 2. Yabancı dili, 13 yaşlarında 3. yabancı dili öğrenmek zorundadır. Bu okullarda İngilizce, Fransızca, İspanyolca, İtalyanca, Latince, Antik Yunanca gibi farklı dil yelpazesi mevcuttur (Avrupa Komisyonu, 2008).

Belçika

Resmi dilleri Felemenkçe, Almanca ve Fransızca olan Belçika'da zorunlu eğitim 12 yıldır ve 6 yaşında başlamaktadır (Avrupa Komisyonu, 2008; Cebeci, 2014). Eğitim sistemi 6 yıl ilköğretim 6 yıl orta öğretim şeklindedir. Eğitim dili, zorunlu dil eğitime başlama yaşı ve eğitim müfredatı bölgelere göre değişiklik göstermektedir.

Ana Dil Olarak Fransızca Konuşulan Topluluklar: Brüksel' in eğitim dilinin Fransızca olduğu bölgesinde zorunlu yabancı dil dersleri 8 yaşında başlamaktadır. Wallonia Bölgesinin Fransızca konuşulan kısımlarında zorunlu yabancı dil dersleri 10 yaşında başlamaktadır.

Ana Dil Olarak Almanca Konuşulan Topluluklar: Bu bölgede zorunlu dil eğitimi 3 yaşında başlamaktadır. 13 yaş geçiş dönemidir. 14 yaşındaki öğrenci zorunlu 2. yabancı dil dersleri almaktadır.

Ana Dil Olarak Felemenkçe Konuşulan Topluluklar: Brüksel'in eğitim dilinin Felemenkçe olduğu bölgesinde zorunlu yabancı dil dersleri 8 yaşında başlamaktadır. 12 yaşına gelindiğinde zorunlu 2. yabancı dil dersleri, 16 yaşında ise 3.yabancı dil dersleri verilmektedir. Felemen Bölgesinde ise zorunlu 1. Yabancı dil dersleri 10 yaşında başlamakta, öğrenci 12 yaşına geldiğinde 2. zorunlu yabancı dil dersleri verilmektedir (Avrupa Komisyonu, 2008).

Danimarka

Resmi dil Danca ve Almancadır. Zorunlu eğitim süresi 9 yıldır ve 7 yaşında başlamaktadır (Cebeci, 2014). Zorunlu eğitim 7-16 yaş arasını kapsamakta, eğitim dili olarak Danca kullanılmaktadır. 1-7 sınıflar ilkokul, 8-9. Sınıflar ortaokul olarak adlandırılmaktadır. İsteyen öğrenci gerekli şartlar sağlandığında eğitimine evinde devam edebilmektedir. Eğitim sorumluluğu belediyelere ait olan Danimarka da zorunlu yabancı dil dersleri 9 yaşında başlamakta, 13 yaşındaki öğrenciler zorunlu 2.yabancı dil derslerini almaktadır. Zorunlu eğitim süresince ve eğitimine devam eden öğrenciler için zorunlu yabancı dil dersleri 19 yaşına kadar devam etmektedir. Okullarda yabancı dil olarak: İngilizce, Fransızca, İspanyolca, İtalyanca, Rusça, Latince, Türkçe, Arapça, Japonca, Yunanca öğretilmektedir (Avrupa Komisyonu, 2008).

Finlandiya

Resmi dil Fince ve İsveççedir. Sami dili (Lappi) ise resmi statüye sahip bölgesel ve/ veya azınlık dili olarak kabul edilmiştir. Okula başlama yaşı 7dir ve 1. sınıfta 1. zorunlu yabancı dil dersi verilmektedir. Öğrenci 13 yaşına geldiğinde 2. yabancı dil dersi verilmekte ve zorunlu yabancı dil dersi uygulaması 19 yaşına kadar devam etmektedir. Finlandiya'da İngilizce, Latince ve Sami dili yabancı dil olarak okutulmaktadır (Avrupa Komisyonu, 2008). Nüfusun %69 unun en az bir yabancı dil, %47 sinin en az iki yabancı dil ve %23 ünün en az üç yabancı dil bildiği görülmektedir (Solak, 2013).

Fransa

1800lere dayanan köklü bir eğitim geçmişine sahip olan Fransa'da zorunlu eğitim 10 yıldır ve eğitim 6 yaşında başlamaktadır (Cebeci, 2014). İlk ve orta öğretimden oluşmaktadır. İlköğretim iki kademedir. 1. kademe 6-11 yaş aralığını kapsamakta, ikinci kademe ise 11-15 yaş aralığını kapsamaktadır. Ortaöğretim 1 yıl zorunlu olmak şartıyla isteyen öğrenci mesleki, teknolojik ya da genel liselere devam edebilmektedir. 2007- 2008 eğitim yılından itibaren 7 yaşındaki çocukların bir yabancı dil öğrenmeleri prensip olarak zorunlu hale gelmiştir. Yabancı dil dersleri +

sanat ve sanat tarihi + dünyanın keşfi dersleri haftalık toplamda 9 saattir. Bu 9 saatlik dağılım okuldan okula farklılık göstermektedir. Genel toplamda ilköğretimde haftalık 26 saat ders işlenmektedir (Erkan Şahenk, 2013). "Decouverte professionelle" (mesleki hayata geçiş) derslerini alan öğrenciler hariç 14 yaşına gelen her öğrenci zorunlu ikinci yabancı dil dersleri almaktadır. Zorunlu dil dersleri 18 yaşına kadar devam etmektedir (Avrupa Komisyonu, 2008).

İngiltere

İngiltere'de zorunlu eğitim 11 yıldır ve eğitim 5 yaşında başlamaktadır (Cebeci, 2014). Zorunlu yabancı dil dersleri 11 yaşında başlamakta ve zorunlu eğitim bittiğinde öğrenciler en az 1 yabancı dil öğrenmiş olmaktadır. Son yıllarda yapılan düzenlemelerle 07-11 yaş arasındaki öğrencilere yabancı dili tanıtıcı programlar uygulanmaktadır (Avrupa Komisyonu, 2008).

İrlanda

Zorunlu eğitim 9 yıldır ve eğitim 6 yaşında başlamaktadır. Ülkenin resmi dili İrlandaca ve İngilizcedir. Ülkede zorunlu yabancı dil dersleri müfredatta yer almamakta, çocuklar gelişim süreçlerinde iki dilli büyümektedir (Avrupa Komisyonu, 2008).

İspanya

Zorunlu eğitim süresi 10 yıldır. Çocuklar 6 yaşında ilkokula başlamaktadır. 6-12 yaş grubu ilköğretim, 12-16 yaş grubu ortaöğretim I Kademe, 16-18 yaş grubu ortaöğretim II Kademe (zorunlu değil) olarak adlandırılmaktadır. 2008-2009 yılında yapılan düzenlemeyle zorunlu olsun olmasın okula devam eden her öğrenci için yabancı dil dersleri zorunludur. Resmi dili İspanyolcadır, resmi statüye sahip azınlık ve-veya bölgesel diller ise Katalanca, Valensiya Dili, Bask Dili, Galiçya Dilidir. Eğitim programlarında resmi olarak belirlenen bir yabancı dil yoktur (Avrupa Komisyonu, 2008).

İtalya

Zorunlu eğitim 8 yıldır ve 6 yaşında başlamaktadır (Cebeci, 2014). Resmi dili İtalyancadır. 12 dil Resmi statüye sahip azınlık ve/veya bölgesel dil olarak görülmektedir. 6 yaşından itibaren yabancı dil dersleri zorunludur. 11-14 yaşları kapsayan dönemlerde 2. yabancı dil dersleri zorunludur. Zorunlu eğitim 14 yaşına kadar devam etmektedir ve daha sonra eğitimlerine devam eden öğrenciler için 14-19 yaşları kapsayan dönemde zorunlu 3. yabancı dil eğitimi verilmektedir. (Avrupa Komisyonu, 2008).

Lüksemburg

Zorunlu eğitim süresi 10 yıldır ve 5 yaşında başlamaktadır. Almanca, Fransızca, Letzeburgesch resmi dilleridir. 6 yaşında öğrencilere 1. yabancı dil, 7 yaşında 2. yabancı dil 14 yaşında ise 3. yabancı dil zorunlu olarak öğretilmektedir. 19 yaşa kadar zorunlu yabancı dil dersleri devam eder. Birinci yabancı dil tercihi ve öğretilme yaşı bölgesel farklılık gösterir. Almanca 1. Sınıftan itibaren Fransızca ise 2. Sınıftan itibaren resmi dil olmalarına rağmen yabancı dil olarak okutulur. Bazı okulların bazı bölümlerinde öğrencilerin 4 yabancı dil öğrenme zorunluluğu vardır (Avrupa Komisyonu, 2008).

Malta

Resmi dil İngilizce ve Maltaca olan Malta'da eğitim 5 yaşında başlamaktadır ve 5-16 yaşları arasında zorunludur. 5 yaşında başlayan ilkokul, 6 yıl devam etmektedir. Sonraki aşama ortaokuldur ve 11-16 yaşları arasını kapsamaktadır. Zorunlu eğitim süresi 11 yıldır. Zorunlu yabancı dil dersleri 5 yaşında başlamakta ve 16 yaşına kadar devam etmektedir. 11 yaşında ise 2. Yabancı dil dersler öğretilmektedir. Malta'da okullar orta öğretim 1. kademe düzeyinde 7 dil sunmak zorundadır ve öğrenciler kendilerine sunulan dil yelpazesinden sadece birini seçmektedir. Ortaöğretim 2. kademede ise okullar öğrenciye 6 yabancı dil sunmakta ve öğrenciler üçünü seçmektedir. Fransızca, Almanca, İspanyolca, İtalyanca, Rusça, Latince, Leh dili, Türkçe, Hırvatça, Macarca, Slovence, Çekçe, Slovakça, Antik Yunanca, Çingenece, Burgenland-Hırvatça, Boşnakça yabancı dil olarak

öğretilmektedir. İngilizce ve Maltaca resmi dil olmasına rağmen bazı okullarda yabancı dil olarak öğretilmektedir (Avrupa Komisyonu, 2008).

Yunanistan

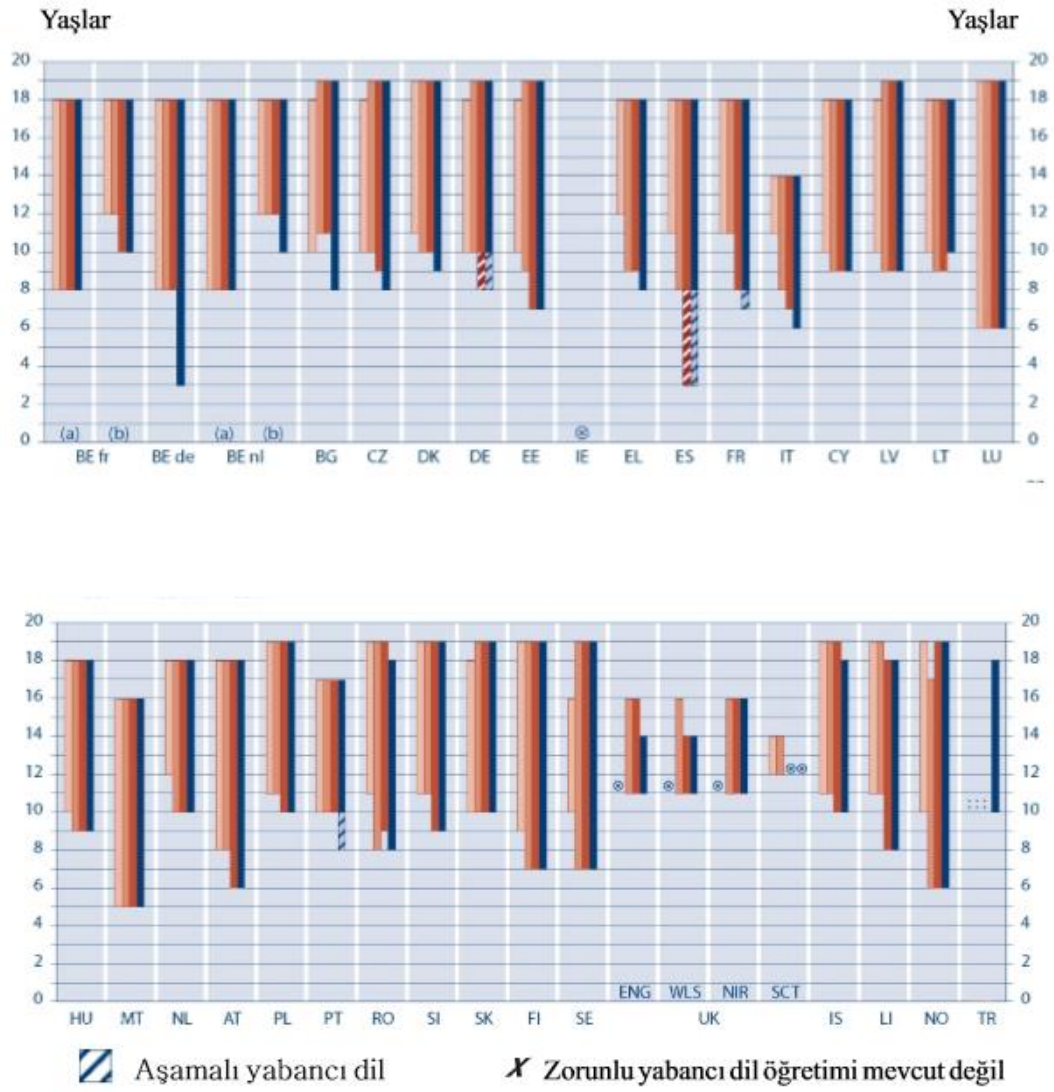
Resmi dil Yunancadır. Yunanistan'da zorunlu eğitim süresi 9 yıldır ve eğitim 6 yaşında başlamaktadır (Cebeci, 2014). Zorunlu 1. yabancı dil dersleri 8 yaşında, zorunlu 2. yabancı dil dersleri ise 10 yaşında başlamaktadır. Zorunlu eğitim süresince ve eğitimlerine devam eden bireyler için yabancı dil dersleri 18 yaşına kadar devam etmektedir. Son zamanlarda pilot bölgelerde uygulanan projelerle yabancı dil öğrenme yaşı daha erkene alınmıştır. 2. dil olarak: İngilizce, Fransızca, Almanca, İtalyanca İspanyolca ve Türkçe öğretilmektedir (Avrupa Komisyonu, 2008).

Avrupa Birliği ülkelerinin yabancı dil politikaları özetlenecek olursa:

- Birçok Avrupa ülkesinde zorunlu yabancı dil derslerinin ilköğretimde başladığı anlaşılmaktadır (Avrupa Komisyonu, 2008, s.22).

- Yabancı bir dilin zorunlu olarak öğretilmesi ile birlikte yabancı dil eğitimine, gittikçe daha erken yaşlarda başladığı görülmektedir (Avrupa Komisyonu, 2008, s.29).

Şekil 1: Öğrencilere ilk başta birinci zorunlu yabancı dilin öğretildiği yaştaki değişiklikler ve bu imkânın okul öncesi, ilköğretim ve orta öğretimdeki süresi 1984, 1994, 2003 ve 2007

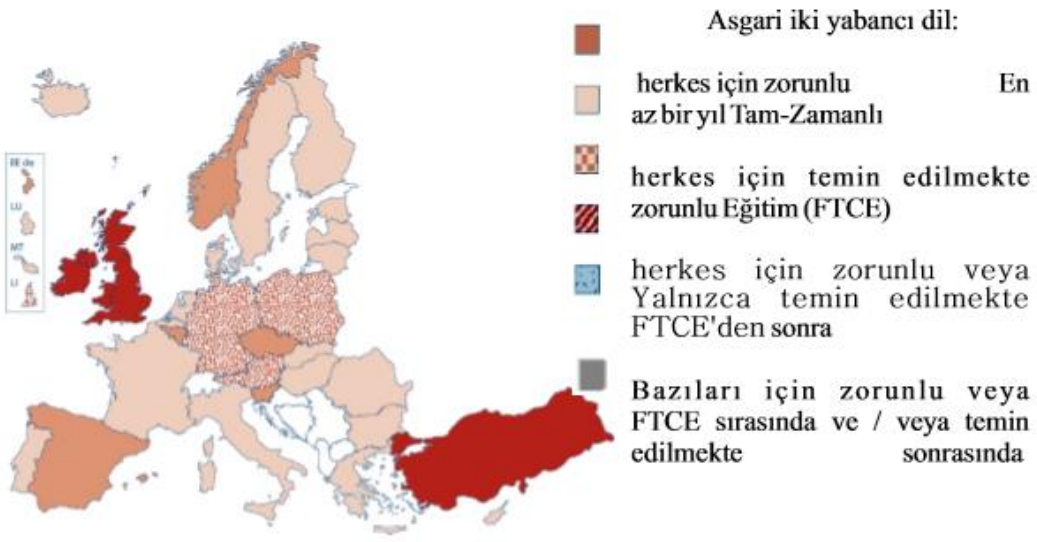

(Eurydice. akt AvrupaKomisyonu, 2008, s.29).

- Avrupa'nın çoğu ülkesinde zorunlu eğitim boyunca öğrencilerin en az iki dil öğrenebildiği gözlemlenmektedir (Avrupa Komisyonu, 2008, s.31).

.

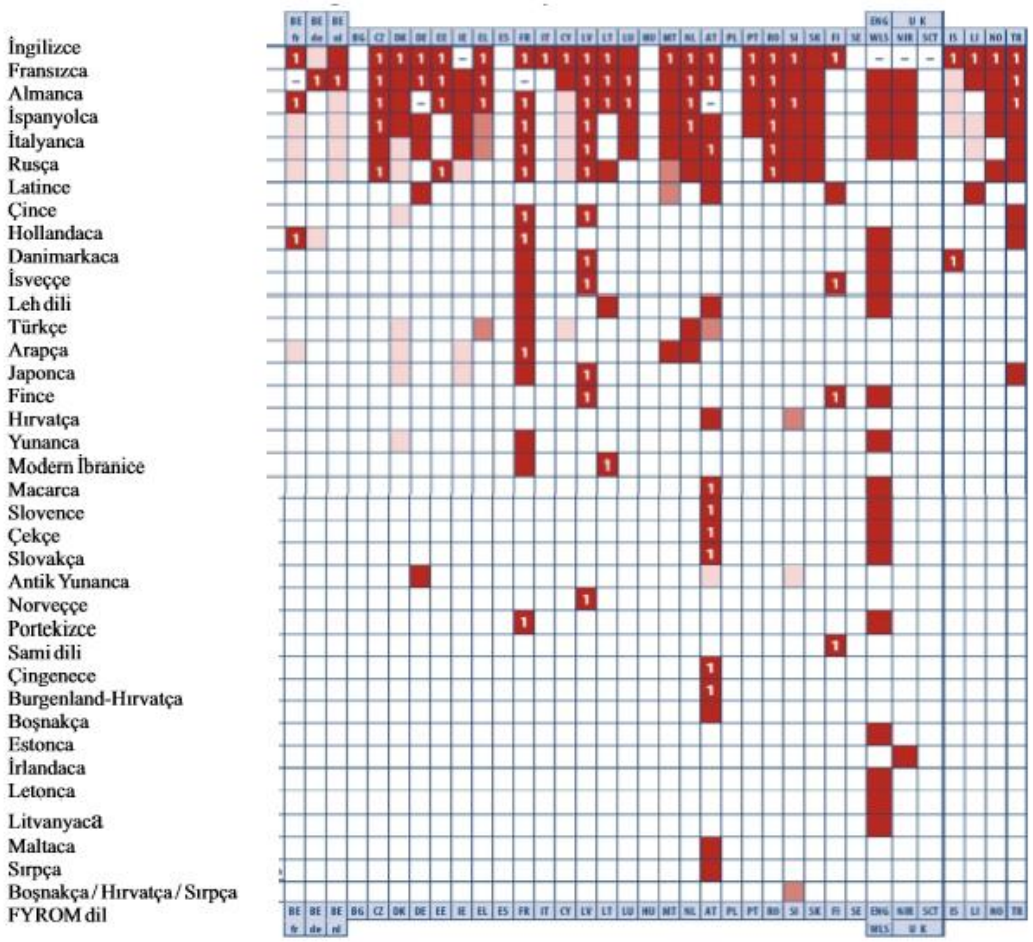
Şekil 2: Okul öncesi, ilköğretim ve orta öğretimdeki müfredatta iki yabancı dilin öğretimi, 2006/07

(Eurydice. akt. Avrupa Komisyonu, 2008, s.31)

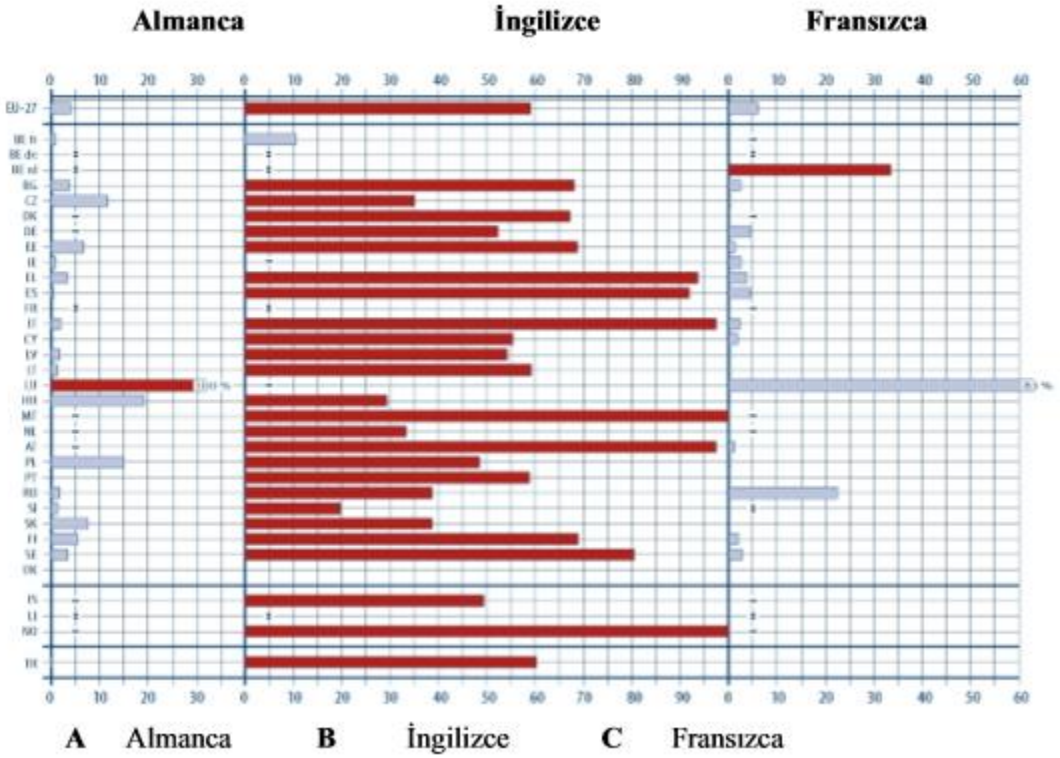
- Avrupa Birliği'nin pek çok ülkesinde zorunlu yabancı dil eğitimi kapsamında öğretilen yabancı dilin İngilizce olduğu belirtilmektedir (Avrupa Komisyonu, 2008, s.39).

Şekil 3: Merkezi eğitim yetkilileri tarafından yayınlanan belgelere göre ilköğretim ve orta öğretimdeki öğretilen yabancı diller, 2006/07

(Eurydice. Akt. Avrupa Komisyonu, 2008, s.39).

Şekil 4: İlköğretimde İngilizce, Almanca ve / veya Fransızca Öğrenen Bütün Öğrencilerin Yüzdesi / Bu Dillerden Birinin En Yaygın Olarak Öğrenildiği Ülkeler, 2005/06 Almanca, İngilizce, Fransızca

(Eurostat, UOE. akt. Avrupa Komisyonu, 2008, s.51)

- Ülkelerin çoğunda, ilköğretimde eğitim gören öğrencilerin yarısından çoğunun yabancı bir dili öğrendiği ifade edilmektedir (Avrupa Komisyonu, 2008, s.45).

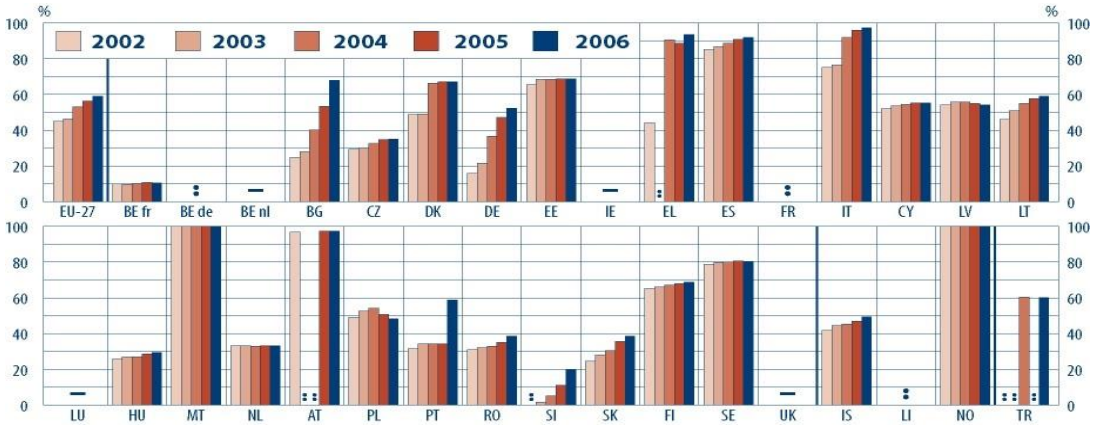
Şekil 5: Öğrenilen Yabancı Dillerin Sayısına Göre Bütün Öğrencilerin Yüzde Dağılımı, İlköğretim, 2005/06

(Eurostat, UOE. akt. Avrupa Komisyonu, 2008, s.45)

- İlköğretimde bir yabancı dil öğrenen öğrencilerin yüzdesinin arttığı ifade edilmektedir (Avrupa Komisyonu, 2008, s.49).

Şekil 6: İngilizce Öğrenen Bütün Öğrencilerin Yüzdesindeki Eğilimler, İlköğretim/ 2001/02, 2002/03, 2003/04, 2004/05 ve 2005/06

(Eurostat, UOE. akt. Avrupa Komisyonu, 2008, s.52)

2.1.2.2. Türkiye

Sosyal, toplumsal, teknolojik ve ekonomik gelişmeler birçok ülkede olduğu gibi Türkiye'nin de yabancı dile bakış açısını ve yönelimini değiştirmiştir. Giderek büyüyen ve derinleşen uluslararası ilişkiler sonucu Türk insanı da birden fazla dil becerisine sahip olma isteği ve zorunluluğu hissetmiştir. Bu durum Milli Eğitim müfredatında daha erken yaşlarda ve artan haftalık ders saatleriyle verilen yabancı dil derslerinden de anlaşılmaktadır. Ülkemizin yabancı dil politikası çerçevesinde, yabancı dil derslerinin önemi, Çelebi (2011, s. 286) tarafından şöyle açıklanmıştır: *"Çağın teknolojisini, bilimini öğrenmek anlamak, sahiplenmek ve üretmek zorunda olan, Avrupa Birliği üyesi olma hedefi ve yolundaki Türkiye ' de yabancı dil öğrenme daha da ciddiyetle ele alınması gereken bir konudur"*.

Milli Eğitim Bakanlığı ise (2006a): *"Uluslararasında doğrudan iletişimi sağlamaktan başka, yabancı dilleri bir diğer faydası da, bilgisayar ve internet teknolojilerini kullanarak, farklı dil ve kültürlerin ürettiği evrensel nitelikteki bilgi ve değerlerden en kısa sürede yararlanmak; bu bilgi, teknoloji ve değerleri anlayıp geliştirmek olacaktır. Yeterli derecede yabancı dil bilen kültürlü insanlar dünyadaki yenilikleri gelişmeleri yakından izleyebilecek ve kalkınmamıza katkıda bulunabilecektir; her türlü gelişmeye uyum sağlayarak ülkemizin uluslararası seviyede en iyi şekilde temsil edilmesini sağlayacaktır. Kurulacak uluslararası iletişim, ilişki ve paylaşımlar nedeniyle Avrupa ve Dünya ile bütünleşmemiz kolaylaşacaktır*" diyerek yabancı dil eğitimine verilen önemi ifade etmiştir.

Ülkemizde, örgün eğitimde yabancı dil eğitimi, cumhuriyet öncesi döneme kadar uzanan köklü bir geçmişe sahiptir. Yaklaşık iki asırdır Türkiye'de yabancı dil öğretimi konusunda uğraşlar verilmektedir. Zaman zaman değişik eğitim politikalarının da etkisiyle yabancı dil eğitiminde farklı yollar izlenmiştir. Yakın geçmişte ortaöğretimde yabancı dil dersleri belirli bir süre seçmeli ders olarak programda yer almış, başka bir dönem zorunlu olmuştur (Çelebi, 2011). Bazı dönemlerde ise yoğunlaştırılmış dil eğitim programları anadolu liseleri hazırlık sınıfları, yabancı dil ağırlıklı liseler, süper liseler gibi okullarda uygulanmış

(Akdoğan, 2012) ancak daha sonraki zamanlarda bu uygulamalardan da vazgeçilmiştir. Değişen politik, kültürel, teknolojik ve toplumsal ilişkiler neticesinde tercih edilen yabancı dil değişiklik göstermiştir. Türk Eğitim Sistemi'nde 4306 sayılı yasa ile 1997 yılında gerçekleştirilen "Sekiz Yıllık Kesintisiz Eğitim Reformu", resmi okullarda ilköğretimin ilk yıllarından (ilköğretim 4. sınıftan) itibaren yabancı dil öğretimini zorunlu kılmıştır. Dünya genelindeki eğitim alanındaki gelişmeler ve değişimler neticesinde Milli Eğitim Bakanlığı 2012- 2013 eğitim öğretim yılında uygulanmaya başlanan Eğitim Reformu'nu gerçekleştirmiştir. Bu düzenleme ile ülkemizde zorunlu eğitim süresi 12 yıla çıkarılmıştır. Yeni sistem 4 + 4 + 4 şeklindedir. 4 yıl ilkokul + 4 yıl ortaokul + 4 yıl lise eğitimini kapsamaktadır. Bu sistem ile okula başlama yaşı 5'e çekilmiştir ve yabancı dil öğrenme yaşı 6'ya inmiştir. Diğer bir ifade ile bu reform ile yabancı dil eğitimi ilkokul 2. sınıf itibarı ile başlamaktadır. Bu doğrultuda ders saatleri ilkokulda yani 2.3. ve 4. sınıflarda 2 ders saati, 5.,6.,7.ve 8. sınıflarda 4 ders saati olarak uygulanmaktadır. Yönetmelikte bu yabancı dilin hangi dil olacağı belirtilmese de genel anlamda ülkemizde okullar bu tercihini İngilizce 'den yana kullanmaktadır. İkinci yabancı dil dersleri ortaokul döneminde 6. sınıftan itibaren seçmeli olarak verebilmektedir. Zorunlu 2. yabancı dil dersleri ise lisede 9. sınıftan itibaren verilmeye başlanmıştır. Eğitim programlarında zaman zaman Farsça, Arapça, Fransızca, Almanca İngilizce dilleri tercih edilmiştir. Günümüzde en çok tercih edilen birinci yabancı dil İngilizce, ikinci yabancı dil olarak ise Almancadır. Resmi okullarda erken yaşta yabancı dil eğitimi bağlamında yabancı dil dersleri 6 yaşında başlarken, özel okullar ve anaokullarında yabancı dil derslerine başlama yaşı hatta haftalık ders saati ve tercih edilen diller de farklılık göstermektedir (Balcı, 2012; Seyhan Yücel, 2014). Bu doğrultuda yabancı dil öğrenmek için en doğru yaşın ne olduğuna dair görüşlerden bahsetmek yerinde olacaktır.

2.2. Erken Yaşta Yabancı Dil Eğitimi

Tezin bu bölümünde erken yaşta yabancı dil eğitiminin gerekliliği ve erken yaşta yabancı dil eğitiminde yönelimler ve yaklaşımlardan bahsedilecektir.

2.2.1. Erken Yaşta Yabancı Dilin Önemi

Dilbilimcilerin görüşleri ve dünya genelinde ülke örnekleri incelendiğinde yabancı dil öğretimine başlama yaşı konusunda farklı düşüncelere sahip olunduğu görülmektedir. Ancak erken yaşta yabancı dil öğrenimine ve öğretimine olan ilgi ve verilen önem gün geçtikçe artmaktadır. Bu durum ülkelerin eğitim programlarından, özellikle son yıllarda programlarda yapılan değişiklikle daha erken yaşlarda verilmeye başlanılan yabanı dil derslerinden, bu alanda yeni yapılan ve yapılmış olan çalışmaların geliştirilmesinden anlaşılmaktadır. Son yıllarda eğitim müfredatlarında güncelliğini koruyan erken yaşta yabancı dil eğitimi konusunda çok farklı görüş ve araştırmalar mevcuttur.

Dil edinimi sürecinde, bireyin gelişiminde hem anadil hem de yabancı dil de yaş ile bağlantılı olarak değişen ve bu durumun bilimsel olarak kanıtlanabildiği bazı "kritik dönemler" mevcuttur. Anadil ve yabancı dil öğreniminde, kritik dönemin varlığını, dilbilimi, biyoloji, nöroloji, fizyoloji ve psikoloji gibi bilim dalları ve bu alanların birbiriyle örtüştüğü alanlarda yapılan çalışmalar kanıtlar niteliktedir (Demirezen, 2003). Erken yaşta yabancı dil öğreniminin önemi ve gerekçeleri ile ilgili bilimsel birçok araştırma yapılmış, bulgular ve sonuçlar ortaya konmuştur. Özellikle Nörobiyoloji ve Nörodidaktik alanında yapılan çalışmalar, erken yaşta yabancı dilin önemini vurgulamakta ve erken yaşta yabancı dil öğrenimini desteklemektedir (Roth, 2009; Spitzer, 2009; Seyhan Yücel, 2014). İnsan beyninde öğrenme sürecinde 18 milyar kadar nöron aktif olmaktadır. Oluşumuna beyinde başlayan konuşma, anlama, dinleme, işitme merkezlerinin, buluğ çağı öncesinde ve süresince beynin sağ ve sol yarım küresine odaklandığı, odaklanmanın buluğ çağı sonrasında tamamlandığı bilimsel bir gerçekliktir. Bu odaklanmanın tamamlanması bitmeden bir yabancı dili öğrenmeye başlayan öğrencilerin, o yabancı dili hiç zorlanmadan öğrenmeye çalıştıkları dili, ana dili olarak yazan ve konuşan bireylerin beceri düzeyinde öğrenebildikleri ifade edilmektedir (Demirezen, 2003).

Beyinde yaşanan odaklanma ve bölgeleşme konusunda birçok araştırma yapılmış ve erken yaşta yabancı dil öğreniminin gerekliliği bilimsel temelde

gerekçelendirilmiştir. Krashen (1973), odaklanma (lateralization) ve bölgeleşmenin (localization) 2-5 yaşları arasında gerçekleştiğini, çocukların dil gelişiminin de 2 yaşında başladığını ve bu gelişimin ergenlik dönemine kadar sürdüğünü açıklamaktadır. Bu dönemde çocuk yabancı dil öğrenmeye başlarsa yabancı dili de ana dili gibi rahatlıkla öğrenebilir görüşündedir. Lenneberg (1967), odaklaşmanın bireyde 2 yaş civarında başladığını ve 12-13 yaşlarında tamamlandığı görüşünü savunmuştur. Bu nedenle dil öğrenimi için biyolojik olarak verimli yılları, ergenlik çağına kadar olan yıllar olduğunu belirtmiş, bir yabancı dili çocukların yetişkinlere göre daha kolay öğrendiği tezini ileri sürmüştür. Biketençayev' e (2005) göre, çocukların beyin fonksiyonlarının en yoğun olduğu dönem 0-5 yaş dönemidir ve çocuğun bu evrede öğrendiği dil neredeyse ana dili kadar iyi olmaktadır. Bu nedenle dil edinim açısından 0-5 yaş döneminin hayati öneme sahip olduğu görüşündedir. Jacobs (1988), geç öğrenilen bir dil için beyinde yeni bir yapıya ihtiyaç olduğu, bunun ise ileriki yaşlarda çok zor gerçekleştiği görüşündedir. Demirezen (2003), sağ ve sol yarım küresel denetimin 2 yaşında oluşmaya başladığını ve 10-12 yaşlarında odaklanmanın tamamlandığını bu nedenle yabancı dil öğrenimine erken yaşlarda başlanılması gerektiğini savunmuştur.

Penfield ve Roberts (1959), yabancı dili en kolay biçimde öğrenebilmek için öğrenmenin, yaşamın ilk on yılı içinde gerçekleşmesi gerektiğini söylemiştir. Bu doğrultuda, bu yaşlardan sonra beynin elastiki yapısının değişmekte ve sertleşmekte olduğuna, sağ ve sol yarım kürelerin birbirinden daha bağımsız hale geldiğine dikkat çekmiş, dilsel becerilerin ise daha çok sol yarımkürede gerçekleşmekte olduğunu ifade etmiştir. Bu nedenle beynin sinirsel yapısı ergenlikten sonra değiştiği için bu dönemi geçiren bireyin, dil edinirken daha fazla zorlukla karşılaşacağını öne sürmüştür. Durum söz dizimi açısından incelendiğinde elde edilen veriler, 9 yaşından itibaren bireyin beyin sisteminin ikinci dilin sözdizimine uyabilme yatkınlığının gitgide azaldığını ortaya koymaktadır. Fransa'da 2000 yılından itibaren uygulanan yabancı dil politikalarının çıktısı bu duruma kanıt niteliğindedir. Peech (2005), ilköğretimde yabancı dil olarak Almanca öğrenen çocuklar ile orta öğretimde kolejlerde yabancı dil olarak İngilizceyi öğrenen çocukların sözlü ve yazılı iletişim

becerileri kıyaslamış ve ilköğretimde Almanca öğrenen çocukların daha başarılı olduklarını belirtmiştir (Le Figaro, 2005).

Cohen (1977), 7 yaşından sonra çocuklarda öğrenmenin yavaşladığını, vurguları kullanmanın zor olduğunu, 11 yaşından sonra yabancı dil öğrenen çocuklarda hala aksanlarının yerleşmemiş olduğunu ve dil öğreniminde zorlandıklarını bildirmekte, yaş ilerlediğinde birey zihinsel esnekliğini ve işitim organlarının uyarlanabilirliğini kaybedeceğinden yabancı dilin daha zor öğrenileceğini savunmaktadır. Cohen, araştırma esnasında gözlemlediği yabancı ailelerin çocuklarının küçük yaşlarda o dili mükemmele yakın konuştuklarını tespit etmiştir. 3 yaşından küçük çocukların kısa sürede iyi Fransızca konuştuğunu belirtmiştir. Hagege, (1996) dil öğrenme kapasitesinin en yüksek olduğu yaşları 3-4 yaş ve 10-13 yaşları olarak kabul etmekte, bir dil öğrenme temeli üzerine kurulan benzeşleşme kapasitelerinin de bu dönemde yüksek düzeyde olduğunu dile getirmekte ve 13 yaşından sonra çocukların işitim ve eklemleme düzeylerinde gelişim olmadığını ifade etmektedir. Duuerger (1996) ise çocukta dilin yerleşmesi için en uygun yaşı, 4 olarak belirtmiştir

Mcloughlin (1984), yabancı dil ne kadar erken edinilirse, beyinde bulunan sinir bağlarının daha spesifik gelişmesinin o kadar mümkün olduğu görüşünü benimsemiştir. Ona göre bir yabancı dil, 4 yaşından sonra edinildiğinde beynin yapılanmış yapısı içine girmesi zorlaşacaktır çünkü sinir sistemindeki değişiklikler bu yaştan sonra oluşamamaktadır. Örneğin bir ülkeye gelen göçmenlerin çocuklarının o ülkenin dilini, o ülkenin yurttaşları kadar iyi yazar ve konuşurken, anne-babaların dil edinme başarısının çok düşük olduğunu gözlemlenmiştir. Asher ve Garcia (1969), çalışmalarda aksansız bir telaffuzun yalnızca ergenlik çağına gelinceye kadar kazanılabileceğini ve çocukların aksansız bir telaffuz edinmeye caba harcamadıklarını, bunun doğal olarak geliştiğini belirtmişlerdir. Jersild ve Günçe (1979), yine bu konu ile alakalı olarak çocuğun bir dili vurguyla konuşabilmesi için o dil çocuğa 13 yaşından önce öğretilmelidir tespitinde bulunmuştur. Canbulat ve İşgören (2005), yetişkinlerin ve çocukluk döneminden sonra yabancı bir dil

öğrenmeye başlayanların, dil öğreniminde morfolojik ve yapı bilgisi gelişimi açısından çocuklardan daha iyi performans gösterebildiğini ancak erken yaşta yabancı dili öğrenmeye başlayan çocukların ses bilgisi açısından dili aksan sorunu olmadan kullanabildiğini tespit etmiştir. On üç yaşından sonra ikinci bir dili öğrenen bireylerin, o dili anadili olarak konuşan bireyler ile sesletim açısından aynı beceriyi gösteremediğini, kritik dönemden sonra ikinci dil edinimin gerçekleşebileceğini fakat bu edinim yaş ilerledikçe daha da zorlaşacağını ve tatmin edici düzeyde olmayacağı ifade etmiştir.

Tüm bu araştırmalar ışığında, erken yaşta yabancı dil öğreniminin gerekliliğinin bilimsel gerekçelerinin yanında çocuğun birçok açıdan gelişimine katkı sağladığı dile getirilen görüşler arasındadır. Bu katkıların bazıları, aşağıda belirtildiği gibi özetlenebilir.

Bilişsel Katkı

Erken yaşta yabancı dil eğitimi, çocuğun yabancı dil gelişimi açısından önemli olduğu gibi çocuğun bilişsel gelişimine de katkı sağladığı düşünülmektedir. 0-6 yaş arasını kapsayan dönem, çocuğun kişiliğinin oluşması ve şekillenmesi, temel bilgi, becerilerin ve alışkanlıkların kazanılması ve geliştirilmesi ve bireyin ileriki yaşamını etkilemesi bakımından, insan hayatının en kritik dönemlerinden biri olarak kabul edilmektedir. Bu dönemlerde çocuğun edineceği deneyimler, ileriki hayatını etkileyeceği gibi, çocuğu; yaratıcı, bağımsız, kendini rahatça ifade edebilen bir birey yapacaktır (Oktay, 1999). Okul öncesi dönem, çocuğun bilişsel, psiko-motor, sosyal-duygusal, dil gelişimi açısından önemli gelişimler kaydettiği bir dönem olarak görülmektedir (McCollum, 1999). Bu dönemde, çocuğun gelişim kapasitesinin en üst düzeye çıkarılabilmesi için bu dönemin sağlıklı değerlendirilmesi gerekmektedir (Plaisted, 2008).

Freudenstein (1961), erken yaşlarda yabancı dil öğrenmenin küçük öğrencilerin soyut düşünme yeteneğini geliştirdiğini ve bu nedenle bu öğrencilere kavram geliştirme ve diğer birçok bilişsel beceride üstünlük sağladığı görüşündedir. Lambert'e (1972) göre anadil edinimini kazanmaya başlayan çocuğun kritik yaş

dönemini geçirmeden yabancı dil eğitimine başlaması onun ileriki eğitim hayatında akranlarına göre daha başarılı olmasına vesile olacak, erken çocukluk dönemindeki çocuklarda bulunan dil edinimine olan yatkınlık, çocukların bilişsel gelişimine de büyük katkı sağlayacaktır. Rafterty (1986), 3 ve 5. sınıfta öğrenim gören 13000 öğrenciyle yapmış olduğu araştırmada yabancı dili öğrenen çocukların, yabancı dil yerine ana diline ek olarak ana dillerinde sanat eğitimi alan çocuklara kıyasla daha üstün performans sergilediğini gözlemlemiş, yaptığı bilimsel çalışmalar sonucunda erken yaşta yabancı dil edinen çocukların, ileriki eğitim hayatlarında matematik, anadil ve sosyal bilgiler alanında hazırlanmış standart testlerde daha başarılı olduklarını ifade etmiştir. Akdoğan (2004), çocuğun beyin gelişiminin 2-5 yaş arasında gerçekleştiğini ve 6 yaşında bu sürecin tamamlandığını belirtir. Akdoğan (2004)'a göre çocuktaki dilsel bilinç te bu yaşlarda yoğundur bu nedenle verilecek olan yabancı dil eğitimi çocuğun dilsel bilinç gelişimine katkı sağlayacağı görüşündedir. Beydoğan'a (1998) göre, çocuğun dış dünyayı algılaması ve onunla etkileşime girmesi, bilişsel sürecin gelişimiyle yakından ilgilidir. Bilişsel sürecin gelişimi ise etkileşimle alakalıdır. Beydoğan'a göre bu etkileşimi sağlayan tek faktör ise dildir. Bu araştırmalar neticesinde, erken yaşta yabancı dil eğitimi, çocuğun dilsel gelişiminin yanında bilişsel gelişimine katkı sağladığı görülmektedir.

Sosyal-Duygusal ve Akademik Gelişime Katkısı

Erken yaşta yabancı dil eğitiminin, çocuk gelişiminde öneme sahip olan sosyal ve duygusal gelişimi desteklediğine, çocuğa ileriki yaşantısı için çok önemli kazanım edindirdiğine yönelik görüş ve çalışmalar şöyle özetlenebilir:

Okul Öncesi Dönem olarak adlandırılan 0-6 yaş arası dönem çocuk gelişimi bağlamında pek çok açıdan kritik bir dönem olarak nitelendirilmektedir. Bu dönemdeki gelişim her açıdan çok hızlı olmakta ve bu değişimler çocuğun ileriki yaşantısında kalıcı izler bırakmaktadır. Bu kritik dönemde çocuğun duyguları farklı anlam kazanmakta, çocuk içinde bulunduğu sosyal ortamda kendine yer arama çabasına girmektedir (Yaşar, 2015).

Schaumann' ın (1975) geliştirdiği duygu kuramına göre çocukluk dönemi dil öğrenimi için büyük bir avantaj ve onların yaşamlarında bir dönüm noktasıdır. Çünkü buluğ çağına kadar olan yılların, çocukların dil öğrenebilmesi için sosyal ve duygusal açıdan çok duyarlı dönemdir. Bikçentayev (2005), erken yaşta yabancı dil öğrenen çocuk psikolojik açıdan yaşıtlarına göre daha olgundur tespitinde bulunmuştur.

Lambert (1972), çocukların anadillerinin yanında 3-4 yaşına bastıklarında veya en geç 10 yaşına kadar bir yabancı dili öğrenmeye başlandığı takdirde bu durumun çift dillilik için büyük avantaj sağladığı görüşündedir. Çift dilli öğrencilerin, kavram oluşturma da daha becerikli olduklarını ve büyük ölçüde düşünsel esneklik kazandıklarını, yine çocukluk döneminin ilk yıllarında edinilen iki dilliliğin dikkate değer bilişsel ve sosyal yararları olduğu görüşündedir. Ervin-Tripp (1974) ve Hansen- Bede(1975) gibi araştırmacıların anadil ve iki dillilik üzerine yaptıkları çalışmalara göre; çocukların ana dil ve yabancı dil öğrenme etkinliklerinde benzer strateji ve dilbilimsel özelliklerin varlığı açıkça ortadadır. Bu görüşten hareketle İlter (2007), anadili edinim süresince öğrenilen yabancı dilin, çocuğun hedef dil becerilerini geliştirmesinin yanında anadilindeki edinim sürecini de hızlandırdığı görüşündedir. Ona göre; yaşamın erken dönemlerinde yabancı bir dili öğrenmeye başlayan çocuklar, başka bir dilin varlığının farkında oldukları için anadillerini daha iyi anlayabilmektedir çünkü çocuk doğduğu andan itibaren dille âdeta oyun oynar. Dil yapılarını kendi istediği gibi kurar, genellemelere gider. Hata yapar, zamanla düzeltir. Yabancı dili öğrenirken kendi dilini de sorgular ve daha bilinçli yaklaşır (Cebeci, 2014).

Sevinç (2003), okul öncesi dönemde, yabancı dil eğitiminin, öğrencilere 5 yaşından sonra, kabaca anadil ediniminden sonra verilebileceği görüşündedir. Ona göre çocuk, yabancı dil öğrenmeye ne kadar erken yaşta başlarsa, dili öğrenmesi de o kadar kolaylaşır. Okul öncesi dönemde yabancı dil derslerinin amacı; çocuğa, yabancı dili anadilini öğrendiği gibi öğretmek değil, kendi dili ve kültürü dışındaki dillerin ve kültürlerin varlığının bilincini vermektir. Küçük yaşta yabancı dil ile

karşılaşan çocuk kendi kültürel değerlerini, ilerde yabancı ülkelerdeki kültürel değerlerle karşılaştırabilecektir ve dolayısıyla daha hoşgörülü, evrensel, iletişim yanlısı, güçlü birey olabilecektir. Erken yaşlardaki dil eğitimi çocuğa bireysel, kültürel ve toplumsal gelişim de sağlayabilir (Kara, 2004). Bu görüşe paralel olarak Haznedar (2003), erken yaşta yabancı dil öğretiminin çocuğa farklı kültürleri tanıma olanağı vereceğini, kendi kültüründe algılamaya başladığı değerlerin başka kültürlerde de yer aldığını görme fırsatı tanıdığını ifade etmektedir. Böylece bireyde farklı kültürlere saygı ile yaklaşma özelliği gelişecektir. Çocuklar bu edinim sayesinde, algılamada sınırları gelişmiş, farklılıklara karşı anlayışlı ve saygılı yaklaşan bireyler olabilecektir. Erken yaşta yabancı dil öğretimi, çocukta düşünmeye yönelik kıvraklık ve esnekliği, dinleme yetisini ve hassasiyetini geliştirebilmektedir. Çocuğa insanlarla daha kolay iletişim kurma olanağı sağlayabilecektir. Yabancı dil olgusu, çocuğun zihnini diğer kültürlere açar, çocuğa diğer ülkelerdeki insanları anlama ve değerlendirmede yardımcı olur (Anşin, 2006). Ayrıca yabancı dili öğrenen çocukların kültürel bakış açıları dünyada sadece kendi kültürlerinin, kendi dillerinin ve kendi geleneklerinin önemli olduğuna inanan, tek dili konuşan çocukların bakış açılarından daha geniş olmaktadır (Titone, 2004). Cebeci (2014) ise bu konuda bireyin çocukluk döneminde henüz ön yargılarından uzak olduğunu, farklılıklara karşı olumlu tutum sergilediğini belirtmekte, bu süreçte olumlu duygu ve düşüncelerin, zaman içerisinde kazanım halini alacağını ifade etmektedir. Bu nedenle çocuğun, erken yaşta tanıştığı farklı diller ve farklı kültürler bilinciyle dünyaya bakış açısı değişirken aynı zamanda çocukta farkındalık uyandırılmış olacağı görüşünü savunmaktadır.

Başka bir dili öğrenmek çocuğun ana dilini de geliştirmektedir. Çocuklar diğer dillerin yapılarını öğrenirken anadili hakkında da birçok şey öğrenmektedir (Küçük, 2006).

Avrupa "Berlitz" dil öğretim programının (2003), çocuklar için uyarlanmış içeriğine göre; erken yaşta yabancı dil eğitimi, çocuğa gelecekteki eğitim ve öğretimi

için oldukça geniş dilsel öngörü kazandırır ve çocuğun ilerde kariyeri için olumlu çeşitlilik sağlar.

Özetle, doğal ortamda yapılan yabancı dil öğretimi çocuk psikolojisine ve gelişimine uygun hazırlanabilirse, çocuklar bu yaşlarda daha çok kolay dil öğrenebilirler. Doğru yapılandırılmış, çocuğun gelişimine, ilgi ve merakına uygun bir yabancı dil eğitimi, çocuğun zihinsel ve kişisel gelişimine olumlu katkı sağlayacaktır. Bu bağlamda, erken yaşta yabancı dil eğitim ve öğretiminde göz önünde bulundurulması gereken önemli etmenler mevcuttur. Bir sonraki bölüm, bu etmenler ile ilgili alan yazınından elde edilen bilgileri içermektedir.

2.2.2 Erken Yaşta Yabancı Dil Eğitiminde Yönelimler ve Yaklaşımlar

Yabancı dil bilme yetisi, bireye dünya vatandaşı olma statüsü kazandıracak becerilerden biri olarak görülmektedir. Bireyin hedef dili tam anlamıyla öğrenebilmesi, okuma-anlama-dinleme-yazma yetilerine tam anlamıyla sahip olması için o dili erken yaşta edinmesi gerekliliği bilimsel bir gerçeklik olarak kabul görmektedir. Ancak yabancı dilde başarılı olmak için o dili öğrenmeye sadece erken yaşta başlanılması yeterli olmamaktadır (Munoz, 2006). Çocuklarda yabancı dil ediniminde, çocukların öğrenme süreçlerinin dikkate alınması önemlidir (Sopata, 2011). Bu nedenle yabancı dil derslerinin hedef grubun özelliklerine göre hazırlanması bu süreçte bireyin gelişim özelliklerinin göz önünde bulundurulması önemli görülmektedir. Bireylerin öğrenme stilleri, ilgi ve becerileri, gelişimsel süreçleri dikkate alınarak yabancı dil ders programları ve etkinlikleri düzenlenmelidir. Bu bağlamda erken yaşta yabancı dil eğitimi ve öğretiminde göz önünde bulundurulması gereken bazı önemli etmenler mevcuttur. Erken yaşta yabancı dil eğitim ve öğretim yaklaşımlarından bazıları özetle şöyledir:

<u>Çocuğa Uygunluk</u>

Erken yaşta yabancı dil eğitiminde dikkat edilmesi gereken en önemli ilkelerden biri ‘çocuğa uygunluk yaklaşımıdır’. Yabancı dil eğitimi süresince erken yaştaki bireylerin o dili kolay öğrenmesi söz konusudur fakat bu süreçte çocuğun

zihinsel, kişisel, psikolojik gelişimlerine uygun hareket edilmelidir. Yabancı dil eğitiminde önemle vurgulanması gereken noktanın, kullanılacak yöntemin yaş grubuna uygunluğu olarak belirtilmektedir (Akdoğan, 2004). Bireyin yaşadığı doğal süreçler göz önünde bulundurularak, gelişimlerini destekleyecek eğitim programı uygulanması önemlidir. Bu bağlamda çocukların yabancı dil ediniminde dilsel, kişisel ve psikolojik gelişim süreçlerinden kısaca bahsetmek yerinde olacaktır.

Çocuklarda Dilsel Gelişim:

Dil edinim süreci genel olarak bazı aşamaların tekrarlanması şeklinde, 4 aşamada gerçekleşir. Birinci aşama, imitasyon dönemidir, çocuk bu dönemde duyduklarını taklit eder. İkinci aşama kaotik ve düzensiz dönemdir, çocuk bu aşamada dilin bilinçli kullanılması safhasına geçer, taklit yolu ile öğrendiği bilgileri parçalamaya başlar. Üçüncü aşama bir ara verme sürecidir. Dördüncü aşamada bireyin sistemleri kısmi ya da bütün olarak oluşur. Bu aşamalar, dil edinim sürecinde farklı yoğunluklarda, farklı aralıklarla sürekli olarak tekrarlanmaktadır (Akdoğan, 2004). Yabancı dil edinim süreci anadil edinim süreçlerinden çok farklı değildir. Yetişkinlerde dil öğrenme merkezleri beyinde farklı bir yere yerleşmişken, çocuklarda anadilleri ile aynı yerde konuşlanmıştır (Beck,1997).

Bir dilin kullanımının gerçekleşmesi için bireyde belirli bir dil birikimi (output) olması gerekmektedir. Alan yazınında bu durum "critical mass" olarak tanımlanmaktadır. Yani çocuğun hedef dili konuşması için belirli dilsel malzemeleri beyninde toplamış olması gerekmektedir (Akdoğan, 2004). Dolayısıyla yetişkinlerle kıyasladığında çocukların dile dair topladığı malzeme daha az olacağı için çocuklara özgü yabancı dil öğretimi gerçekleştirilmelidir. Bu birikim oluşmadan çocuktan hedef dili aktif kullanmasını beklemenin, çocuğun gelişimi için doğru olmayacağı, bu durumun da çocuğun içine kapanmasına, öğrenmeyi istememesine sebep olabileceği belirtilmektedir (Rück, 2007). Ayrıca çocukta dilsel bilinç çoğunlukla dili duyma ile yani işitsel olarak gerçekleştiğinden, çocuk kendini ifade etme gereği duyduğunda her şeyi ancak sözcüklerle ifade ettiğini fark eder ve böylece konuşması zorunlu olur. Bu durum göz önünde bulundurularak ders işlenmesi

gerekmektedir.(Akdoğan, 2004). Dil öğrenimi, dinamik ve yoğun bir süreç olarak değerlendirilmektedir. Dil öğrenme süreçlerinin, düz bir çizgi dâhilinde ilerlemediği, çocukta meydana gelen birikimin, dili, sözlü ve yazılı olarak kullanabilecek duruma getirmek için yeterli olmayabileceği, bir dili konuşmanın, bir şalteri açıp kapatmak gibi basit bir eylem olmadığı belirtilmektedir (Wode, 1999). Bu nedenle çocukların dil gelişim süreçlerinin bilinmesi ve derslerin bu doğrultuda hazırlanması önemli görülen noktalardan biridir.

Çocuklara yönelik hazırlanan yabancı dil öğretim programlarının yetişkinlerden farklı bir yaklaşıma sahip olması gerekmektedir (Ellis, 1985). Kullanılan materyal, varsa ders kitabı, ölçme yöntemleri, alıştırma türleri gibi yabancı dil öğretimini etkileyen her faktör, çocuğun gelişimine uygun olmalıdır. Bu nedenle erken yaşta dil ediniminde ürün odaklı değil süreç odaklı olmak gerekmektedir.

Çocuklarda Kişisel Gelişim

Yabancı dil öğrenen çocukta öğrenme isteği ve gereksinimi uyandırmak önemli görülen noktalardan biridir. Bu durumun, çocuğun yabancı dil ediniminde algılarını açık tutmasını sağladığı belirtilmektedir. Öğrenme sürecinde ham olarak beyne giren bilgiler, çeşitli işlemlerden geçerek, ihtiyaç duyulması halinde kullanılabilecek biçimde sınıflandırılır, ihtiyaç duyulduğunda bu bilgiler kullanılır (Şahin, 2013). Ayrıca çocukların ihtiyaç duymadıkları şeyleri öğrenmede isteksiz davrandıkları belirtilmektedir. Dil öğretiminin anlamlı olabilmesi için, bu öğretimin gereksinim haline getirilmesi gerekmektedir. Erken yaşta yabancı dil eğitimi de çocukta 3 temel gereksinime yöneliktir. Sevil (2003), bu gereksinimleri şöyle özetlemektedir *A) oyun gereksinimi, B) ifade gereksinimi, C)kendinin ve dünyanın keşfi, bilginin oluşturulması gereksinimidir* ve bu gereksinimlerin göz önünde bulundurulduğu yabancı dil eğitiminde, dil öğreniminin kolaylaştığı ifade edilmektedir.

Çocuklar, öğrenim sürecinde bir taraftan bilgi dağarcığını oluştururken diğer taraftan da kendi düşünce dünyasını oluşturmaktadır. Bu nedenle çocuğun düşünce dünyasını zenginleştirecek yeni bilgiler verilmeli, erken yaşta öğrendiği yabancı dil sayesinde "yabancı" kavramına zaten aşina olan çocuğa hoşgörü, sevgi gibi insani özellikler de kazandırılmalıdır.

Çocuklarda Psikolojik Gelişim

Dil öğretiminde sabırlı olmak gerekmektedir. Çocukların dil öğrenme çabaları desteklendiğinde, çalışma ve başarılı olma davranışları geliştiği, sürekli eleştirilen çocukların cesaretsizleştiği ifade edilmektedir. Desteklenmeyen, beğenilmeyen çocuklar kendilerinin değersiz olduğuna inanır ve aşağılık duyusuna kapılır, bu da dil öğrenimine ket vurur (Senemoğlu, 2004). Çocukların gelişimi konusunda yeterli bilgiye sahip olmayan öğretmen, öğrencilerin kapasitelerinin üstünde hedef belirleyerek, dersleri anlaşılmaz kılar ve çocukların akademik benlik tasarımını olumsuz etkiler (Erden ve Akman, 2005).

Erken yaş grubu çocukları için sevgi çok önemlidir. Bu yaş grubu çocuklar sadece istedikleri işi yapmakta, istemediğini yapmayarak tepkisini ortaya koymaktadır. Bu yaklaşım yabancı dil dersleri içinde geçerlidir. Çocukların konuya yetişkinler gibi akılcı yaklaşması beklenilemez. Bu nedenle hedef dili çocuğa sevdirmek, dil edinimi için çok önemlidir ve yapılan her aktivitenin bir parçası olmalıdır (Karakoç, 2007).

Tüm bu araştırmalar ışığında, erken yaşta yabancı dil öğretiminin etkili ve verimli olabilmesi için çocuğun gelişim süreçlerine uygun hareket edilmesi gerekmektedir. Dil öğrenim sürecinde kullanılacak yöntemin, içeriğin, materyalin "çocuğa uygunluk prensibi" doğrultusunda seçilmesi, bu süreci daha sağlıklı kılmaktadır.

Bireysel Farklılıklar

Son yıllardaki yabancı veya ikinci dil edinimi alanındaki araştırma çabaları, dil öğrenme sürecini şekillendiren etkenlerin daha iyi anlaşılmasını sağlamak amacıyla öğrenciler arasında var olan bireysel farklılıkları araştırma üzerine odaklanmıştır. Bireysel farklılıklar denildiğinde, öğrenme stilleri ile öğrenme stratejileri akla gelmektedir. Öğrenme stilleri çocukların genel niteliğini (görsel, işitsel, hareketsel), öğrenme stratejileri ise belirli konularda özel öğrenme yaklaşımlarını yansıtır (Hanbay, 2013). Her çocuğun dil öğreniminin farklı olduğu, ilk defa 70li yılların sonunda dile getirilmeye başlanmıştır. Kimi bireyler kelimeleri müzik eşliğinde öğrenirken (telkin yönteminde olduğu gibi), kimileri yazılı sembollerle öğrenir. Yine bu noktaya paralel olarak, işitsel yönleri ağır basan çocukların konuşma yoluyla, hareket eğilimlilerin tüm bedenleriyle, görsellerin ise resim kartlarıyla daha rahat öğrenebildiği gerçeği, yabancı dilin öğretim sürecinde gözetilmesi gereken unsurlardandır. Görsel öğrenciler görerek öğrenmekte, öğrenim sürecinde görüntü önemli olmaktadır. İşitsel öğrenciler duyarak öğrenmekte, öğrenim sürecinde konuşmalar, diyaloglar önemli görülmekte ve sesten kolayca etkilenmektedirler. Hareketsel öğrenciler ise yaparak öğrenmekte, sabit kalmaktan olumsuz etkilenmekte, sürekli hareket etme isteği duymaktadır (Altan, 1998). Bu nedenle erken yaşta yabancı dil eğitiminin, öğrenme stillerine yönelik tasarlanması, farklı öğrenme stillerinin dikkate alındığı, zengin öğrenme durumlarının oluşturulması önemlidir. Böylelikle her çocuk kişiliğinde ağır basan öğrenme stilline uygun ortamı bulabilir ve öğrenme sürecine etkin katılım sağlayabilir (Mirici, 2001).

Çocuktan çocuğa değişen algılama temposu, öğretilen dili duyabilme, kullanabilme yoğunluğu, dil edinim sürecinde çocuklarda farklılıklara yol açmaktadır (Akdoğan, 2004) Dolayısıyla dil öğrenme süreci de çocuktan çocuğa farklılık göstermektedir (Huneke ve Steing, 2010). Erken yaşta yabancı dil eğitimi programı tasarımında, bireyin ihtiyaçları, öğrenme stillerindeki ve öğrenme düzeyindeki farklılıklar göz önünde bulundurulmalıdır.

Hayata Yakınlık

Erken yaşta yabancı dil eğitimi bir hazırlık süreci gerektirmektedir. Girdilerin yaş grubuna uygun olması, çocuklardaki öğrenme basamaklarının dikkate alınarak seçilmiş olmasının yanı sıra mümkün olduğu kadar çocukların yaşadıkları ve bildikleri ortama uygun, anlaşılır, kolay uygulanabilir olması da önemli görülmektedir (Akdoğan, 2004). Gün geçtikçe yabancı dil öğretimi, edinme ile öğrenme süreçlerini kaynaştırma yoluna gitmektedir. Bu nedenle öğrenme durumlarını, gerçek yaşama yakınlık ilkesine uygun bir şekilde hazırlamak erken yaşta yabancı dil eğitimi için yerinde olacaktır (Rösch, 2011). Çocukların doğal bir ortamda ve doğal yöntemlerle yabancı dille karşı karşıya gelmesi önemlidir. Günümüz çocuklarının bilişim teknolojileri kullanmaları sebebiyle yabancı dil derslerinde bilişim teknolojilerinden ve çocukların doğası gereği yatkın olduğu masal, şarkı, oyun, tekerleme gibi yöntemlerden yararlanmak yabancı dil öğretimini etkili kılabilir. Yabancı dil derslerinde öğrenilenlerin matematik, resim gibi derslerle paralel ve iç içe işlenmesi, doğal öğrenme için fırsatlar sunabilir (Hanbay, 2013). Aile, arkadaş, vücut, organlar, kıyafetler, bitki ve hayvanlar, yiyecekler ve içecekler, çevre gibi konular, bu çerçevede erken yaşta yabancı dil eğitiminde öğretilebilecek konular arasında görülmektedir. Özetle erken yaşta yabancı dil eğitiminde çocuğun kendini doğal yaşamından farklı bir ortamda hissetmemesi önemlidir.

Süreklilik

Dilsel gelişim açısından, erken yaşta yabancı dil öğretimi çocuklar için büyük avantajlar sağladığı, yabancı dil öğreniminin ileriki yaşlarda zorlaştığı bilimsel gerçeklik kazanmıştır. Bireyin özellikleri dikkate alınan, doğru yapılandırılmış yabancı dil eğitim programı erken yaşta yabancı dil edinim sürecinde en önemli etkenlerden biridir. Erken yaştaki yabancı dil dersleri, ancak bireyin ileriki yaşlarda alacağı yabancı dil ders programlarıyla örtüştüğü zaman anlam kazanacaktır (Sauer, 2004). Daha önceki konularda bahsedildiği gibi, ülkemiz eğitim sisteminde yabancı dil eğitimi ikinci sınıfta başlamaktadır. Ancak okul öncesi dönemde de çocuklara yabancı dil dersleri verilmektedir. Öyle ki bazı okul öncesi kurumları müfredatında ikinci yabancı dil dersleri de bulunmaktadır. Okul öncesi dönemde

yabancı dil ile tanışan öğrenci birinci sınıfta yabancı dile ara vermektedir. Bu durum ikinci sınıfa geçtiğinde tekrar yabancı dil derslerine katılan çocuğun zihinsel sürecine kopukluklar yaratabilir. Süreklilik bağlamında yabancı dil gelişimini olumsuz etkileyebilir.

Okul öncesi dönem ile ikinci sınıf yabancı dil dersleri, 4. sınıftan 5. sınıfa yani ilkokuldan ortaokula geçişteki yabancı dil dersleri, 8. sınıftan 9. sınıfa, yani ortaokuldan liseye geçişteki yabancı dil dersleri arasında bağlantı olmalıdır. Konular birbirini takip etmeli, yapılandırılacak programlar bireysel farklılıklar dikkate alınarak hazırlanmalıdır. Süreklilik düzeysel olarak devam etmelidir.

Müfredatta yer alan konularda ilerleme olmalıdır. Sınıflar değiştikçe, öğrenilen konular, konuların çeşitliliği ve hedefler de paralel olarak ilerlemelidir. Her sınıfın ilk konularının tanışma kavramları olması dolayısıyla her sınıfta önemli bir sürenin tanışma gibi temel konulara ayrılması ve bu konuların her seferinde ilk defa öğretiliyormuşçasına detaylı şekilde verilmesi erken yaşta yabancı dil ediniminin avantajlarının önüne geçmektedir. Bu tekrarlar öğrencilerin sıkılmasına, yabancı dil derslerinde istediğini bulamamasına ve sonuç olarak ta dil derslerine duyulan isteksizliğe neden olacaktır (Ebendelos vd, 2006; Seyhan Yücel, 2014).

Sonuç olarak erken yaşta yabancı dil eğitinde yukarıda verilen ilkeler doğrultusunda hazırlanan dersler sayesinde çocuğa hedef dil sevdirilebilir, çocuğun dil öğrenmeye karşı olumlu duygular geliştirmesini sağlayabilir, çocuğun gelişimi desteklenebilir ve bu sayede yabancı dil derslerinin erken yaşta başlaması anlam kazanabilir.

2.2.2.1. Erken Yaşta Yabancı Dil Eğitiminde Öğretmen

Yabancı dil öğrenim sürecini etkileyen unsurlardan bir diğeri ise öğretmendir. Öğretmen belli bir alanda bilgi ve becerisini, başkalarına öğretebilecek

eğitbilimsel donanım ve kişiliğe sahip kimse olarak tanımlanabilir. Öğretmenin niteliği her konu alanı için çok önemlidir. Ancak söz konusu erken yaş ve yabancı dil olunca, öğretmenlik kavramı daha da önemli olmaktadır. (Hanbay, 2013). Bu aşamada "iyi öğretmen" tanımlamalarını incelemek yerinde olacaktır.

"İyi öğretmen" tanımlamalarını incelendiğinde, alan bilgisine sahip, kişilik özellikleri bakımından kendini gerçekleştirmiş, öğrenmeyi öğretebilen, sınıf yönetimi, dersini planlama, öğrenim sürecin değerlendirme, teknolojiyi kullanma, iletişim ve rehberlik gibi becerilere sahip öğretmenlerin "iyi öğretmen" olarak adlandırıldıkları tespit edilmiştir (Şeker ve ark. 2005). Korthagen'in (2004) "Gerçekten iyi öğretmen kimdir?" sorusunun kolaylıkla tanımlanamayacağını, söz konusu yeterliliklere göre öğretmen niteliğini tespit etmenin oldukça güç olduğunu ancak iyi bir öğretmenin davranışları, yeterlikleri, inançları, kişiliği ve kimliğinin uyum içerisinde olması gerektiğini belirtmektedir. Öğretmen yeterliklerinin ne olması gerektiği ile ilgili olarak çok fazla sayıda araştırmaya rastlanmaktadır. Bu çalışmalardan bazıları incelendiğinde, (Erden, 1998; Küçükahmet, 1999; Demirel, 1999; Sünbül, 2001; Lunenberg, 2002; Sönmez, 2003) öğretmenliğin üç temel yönünden (konu alanı- genel kültür- öğretmenlik meslek bilgisi) bahsedildiği, öğretmenlik yeterliklerinin temelde mesleki ve kişisel yeterlikler olarak sınıflandırıldığı görülmektedir (Şeker ve ark. 2004; Şeker ve ark. 2005).

"İyi öğretmen" kavramı incelendiğinde öğretmenden, kişilik özellikleri bakımından da bazı davranışlar sergilemesi beklendiği görülmektedir. Bu noktalar kısaca şöyle ifade edilebilir.

- Genel öğrenme ortamında öğretmen ve öğrencinin ilişkileri önemli görülmektedir. Öğrenciye karşı olumlu tutum içinde bulunmanın, onların yeteneklerini ortaya çıkarmanın ve desteklemenin, neşeli ve sabırlı olmanın iyi bir öğretmen olabilmenin ön koşulu olduğu ifade edilmektedir (Şahin, 2013).

- Öğrencinin güdülenmesi tüm eğitim süreci için önemlidir. Çünkü güdüleme/güdülenme dersin içeriğini, dersin programını ve yöntemlerini de içine alan bir süreçtir. Öğretmenin konuşurken öğrencilere isimleri ile hitap etmesi, öğrencileriyle daha iyi ilişkiler kurmasına yardımcı olacağı ve bu durumun öğrencilerin güdülenmesini sağlayacağı düşünülmektedir. Öğrencilerle göz teması kurmak, sadece bir öğrenciye takılıp kalmadan, tüm öğrencilere hitap etmek, etkili bir iletişim ortamı yaratacağından, öğrencilerin derse aktif katılımı sağlanabilmektedir (Gülten, 1995).

- Öğretmenin çocuğa kendi duygu ve düşüncelerini rahatça ifade edebilecek ortam yaratması önemli görülen noktalardandır (Helbig v.d., 2001). Hatalar karşısında takınılan tutum bu nedenle önemlidir. Dil öğrenimi üzerine çalışan dilbilimciler, yabancı dil dersi öğretmenlerinin öğrenme sürecini desteklemek için çocukların hataları karşısında diğer derslerde yaptığından farklı bir yaklaşım sergilediklerini dile getirmiştir. Öğrenci konuşurken yaptığı hataların yüzüne vurulmaması, öğrencinin dinlenmesi, öğrencilere herkesin hata yapabileceğini, bunun kötü bir şey olmadığının fark ettirilmesi ve kendilerini rahat hissedebilecekleri ortam yaratılması gerektiği ifade edilmektedir. Hata yapmaktan korkan çocuklar, konuşmaktan ve dile dair çıktı sunmaktan kaçındığından, dil öğrenimini olumsuz etkiler görüşü benimsenmiştir (Anşin, 2006). Yanlış kelimeler, yapılar ve telaffuzlar dikkatle ve titizlikle düzeltilmesi gerektiği aksi takdirde bu durumun çocuğun öğrenme isteğini kaybetmesine, çocukta hayatı boyunca aşılmaz engeller yaratacağına dair görüşler dile getirilmiştir (Helbig v.d., 2001).

- Duygusal etmenler çoğu zaman yabancı dil öğretimindeki sonuçları etkilediği bilinmektedir. Öğretmenin sevecen olması, çocukların öğretmenin kendilerini sevdiğinden emin olması, kendilerini güvende hissetmelerini sağlayacağından, güvende ve sevildiğini fark eden çocukların yabancı dil öğrenmeye istekli olacağı ifade edilmektedir (O'Neil, 1993. akt. Anşin, 2006, s.17).

Özetle, Gordon'un (1993) da belirttiği gibi; gerçek öğretmen kişilik özellikleri bakımından: sakin, telaşlanmayan, sinirlenmeyen soğukkanlı, aşırı duygularını göstermeyen, önyargılı ve taraflı olmayan, eşitlikçi, cinsiyet ayrımı yapmayan, coşkulu, özgün bir öğretim ortamı hazırlayan, tutarlı, öğrencilerini destekleyen kişidir (Şahin, 2013, s.41).

Söz konusu erken yaş olunca "iyi öğretmen" tanımı ve "iyi öğretmen" den beklenilenler değişiklik göstermektedir. Erken yaş yabancı dil öğretmenlerinden; yavaş ve vurgulu konuşma, kolaylaştırılmış bölümler ve cümle yapıları kullanma, anlamlı konuşma molaları ve tonlama, tekrar soruları (küçük değişiklik ve genişlemelerle tekrar etme- ettirme, kısa cümlelerin yeni cümle yapıları ile tekrarı) sorması beklenmektedir (Kuhn, 2002). Etkili bir erken yaş yabancı dil öğretmeninin yapması gerekenleri Kubanek (2003) ise şöyle ifade edilmiştir:

- Doğru telaffuz
- Kolay cümle yapıları
- Yaygın kullanılan ifadeler
- Kısa cümleler
- Tekrarlar
- Cevaplar ile yardım
- Anlaşılıp anlaşılmadığın dair daha fazla soru

Yaş grubunda başarının; doğru yöntem, ders saati, sınav türü ve düzeyi, ev ödevinin yoğunluğu ve öğretmenin öğreteceği yabancı dile hâkim olmasıyla doğrudan bağlantılı olduğu düşünülmektedir (Akdoğan, 2004). Küçük çocukların taklit yoluyla öğrenmesi ve bu duruma çok yatkın olması sebebiyle, öğretmenin kullanacağı beden hareketlerinin yanı sıra telaffuzu da öğrenciler tarafından taklit edilecektir. Bu nedenle öğretmenin dile hâkim olması gerektiği belirtilmektedir (Uslu, 2007). Yabancı dil derslerinde öğretmenin iyi düzeyde yabancı dil bilmesi, hem hedef dil ve kültüre hem de ana dil ve kültüre egemen olması, bütün eğitim

sürecini iyi sürdürebilmesi açısından önemli görülmektedir. Böylelikle öğrenci kendini ifade ederken yaşayabileceği sorunları öğretmenin rahatlıkla ortadan kaldırabileceği düşünülmektedir (Şahin, 2013).

Öğretmenin, kendi anadil ve kültürünün yanında hedef dil ve kültürde yetkin olmasının yanı sıra küçük yaştaki çocuğun hangi süreçlerden geçerek, nasıl öğrendiğini, kendisini nasıl ifade ettiğini bilmesi ve dersini bu doğrultuda işlemesi gerektiği ifade edilmektedir (Akdoğan, 2004). Erken yaşta yabancı dil derslerinde öğretmenin çalıştığı yaş grubunu tanıması ve nasıl bir yol izleyeceğini tasarlayabilmesi, erken yaşta yabancı dille tanışan çocukların, ilerde öğreneceklerinin temellerini atması bakımından önemli görülmektedir. Çocuklar bu yaşlarda yabancı dilin genel olarak nasıl öğrenildiği konusunda, yabancı dile karşı genel bir tutum geliştirdiğinden, bu tutumun ilerdeki birinci yabancı dillerinin gelişimini ve ikinci yabancı dil öğrenimini olumlu ya da olumsuz etkileyebildiği dile getirilmektedir (Niemeier ve Urban, 2010. akt. Hanbay, 2013). Okul öncesi dönemden başlayan yabancı dil öğrenme sürecinin her basamağında çocukların, yabancı dil öğrenmeleri üzerine düşünme konusunda cesaretlendirilmesi önemli görülmektedir. Bu nedenle erken yaştaki çocuklara yabancı dil eğitimi veren öğretmenlerin, çocuğun ilerideki yaşamı etkilendiği için derslerini çok dikkatli, çocuğun gelişim düzeylerini göz önünde bulundurarak planlaması, etkili bir yabancı dil eğitimi için gerekli olduğu belirtilmektedir.

Erken yaşta yabancı dil eğitiminde, çocukların bu yaşlarda ön bilgilerinin çok fazla olduğu, bu bilgilerin düzensiz ve genellikle bilinçsizce edinildiği dikkat edilmesi gereken noktalardandır. Öğretmenin görevi de çocuğun bu önbilgileri anlamlandırabilmesi için onları kullanılabilir ve sistematik hale getirmektir (Kubanek, 2003). Ayrıca yabancı dil öğretmeninin planladığı yabancı dil dersinin çocuğun dil gelişim evrelerini de göz önünde bulundurması gerektiği bilinmektedir. Öğretmenin açık, yalın bir dil kullanması, otantik olması, iyi hazırlanmış ve çocukların analiz sürecini kolaylaştırıcı olması gerektiği ifade edilmektedir (Kuhn, 2002).

Erken yaş grubuna yabancı dil öğretenlerin dikkat etmesi gereken ve bu bağlamda bahsedilmesi gereken noktalardan biri de ödül konusudur. Bir öğrenciye verilen ödül, diğer çocuklarda kaybetme fikrine yol açabileceğinden, öğretmenin ders esnasında ödül vermemesi gerektiği ifade edilmektedir. Sınıfta rekabet ortamı oluşması, öğrenmeyi olumsuz etkileyebilir. Bu nedenle sadece takdir ve beğeni sözcüklerinin kullanılması yerinde olacaktır. Scott ve Ytreberg'in de ifade ettiği gibi *" Dil öğrenimi herkesin kazanabileceği bir durumdur. Kazananı da kaybedeni de yoktur"* (Scott ve Ytreberg, 1990. akt. Anşin, 2006, s. 18).

Özetlenecek olursa erken yaşta yabancı dil derslerinde öğretmen: etkili bir dil dersi için çocuğun zihinsel, dilsel, fiziksel, sosyal ve psikolojik gelişimlerine uygun hareket etmeli ve katkı sağlamalı, çocuğa diğer kültürlere, insanlara karşı hoşgörüyü öğretmeli, çocukta yabancı dile karşı olumlu duygular geliştirmeli ve çocuğa nasıl öğrendiğini öğretmelidir. Dersini onların her anlamda gelişim evrelerine göre planlamalı, aktivite ve materyalleri bu doğrultuda seçmelidir. Böylelikle etkili bir dil dersi sağlamanın yanında sağlıklı bireyler yetişmesine de katkı sağlanacaktır.

Bu noktada ülkemizdeki yabancı dil öğretmen yetiştirme şartları göz önünde bulundurulduğunda, öğretmen adaylarına bu konuda eğitim verildiği bilinmektedir. Eğitim fakültelerinin yabancı dil öğretmenliği bölümlerinde eğitim alan öğretmen adaylarını, öğretmenlik mesleğini icra ederken gerek duyacakları bilgi, beceri ve eğitimle donatacak program içerikleri mevcuttur. 2013 yılında okullarda yabancı dil derslerinin daha erken yaşlarda verilmeye başlanmasıyla, ilkokullarda 2. Sınıftan itibaren verilmeye başlaması ile birlikte, Lisans eğitiminde alınan çocuklara yabancı dil dersleri programlarında da değişikliğe gidilmiştir. Eğitim Fakültelerinin Yabancı Diller Eğitimi İngiliz Dili ve Eğitimi Bilim dalı programlarında 5. Yarıyılda verilen Çocuklara Yabancı Dil dersleri 5 ve 6. dönemler verilmeye başlanmış, haftalık 3 saat olan program, 2 saat teori 2 saat uygulama olmak üzere değiştirilmiştir. Alman dili Eğitimi Bilim Dalında ise durum 6. Dönem de 2 saat teori, 2 saat uygulama şeklindedir. Bu ders, aday öğretmenlerin özellikle mesleklerinin ilk yıllarında onlara daha yol gösterici ve neyi nasıl öğretecekleri hususunda hem kuram hem de

uygulama noktasında imkân sağlaması bakımından önemlidir. Yükseköğretim kurumu bu dersin içeriğini:

"Erken yaş öğrenenleri(05-12 yaş) ile diğer yaşlardaki öğrenenler arasındaki farklar(dil yapısı, becerileri ve alt becerilerin öğrenilmesi açısından) ve erken yaş öğrenenleri hakkında yanlış bilinenler; erken yaş öğrenenlerinin öğrenme biçimleri(görsel, işitsel ve duyusal)ve stratejileri (örn: üstbiliş, biliş, sosyoduyuşsal)kelime, dil becerisi, dil yapısı öğretimi için aktiviteler(örn: yapboz, hikâye, oyun ve benzetim)görsel işitsel araçlar(örn: resim, gerçek nesneler, karikatür, kukla ve şarkılar)geliştirilmesi; öğrenilenlerin dil seviyelerine ve bilişsel, duyuşsal gelişimlerine uygun öğretim noktalarının seçimi, sıralaması, materyal uyarlaması ve değerlendirilmesi" şeklinde belirlemiştir [http://bys.trakya.edu.tr./file/open/84935444]. Bu özelliklerle yetişen öğretmen adaylarının sağlıklı ve etkili bir yabancı dil dersi uygulayabileceği düşünülmektedir.

2.2.2.2. Erken Yaşta Yabancı Dil Öğretiminde İçerik

Erken yaşta yabancı dil dersleri hazırlanırken dikkat edilmesi gereken bir diğer konu ise erken yabancı dil eğitiminde kullanılacak içeriktir.

Öğrencilerin ilgi ve motivasyonlarının canlı tutulması için öğrencilerin yaşına uygun konular seçilmelidir. Bunlar okul, aile, arkadaşlar, oyuncaklar, yiyecek ve içecekler, giysiler, tatiller, hava durumu vb. olabilir (Komorowska, 1997, s. 59; Moon, 2000, s. 133; Tost Planet, 1997, s. 23). Gerçek hayata yakın konular çocuğun ilgisini çekebilecektir. Cameron (2001, s.16), sadece öğretmene ve metne (ders kitabına) dayalı bir yabancı dil eğitiminin çocuklarda verimli sonuçlar vermediğini belirtmiştir. Bu noktadan hareketle çocukların ilgi alanları (spor, aile, hayvanlar, çizgi kahramanlar, sinema vb.) dikkate alınarak konu seçimi yapılmalıdır (Ytreberg, 1997, s.27). Sunulan kavram veya konuların, çocuğun kendi hayatıyla,

deneyimleriyle, yakın çevresiyle ilişkilendirilerek öğretilmesi, dersin etkililiğini artıracağı görüşü benimsenmiştir (Edelenbos vd., 2006, s. 125).

Erken yaşta dil öğretiminde sunulan dil bilgisel ve sözcüksel içerik, son derece önemli görülmektedir. Erken yaşta yabancı dil eğitiminin, ilk aşamada duyduğunu anlama becerisini kazandırmanın amaçlandığı belirtilmektedir (Edelenbos vd., 2006, s. 123; Komorowska, 1997, s. 55). Bu noktadan hareketle erken yaşta yabancı dil öğretimi yapılacak bireylere salt dilbilgisi öğretmek yerine, onların gelişimlerine uygun olarak çocuklarda dil duyarlılığı oluşturmak amaçlanmalı, dil bilgisi kuralları, daha sonraki yaş ve sınıflarda derinlemesine öğretilmesi gerektiğinden, erken yaşta, örtük ve basit kavramlarla öğretilmelidir. Erken yabancı dil öğretiminde, öğrencilerin "sessiz dönem" i dikkate alınmalı (Phillips, 1993, s. 17; Ytreberg, 1997, s. 26), çocuklar hedef dilde üretime zorlanmamalıdır (Gordon, 2007, s. 78-79; MEB, 2006, s. 40). Öğretilecek konular, kullanılacak sözcükler seçilirken ise: Çocuğun

- Günlük yaşamıyla doğrudan ilişkili eylemler örneğin; temizlik, beslenme, giyinme, günlük işler, hobiler
- Günlük hayatta çok sık iletişime geçtiği kişiler örneğin; anne, baba, öğretmen
- Çevresinde gördüğü varlıklar örneğin; kedi, köpek, ağaç, ev
- ya da günlük hayatta çok sık karşılaştığı durumlar örneğin; hasta olma, hastaneye gitme, sevinme gibi

bağlamlarda kullanılan sözcükleri içermesi gerektiği belirtilmelidir (Kara, 2004, s. 307; Anşin, 2006, s. 4).

Yabancı dil derslerinde diğer derslerde öğrenilen ve aşinalık kazanılan içeriklerden faydalanılmasının da öğrenmeyi kolaylaştıracağı düşünülmektedir (Ytreberg, 1997, s. 27). Bu yüzden erken yaşta yabancı dil eğitiminde öğretilecek içeriklerin çocuğun eğitim programında yer alan diğer derslerle bağlantılı ve paralel gitmesi önemli görülmektedir (Ytreberg, 1997, s. 26).

Bu verilerden hareketle ve özetle, erken yaşta yabancı dil eğitiminde içerik seçiminde, çocuğun günlük yaşamı ve diğer derslerde öğrendiği konularla bağlantılı, çocukların ilgisini çekebilecek, yoğun dil bilgisi olmayıp dil bilgisinin örtük işlendiği ve çocukları üretime zorlamayacak konulardan seçilmesi önemlidir.

2.2.2.3. Erken Yaşta Yabancı Dil Öğretiminde Sınıf Ortamı

Erken yaşta yabancı dil eğitiminde önemli ve dikkat edilmesi gereken hususlardan bir diğeri "sınıf ortamı" yani eğitim için gerekli mekânların, çocuğun yaş grubuna uygunluğudur. Genel olarak, öğrenme-öğretme etkinliklerinin gerçekleştiği ortam şeklinde tanımlanan eğitim ortamları (Alkan, 1979,s. 21), eğitim etkinliklerine dolaylı ya da dolaysız katkıda bulunan kişiler, öğrenme- öğretme faaliyetlerinde kullanılan araç- gereçler ve bu etkinliklerin mekân olarak gerçekleştiği yapıları içine alan kaynaklardan oluşmaktadır (Alkan, 1982). Öğretim ve öğrenim sürecinde, öğrenci dışındaki tüm bu dünya ile etkileşim sonucunda yapılacak derslerin daha verimli olduğu ifade edilmiştir (Koydemir, 2001). Diğer bir deyişle tüm kuramsal bilgilerin hayata geçildiği yer olması bakımından eğitim-öğretim ortamları hayati öneme sahiptir denilebilir. Bu nedenle bu ortamların hedef kitleye uygunluğu bağlamında, Kara (2004) erken yaşta yabancı dil eğitimi ortamının zengin ve dinamik olmasını zorunluk olarak görmektedir. Moon (2000) ise öğrenimi destekleyici bir sınıf ortamının fiziksel özelliklerinin, çocukta yabancı dil öğrenmeye karşı duyuşsal özelliklerini olumlu yönde etkilediğini ifade etmiştir. Avrupa Birliği'ndeki erken yaşta yabancı dil eğitimi ile ilgili hazırlanan raporda, erken yaşta yabancı dil eğitiminde başarılı olmak için öğrenme sürecinin etkin öğrenme ortamı ve eğitimde süreklilik ile desteklenmesi önemli görülmüştür (Edelenbos vd. 2006).

Bu bağlamda erken yaşta yabancı dil eğitim ortamları için şu özellikler sıralanabilir.

- Sıralar düzenlenebilir, sınıf içi etkinliklere uyarlanabilir nitelikte olmalıdır. Ayrıca sınıf, çocukların hareketlerini kısıtlamamalıdır. Öğretmenin ve

öğrencilerin birbirini rahatça görebileceği oturma düzeni oluşturmaya imkân vermelidir (Scott, W. A. ve Ytreberg, L.H. 2001).

- Erken yaşta yabancı dil derslerinde sınıf ortamı, çocukların gelişimlerine uygun, derse ilgilerini artırıcı ve sürekli kılıcı görsel ve işitsel ağırlıklı araçlarla donatılmalıdır. Dil öğretiminin, mümkün olduğunca bol uyaranlı bir ortamda gerçekleştirilmesi, çocukların dil becerilerinin gelişmesi açısından önemli görülmekte, bu nedenle öğrenme ortamlarının değişik materyallerle zenginleştirilmesi gerektiği ifade edilmektedir (Göçer, 2007). Duvarlara çocuklar için uygun olan her şey, çocukların yapmış olduğu resimler, yazdığı yazılar, hazırladığı takvim ya da posterler asılabilir. Bu açıdan sınıfın duvarlarına ve panolara asılan materyallerin pedagojik özellikleri şöyle sıralanabilir (Moon 2000, s. 145)

    - Hedef dille ilgili bilgi içermelidir. Örneğin; sayılar, aylar, haftanın günleri…
    - Öğrencinin derste öğrendiklerini pekiştirici nitelikte olmalıdır.
    - Öğrencinin kendi ürettiği ürünler olmalı, böylelikle öğrenciler cesaretlendirilmelidir.
    - Öğrencilere yeni fikirler verebilen, onların ufkunu genişleten malzemeler olmalıdır.
    - Öğrencilerin ilgisini çekmelidir.

- Eğitim ortamına, hedef dili konuşan kişilerin davet edilmeli, bu durum mümkün değilse internet ve bilgisayar teknolojileri sayesinde farklı kültürlerden kişilerle doğrudan iletişim fırsatları yaratılmalıdır (Balbi, 1997). Şayet bu durum da olanak dışı ise video/CD/DVD kayıtları sayesinde sesli ve görüntülü materyallerin sınıf ortamına taşınması, öğrenciler için ilgi çekici ve güdüleyici olabilir. (Altay, 2005, s. 177; Edelenbos vd., 2006, s. 69, 153; Martin, 2005, s. 9; Oxford ve Shearin, 1994, s. 24).

- Stres tüm eğitimde olduğu gibi yabancı dil eğitiminde de özellikle erken yaşta yabancı dil eğitiminde çok önemli faktörler arasında görülmektedir. Kara (2004) ya göre yabancı dil öğrenen çocukların eğitim ortamı mümkün olduğunca stresten arındırılmış olmalıdır, çünkü stres ne kadar az ise öğrenme de o denli hızlı gelişmektedir.

Tüm bu görüşlerden yola çıkarak erken yaşta yabancı dil eğitiminde uygun sınıf ortamının özellikleri: öğrencinin hareketliliğine izin veren, öğrencinin öğrendiği konuları, kelimeleri, yapıları vb. tekrar imkânı sunabilecek materyallerle döşeli, çocuğun hedef dili daha fazla duyabileceği ortamlar şeklinde özetlenebilir.

2.2.2.4. Erken Yaşta Yabancı Dil Öğretiminde Materyal

Diğer bütün disiplinlerde olduğu gibi yabancı dil öğretiminde de kullanılacak materyaller öğretimi zenginleştirmek, desteklemek ve daha etkili hale getirmek için kullanılır (Şahin, 2013, s. 42). Öğretim materyalleri, öğrenme öğretme sürecine, bilginin algılanmasında somutluk sağlayarak öğrenmeyi kolaylaştırmak, öğrenciyi güdülemek ve öğrencinin dikkatini çekmek gibi birçok katkı sağlar. Bu katkıların bazılarını şöyle özetlemek mümkündür. Materyaller:

- Zamandan ve ifadeden tasarruf edilmesini
- Fikirlerin zihinde canlanmasını, karmaşık bilgilerin daha kolay algılanmasını,
- Öğretimin canlı ve açık hale gelmesini, öğrencide ilgi uyandırılmasını,
- Öğrencilerin konu ile alakalı uygulama yapabilmesini sağlar (akt. Şahin. 2013-43)

Bireylerin okuduklarının % 10unu, duyduklarının % 20sini, gördüklerinin % 30unu, hem duyup hem gördüklerinin % 50sini, söylediklerinin % 70 ini, yapıp

söylediklerinin % 90ını belleklerine kaydettiklerine ilişkin veriler dikkate alınarak materyaller tasarlanmalıdır ve olabildiğince çok duyu organına hitap etmelidir (Becker 1987, s 114). Erken yaşta yabancı dil derslerinde görsel-işitsel araçların aktif kullanımının, duyu organlarının etkinliğini artırdığı ve dolayısıyla öğrenimi hem kolaylaştırdığı hem de hızlandırdığı ifade edilmektedir. Çünkü bu verilere göre öğrenmede aktif olan duyu organlarının sayısı arttıkça öğrenmenin kalıcılığı da o oranda artmaktadır (Arslan ve Adem, 2010). Sözü edilen, hitap edilecek duyu organı çeşitliliği açısından materyal seçiminde özellikle *görsellik* temel bir ihtiyaç olarak görülmektedir (Edelenbos vd., 2006, s. 126). Atlı (2008) da öğrencilerin özellikle resimlere yönelik tutumlarının olumlu olduğu görüşündedir. Görsel-işitsel materyallerin en büyük özelliğinin, öğrencinin duyularına daha fazla hitap etmesi ve ilgi çekici olması olduğu ifade edilmekte ve bu materyallerin yabancı dil öğrenen çocuğu olumlu yönde etkilediği yine dile getirilen görüşler arasındadır (Karadayı, 2000). Bu yaş grubunda etkinlikler ve materyaller çocuğun kinesitetik, görsel ve işitsel öğrenme stillerini kullanmalarına fırsat veren zengin çeşitlilikte olması gerektiği ifade edilmektedir (Ersen Yanık, 2009, s. 319; Harmer, 2007, s. 83; Ytreberg, 1997, s. 26; Seyhan Yücel ve Yılmaz, 2016). Bu noktadan hareketle, sınıf içi faaliyetlerde, büyük ve renkli resimler, posterler, fotoğraflar, fişler, oyuncaklar, maketler ve gerçek eşyalar görsel materyaller kullanılabilir. Görsellik açısından zengin gerçek eşyalar da erken yaşta yabancı dil eğitiminde etkili kabul edilmektedir (Balbi, 1997, s. 35; Edelenbos vd., 2006, s. 124; Seyhan Yücel ve Yılmaz, 2016). Moon (2000, s. 21), yabancı yayınevlerinden, turizm bürolarından, mektup arkadaşlarından vb. edinilebilecek orijinal broşür, poster, resim, kartpostal, pul gibi gerçek materyallerin öğrenciyi olumlu etkilediği görüşündedir.

Öğrencilerin yabancı dili öğrenebilmesi için o dili içselleştirilmesi, bu içselleştirmenin gerçekleşmesi için de öğrencilerin bireysel özelliklerini içeren materyaller hazırlanması gerekliliği, dile getirilen diğer görüşler arasındadır. Bu doğrultuda, erken yaşta yabancı dil eğitiminde "her öğrencinin doğum gününü belirten takvim ya da afiş tasarlanabilir, doğum günleri yabancı dilde kutlanabilir." önerileri materyal olarak sunulabilir (Scott ve Ytreberg, 1990).

Öğretmen ders kitabı kullanmayı tercih ederse, ders kitabı seçerken dikkatli davranmalıdır. Ders kitabı, genel ve özel hedeflerin somutlaştırılarak sunulduğu, malzemenin bu hedeflere uygun seçildiği, düzenlendiği, sınıftaki öğretim sürecini, yöntemini, dersin aşamalarını, çalışma biçimlerini, öğrenci-öğretmen etkileşimini belirleyen, araç gereç kullanımını düzenleyen öğretim malzemesidir. Ayrıca hedeflere ulaşılıp ulaşılmadığını denetlemeye de yardımcı olur (Genç, 2002). Öğretmenler, hangi ders kitabı ile çalışacaklarını belirlerken, kitabın öğrencilere, öğrenme durumlarına uygunluğunu araştırmalıdır. Kitap, ders saatlerine uygun olarak hazırlanmış olmalıdır. Ayrıca ders kitapları; oyunları, şarkıları ve çocukların kinetik zekâlarını da geliştirecek el becerilerine dayalı etkinlikleri içermelidir (Knight, 1984, s. 10-15). Ülkemizde de Avrupa Konseyi' nin ön gördüğü çok dilli eğitim anlayışının yaygınlaşabilmesi için yabancı dil düzenlemeleri, ders kitabı oluşturulması ya da uyarlanmasında, Avrupa Yabancı Diller Ortak Kriterleri gözetilmelidir (Sakarya Maden 2003, s.75). Bu doğrultuda hazırlanan ders kitapları tercih edilmelidir. Çocuk kitapları, öğrenme girdileri açısından çok verimli kaynak olarak görülmektedir çünkü kitaplar, çocuğa dilsel yapıları daha kolay ve anlamlı öğretebilir (Sopata, 2011).

Yabancı dil öğretiminde teknolojik araç gereçlerin kullanımı başarı için olmazsa olmaz bir öğe olarak kabul edilmekte ve bu materyaller sayesinde zaman ve mekân kısıtlamasının ortadan kalkabileceği de dile getirilmektedir (Doğan, 2012).

Tüm bu verilerden hareketle, erken yaşta yabancı dil eğitiminde kullanılacak materyaller: kullanışlı, pratik, öğrencinin görsel, işitsel, kinestetik öğrenme stillerine hitap edebilen, öğrenciye öğrendiği bilgileri somutlaştırmayı sağlayabilecek, öğrencinin günlük yaşamda da karşılaşabileceği şekilde olmalıdır denilebilir.

2.2.2.5. Erken Yaşta Yabancı Dil Öğretiminde Aktivite

Erken yaşta yabancı dil eğitiminde önemli görülen etmenlerden bir diğeri ise yabancı dil öğretimi kapsamında yapılacak aktivitelerdir. Etkili bir yabancı dil eğitimi için erken yaş grubunun özellikleri göz önünde bulundurulup aktivite planlanması önemlidir (Littlewood, 1988, s. 66; Mirici, 2001, s. 42; Edelenbos, Johnstone ve Kubanek, 2006, s. 124).

Bu bağlamda erken yaş grubunun genel özelliklerinden bahsetmek yerinde olacaktır.

Erken Yaş Grubundaki Çocukların Genel Özellikleri:

A: Hayal Gücü Kuvvetlidir. Bu nedenle hayal güçlerinin sınıf ortamında kullanılmasını sağlayacak etkinlikler düzenlenmelidir. Drama, kısa öykü masal yardımıyla hayal güçleri yabancı dile kanalize edilmelidir (Ersöz, 2010; Halliwell, 1992, s. 2; MEB, 2006, s. 41; Roth, 1998; Scott ve Ytreberg, 2001, s. 2).

B: Yaratıcıdır (Akdoğan, 2005; Halliwell, 1992; Moon, 2000, s. 4). Bu özellikleri dikkate alınarak etkinlikler düzenlenmeli, yaparak yaşayarak öğrenme sağlanmalı, öğrenilen pekiştirilmelidir (Roth,1998; Ersöz, 2010).

C: Hareketli ve Enerjiktirler. Bu nedenle gelişimlerinin doğası gereği hareketliliğe ihtiyaç duyarlar. Bu yüzden yabancı dilde sözcükleri, oyunlarla, şarkılarla kısacası hareketlilik içerisinde öğrendiğinde, öğrenme daha kalıcı olabilir. Dolayısıyla yabancı dilin öğretilmesi sürecinin, oyunlarla, şarkılarla ve fiziksel hareketlilik içeren benzeri etkinliklerle desteklenmesi önerilmektedir (Çakır, 2004, s. 103; Mirici, 2001, s. 48; Ytreberg, 1997, s. 29-30). Sadece sırada oturmak o yaş grubundaki çocukları sıkabilmekte ve bu durum öğrenmeyi olumsuz etkileyebilmektedir. Çocukların hareket etmelerin sağlayacak erkinlikler uygun yöntemlerle derse uyarlanmalıdır. Çocuklar yaşları itibariyle enerjik oldukları için onları fiziksel hareketlilik içeren etkinliklere yöneltmek gerekmektedir (MEB, 2006, s. 41).

Bu bağlamda, fiziksel hareketlilik, eğlence ve eğitim girdilerin aynı anda sunulabildiği, tüm dünyada özellikle çocuklara yabancı dil öğretiminde kullanılan etkili yöntemlerinden birisi Total Physical Response (TPR) tur (Brewster vd., 2004, s. 44; Komorowska, 1997).

D: Odaklanma Süreleri Kısadır. Çok uzun süreli dersler, çok parçalı ve birbiriyle bağlantılı etkinlikler onların dikkatini dağıtacağından, çocuklar odaklanma sorunu yaşamaktadır (Ersöz, 2010; Roth, 1998). Bu nedenle kısa süreli ve çok bağlantı içermeyen etkinlikler düzenlenmesi önerilebilir.

E: Hafızaları Kısa Sürelidir. Bu nedenle öğrenilenlerin, belirli aralıklarla ve değişmeyen tekrarlarla verilmesi, girdilerin kalıcılığını artıracaktır (Harmer, 2007, s. 56). Bruner'a göre erken yaş çocuklarına anne-babalarının tekrar tekrar okuduğu hikâyeler çocukların anadil edinimine önemli katkı sağlamaktadır ve bu yüzden yabancı dil sınıflarında da kullanılmalıdır (akt. Cameron, 2001, s. 9-10)

F: Duygularını Yoğun Yaşarlar: Hedef dilde iletişim kurabilmeyi başarabilen çocuklar kendi başarılarıyla övünç duymayı severler (Komorowska, 1997). Çocukların öğrenmeye yönelik doğal heyecan ve motivasyonlarını korumak ve daha da arttırmak için başarılı ve övgüye değer olduklarının hissettirilmesi önemli görülen noktalardandır (Komorowska, 1997; Scott ve Ytreberg, 2001). Yabancı dil yeterlilik düzeylerini, yeterli olarak algılayan öğrencilerin içsel motivasyonlarının artırdığı, (Wu, 2003, s. 502) başarısız olduğunu düşünen çocukların ise kaygılı ve motivasyonunun düşük olduğu ifade edilmektedir (MacIntyre vd., 1997, s. 280; Wu, 2003, s. 502). Bu olumsuzlukları engellemek için öncelikle çocukların hedef dilde iletişim kurabildiklerini fark etmeleri sağlanmalıdır.

Bu duygu yoğunlukları, içerik ve metin seçilirken de dikkat edilmesi gereken noktalardan biridir. Bir metinden heyecan duyma, başarılı bir iletişim durumundan haz duyma, yabancıya karşı sempati gibi olumlu duyguların öğrenmeyi kolaylaştırdığı, korku, reddetme ve kızgınlık gibi olumsuz duyguların öğrenmeyi engellediği ve genellikle bu yönde duyguya sahip çocukların, bilinçsiz bir biçimde öğrenmeyi reddettiği ifade edilmektedir (Şahin, 2013, s. 34).

G: Sınırlı Dil Becerilerine Sahiptirler: Erken yaştaki dil eğitiminde, çocukların okuma ve yazma becerileri tam anlamıyla gelişmemiştir. Bu noktaya paralel olarak Avrupa Konseyi tarafından, erken yaşta yabancı dil öğretimi konusunda düzenlenen çalıştayda çocuklara yabancı dil öğretiminin en genel hedefleri şöyle sıralanmıştır:

a) dinleme becerisini geliştirmek,

b) diğer dillere ve kültürlere karşı olumlu tutum geliştirmek,

c) diller ve kültürler arasındaki benzerlik ve farklılıklara karşı duyarlılık kazandırmak

d) daha fazla yabancı dil öğrenmeye yönelik motivasyon oluşturmak (Kuperberg, 1993, akt. Komorowska, 1997, s. 55).

Bu bağlamda çocukların dilsel becerilerinden iletişim yetisi, ve daha çok duyuşsal becerilerine yönelik hedefler konulduğu söylenebilir.

H: Konuşmayı Severler: Erken yaşta yabancı dil eğitiminde planlanan etkinlikler, çocukların derse aktif katılımı sağlamalıdır. Dil öğretimi esnasında onları güdüleyecek, iletişim kurmaya ihtiyaç duyacakları ortamlar yaratılmalı, birey konuşma ortamına çekilmelidir (Karakoç, 2007, s.71)

I: Gelişimleri Devam Eder. Bu nedenle çok fazla kas gücü gerektirecek aktivitelerden kaçınıp, aksine onların kas gelişimine yardımcı olacak boyama, kesme-yapıştırma gibi etkinlikler düzenlenmesi önerilebilir. Erken yaşta yabancı dil eğitiminde, dil öğretiminin yanında, çocuğun kişilik gelişimine katkı sağlayacak, çocuklara özgüven, özsaygı, diğer arkadaşlarına saygı, hoşgörü gibi kavramlar da öğretilmesi sağlanabilir.

J. Meraklıdır. Çocukların öğrenmeye yönelik doğal bir merak, heyecan ve motivasyonları vardır (Cameron, 2001; Edelenbos vd., 2006; Felberbauer, 1997; Komorowska, 1997; Moon, 2000; Scott ve Ytreberg, 2001;). Yabancı dili öğrenmenin yanında çocuklar; meraklı, ilgili ve önyargılardan uzak oldukları için özellikle farklı kültürlerden insanlarla iletişim kurmaya ve onlar hakkında yeni şeyler öğrenmeye karşı güçlü bir istek duymaktadır (Ellis, 2004, s. 14). Bu nedenle

çocukları, bu yaşlarda seveceği güzel bir dille tanıştırmak gerekmektedir (Canbulat ve İşgören 2005).

Tüm bu verilerden hareketle, erken yaşta yabancı dil eğitiminde yapılacak aktivitelerin özelliklerini özetlemek gerekirse, aktiviteler:

- Bütüncül ve birçok duyu organına hitap eder olmalı (Akpınar ve Aydın, 2009, s. 110; Komorowska, 1997, s. 58;).
- Taklit, tekrar, pekiştirme, övgü ile güdüleme içermeli (Dellal Akpınar, 2011 s.155).
- Çocukların fiziksel hareketlilik ihtiyacını karşılamalı (Gordon, 2007, s. 81; Moon, 2000, s. 8) denilebilir.

Erken yaşta yabancı dil eğitiminde:

- Masal, hikâye, şarkı, şiir, bilmece, bulmaca ve fıkra gibi öğrenciyi aktif kılacak dikkat çekici edebi ürünlerden yararlanılan etkinlikler (Brewster vd., 2004, s. 44; Gordon, 2007, s. 81-82, 83-84; Kırkgöz, 2007, s. 224; MEB, 2006, s. 41; Scott ve Ytreberg, 2001, s. 22-23),
- Drama, oyun gibi bağlamsallaştırılmış durumlar yaratan etkinlikler (Moon 2000, s. 5),
- Boyama, resim yapma, çizgileri birleştirme gibi üretime dönük, öğrencilere hem duyuşsal hem de dilsel açıdan olumlu davranışlar kazandıracak etkinlikler (Kara, 2004, s. 308, 311),
- Kukla, projektör, teyp, bilgisayar ve CD/DVD oynatıcılar gibi öğretim teknolojilerinden faydalanılan etkinlikler (Atlı, 2008, s. 141; Balbi, 1997, s. 41; Elkılıç ve Akça, 2008, s.12; Nikolov, 2009, s. 104) yapılması uygun olur denebilir. Bu etkinlikleri de kısaca özetlemek gerekirse:

A) Oyun, Drama:

Oyun: Erken yaşta yabancı dil eğitimini, oyunlarla birleştirmenin önemi birçok bilim insanı tarafından dile getirilmiştir (Sungurtekin v.d. 2009, s. 756; Topkaya ve Küçük, 2010) çünkü oyunlar sayesinde çocuk çevresiyle tanışmakta,

hayatı öğrenmekte ve yeni deneyimler kazanmaktadır. Oyunların, erken yaşta yabancı dil eğitiminde, çocukları motive etmek, öğrenilen içeriği bağlamsallaştırmak ve öğrenmeyi anlamlaştırmak açısından önemli bir rol üstlenmektedir (MEB, 2006). Oyunlar, çocuklara anlamlı bağlamlar oluşturarak onların enerjilerini derse kanalize etmelerini sağladığı görüşü sıklıkla dile getirilen görüşler arasındadır (Deesri, 2002, s.1; Hadfield, 1990; Rixon, 1991, s.3; Wright, Betteridge and Buckby, 1984). Diğer bir ifadeyle, oyunlar sayesinde çocuk, ilgisini sınıftaki aktivitelere yönlendirebilmekte ve öğrenmeye istekli olabilmektedir. Erken yabancı dil eğitiminde oyunların avantajlarını şöyle özetlemek mümkündür:

a. öğrenci dikkatini belirli yapılar, gramer kalıpları ve kelime grupları üzerine odaklayabilir.

b. oyunlar sayesinde öğrenilenler pekişebilir ve daha fazla bilgi öğrenilebilir.

c. oyunlar sayesinde hem yavaş, hem de hızlı öğrenen çocuklar, derse eşit katılım sağlayabilir.

d. oyunlar, öğretmene öğrencilerin yaşlarına ve dil düzeylerine göre ayarlanabilme imkanı sunabilir.

e. stresli olmayan bir ortamda, yaratıcı bir kullanımla, sağlıklı bir rekabet ortamı oluşturulabilir.

f. dil öğretim sürecinin her aşamasında ve tüm beceri alanlarında (okuma, yazma, konuşma veya dinleme) kullanılabilir.

g. öğretmene hemen geri bildirim imkanı tanır.

h. çok sayıda öğrencinin katılımı sağlanabilir (McCallum, 1980).

Drama: Drama tekniği ile yapılan dil öğretimi, dersi zevkli hale getireceğinden, erken yaşta yabancı dil öğretimine değerli katkılar sunduğu sıklıkla ifade edilen görüşler arasındadır. Erken yaşta yabancı dil eğitiminde drama tekniği ile öğrenme araçlarının çeşidinin arttığı, hedef dilin kolay öğrenilmesin yanı sıra hedef kültüre de aşinalık ve bu sayede farklı olana saygı duymaya katkı sağladığı, çocukların hayal dünyasını geliştirdiği, estetik ve sanatsal duyarlılığı artırdığı, sunduğu eğlenceli bağlam sayesinde çocuğun sıkılmadan öğrenmesine yardımcı

olduğu görüşleri bu bağlamda dile getirilen ifadelerin özeti niteliğindedir (Ateş Oyarkılıçgil, 2000, s. 16; Çevik, 2006; Dellal, 2010, s. 10-11; Erdoğan, 2005; Furness, 1976, s. 15-16; Hartman v.d. 1988 s.25; Kavcar, 1986, s. 87; Moon, 2000, s. 5; Şad, 2011, s. 72; Urbay Şen, 2009 s.63).

B. Boyama, Kesme- Yapıştırma:

Erken yaşta yabancı dil eğitimi bağlamında alan yazını incelendiğinde, boyama, resim yapma, çizgileri birleştirme gibi el becerisi gerektiren, üretime dönük görsel etkinlikler, öğrencilere hem duyuşsal hem de dilsel açıdan olumlu davranışlar kazandırdığı (Kara, 2004, s. 308, 311), öğrenme-öğretme süreçlerinde çocukların hayal gücü ve yaratıcılıklarını kullanmaya teşvik ettiği (Çakır, 2004, s. 102; MEB, 2006, s. 7, 29, 34, 41) ve eğlenceli eğitim ortamı sunduğu için derslerde önerilen etkinlikler arasındadır (MEB, 2013). Bu tarz etkinliklere karşı çocukların olumlu tutum sergiledikleri yine bu bağlamda dile getirilen görüşler arasındadır (Akpınar ve Aydın, 2009; Atlı, 2008; Karakoç, 2007, s. 80,82; Küçüktepe v.d. 2014, s. 62; Şad, 2011, s. 217).

C. Teknolojik Materyaller

Değişen şartların bir sonucu olarak eğitimde dolayısıyla yabancı dil eğitiminde ve erken yaşta yabancı dil eğitiminde, teknolojik araç gereçlerden ve günlük materyallerden yararlanılması kaçınılmaz bir gereklilik halini almıştır. Grafikler, çizelgeler, posterler, üç boyutlu görseller, modeller, maketler, yazım veya gösterim tahtaları, akıllı-elektronik-manyetik tahtalar, yansıtıcılar, tepegöz, slayt projektörü, radyo, kaset/CD/Mp3 çalar, televizyon, bilgisayar, tablet bilgisayar, kamera, VCD ve DVD, bu teknolojik materyallerin kapsamında sıralanabilir (Özonay Böcük, 2014). Çocuğa uygunluk yaklaşımı doğrultusunda bu materyallerin erken yaşta yabancı dil derslerinde kullanılmasının faydaları şöyle özetlenebilir. Bu materyaller sayesinde:

- Çocuklar aktif olabilir (Atlı, 2008, s. 141; Balbi, 1997, s. 41; Elkılıç ve Akça, 2008, s. 12; Nikolov, 2009, s. 104),

- Hedef dilin konuşulduğu, gerçeğe yakın ortamlar yaratılabilir ve bu durum çocukları yabancı dil eğitimine güdüleyebilir (Altay, 2005, s. 177; Edelenbos vd., 2006, s. 69, 153; Martin, 2005, s. 9; Oxford ve Shearin, 1994, s. 24)
- Farklı kültürlerden kişilerle doğrudan iletişim fırsatları yaratılabilir (Balbi, 1997).

D. Edebi Ürünler:

Erken yaşta yabancı dil eğitiminde kullanılacak bir diğer aktivite türü de edebi metinlerden yararlanılan etkinliklerdir (Asutay, 2007; Brewster vd., 2004, s. 44; Gordon, 2007, s. 81-82, 83-84; İlter ve Er, 2007; Karakoç, 2007, s.95; MEB, 2006, s. 41; Moon 2000, s. 5; Scott ve Ytreberg, 2001, s. 22-23)

Edebi türleri masal, hikâye, tekerleme, şarkı, şiir olarak sıralamak mümkündür. Verilecek yabancı dil eğitiminde, edebi ürünlerin kullanılmasının gerekliliği birçok bilim insanı tarafından dile getirilmiştir. Bu görüşler şöyle özetlenebilir:

❖ ***Motive Edici ve Kaygıyı Azaltıcı***

Erken yaş grubu çocuklarının hikâye, masal dinleme, şarkı söyleme gibi aktiviteler sayesinde yabancı dil öğrenme noktasında motive olduğu (Gordon, 2007, s. 86; Nikolov, 1999; Vrhovac , 1997), çocuk şarkıları, şiirler, hikayeler ve günlük konuşma dilinin kullanıldığı yabancı dil derslerinin çok sevildiği ve bu durumun çocukların içsel motivasyonlarını arttırdığı (Lamb 2004; Wu, 2003), bu tarz aktivitelerin çocukların kaygı düzeyini azalttığı (Torun, 2008), ayrıca yabancı dilde bir şarkıyı söyleyebilmek öğrencinin kendisiyle övüneceği önemli bir başarı olduğu için çocuğun motivasyonunu artırdığı, bu bağlamda sıklıkla dile getirilen görüşler arasındadır (Edelenbos vd., 2006, s. 144; Ghosn, 2002).

❖ ***Eğlenceli ve İlgi Çekici***

Edebi ürünlerin erken yaşta yabancı dil eğitiminde kullanılması gerektiği konusunda dile getirilen argümanlardan diğeri ise bu otantik metinlerin erken yaş grubu için ilgi çekici ve eğlenceli olmasıdır (Aslan, 2008, s. 5; Elkılıç ve Akça 2008; Gordon, 2007, s. 67; Torun 2008). Çocukların şiir okumaktan, masal ve hikaye dinlemekten, şarkı söylemekten zevk aldığı (Brewster vd., 2004, s. 162; Gordon, 2007, s. 85) ve bu sayede duyuşsal hedeflerin kazanılmasında çocuğa yardımcı olduğu gerçeğinden hareketle, erken yaşta yabancı dil eğitiminde edebi ürünlerin kullanılması önemli görülmektedir (MEB, 2006, s. 12, 52; Tost Planet, 1997, s. 18). Çocukların bu edebi ürünlere ilgi duymasının yanı sıra dinlediklerini canlandırmak onlara keyif verdiğinden edebi ürünlerin erken yaşta yabancı dil eğitiminde kullanılması gerektiği ifade edilmektedir. (Cabrera ve Martinez, 2001; Edelenbos vd., 2006, s. 149; Elkılıç ve Akça 2008; Ghosn, 2002, s. 173). Ayrıca bu yaş grubu çocukların dikkat süresi kısa olduğu için edebi ürünler sayesinde öğrencilerin ilgisi hep canlı tutulmuş olacaktır (Kırkgöz, 2007, s. 224; MEB, 2006, s. 41).

❖ ***Hayal Gücünü ve Yaratıcılıklarını Geliştirici***

Erken yaşta yabancı dil eğitiminde kullanılacak edebi ürünler sayesinde çocukların hayal gücü ve yaratıcılıklarının geliştiği kabul gören diğer görüşler arasındadır (Çakır, 2004, s. 102; MEB, 2006, s. 7, 29, 34, 41).

❖ ***Dil Bilgisel Yapılara Aşinalık***

Erken yaşta yabancı dil eğitiminde edebi metinleri kullanmanın sağladığı yararlardan biri de çocukların dilbilgisel yapılara aşinalık kazanmasıdır. Masallarda, hikâyelerde, şarkılarda geçen, tekrarlanan yapılar sayesinde çocukların dil gelişimine katkı sağlandığı görüşünün benimsendiği anlaşılmaktadır (Cameron, 2001, s. 9-10; Moon, 2000, s. 6, 62). Çocukların ana dillerinde aşina oldukları masalların yabancı dil eğitiminde de kullanılması önerilmektedir (Ytreberg, 1997, s. 31). Bu sayede hem kelime

hazinelerinin gelişeceği hem de dilbilgisel yapıların çocukta yerleşeceği ifade edilmektedir (Gordon, 2007, s. 69; Güleryüz, 2001: 366).

❖ ***Hareketlik***

Bu yaş grubu çocuklarının özelliklerinden biri olan hareket ihtiyacının, erken yaşta yabancı dil eğitiminde kullanılacak edebi ürünler sayesinde giderileceği sıklıkla ifade edilen görüşler arasındadır. Erken yaşta yabancı dil derslerinde edebi ürünlerin kullanılmasına yönelik bilimsel çalışmalar irdelendiğinde, derslerde kullanılacak masal ve hikâyelerin drama yöntemiyle canlandırılmasıyla, şiir ve tekerlemelerle, söylenecek şarkılarla bu ihtiyacın giderileceği görüşü ön plana çıkmaktadır (Akpınar ve Aydın, 2009, s. 110; Brewster vd., 2004, s. 44; Çakır, 2004, s. 103; Gordon, 2007, s. 81-82, 83-84; Komorowska, 1997, s. 58; MEB, 2006, s. 41; Mirici, 2001, s. 48; Scott ve Ytreberg, 2001, s. 22-23; Piaget, 1955, akt. Şimşek, 2007, s. 4; Ytreberg, 1997, s. 29-30).

Tüm bu verilerden hareketle ve özetle iyi bir yabancı dil öğrenimi için, eğitim sürecine başlama yaşının önemi ile birlikte yabancı dil öğretmeninin, sınıf ortamının, kullanılacak materyallerin, konu seçimimin ve bu yaş grubu ile yapılacak etkinliklerin önemi de ortaya çıkmaktadır. Etkili bir yabancı dil dersi için kullanılması önerilen edebi metinlerden çocuğun ilgi ve gelişimi göz önünde bulundurularak masalların çocuğun dil gelişimindeki yerini dikkatle incelemek yerinde olacaktır.

2.3. Masal ve Çocuk Dünyası

İnsanları doğruya, güzele ve iyiye yönlendirmede, sosyolojik, toplumsal ve psikolojik olarak etkilemede, onların erdemli, sorumluluklarını bilen, iyi birer vatandaş olarak yetişmesinde, var olan bilgilerinden yola çıkarak yeni bilgiler üretmesinde edebiyatın rolü büyüktür. Bu nedenle iyi bir toplum oluşturmada

edebiyat ile eğitim arasındaki paralel bağdan yaralanmanın önemli ve gerekli olduğu belirtilmektedir (Kavcar, 1988).

Sözün yazıdan önce var olduğu bilinen bir gerçekliktir. Bu nedenle yazılı edebiyattan önce sözlü edebiyatın var olduğu ve sözlü edebi ürünler ile insanların kendini ifade ettiği söylenebilir. Bu sözlü edebi ürünlerin başında ise masallar, efsaneler, türküler, destanlar bilmeceler ve ninniler gelmektedir.

Genellikle halkın yarattığı, anlatıla anlatıla kuşaktan kuşağa aktarılan, çoğunlukla insanların ve tanrıların başından geçen, olağanüstü durum ve olaylarla bezeli anlatılar olarak tanımlanan masallar, dil ve anlatımdaki akıcılık, ahenk, kapsamların genişliği, olayların olağanüstülüğü, kahramanların aklar- karalar, iyiler-kötüler olarak yalın bir şekilde zıtlıklar barındırması açısından, halk içinde haklı bir önem kazanmışlardır (Yavuz, 2013).

Sayısı belki de milyonlarca olan masallar, halkın kendini edebi olarak ifade etme aracı olmaktan daha fazla anlam taşımaktadır. Aslında masallar derinlemesine incelendiğinde, masalların halkın kendi yaşam biçimiyle ilgili detaylı bilgi veren halk etnografyası olduğu anlaşılmakta ve bu doğrultuda masallar incelendiğinde olayların toplumsal gerçekliklerden doğdukları görülebilmektedir (Bascom, 1954).

İnsanı hayata hazırlayan, duygularını besleyen bu edebi ürünlerin, geleceğin insanını şekillendirdiği söylenebilir. Masalların toplumsal manada önemi, özellikle okuma yazma bilmeyen toplumlarda eğitim konusunda üstlendiği roldür. Masalların birçok farklı kapsam ve formda, dünyanın birçok yerinde ve tarihin birçok döneminde didaktik ve pedagojik araç olarak kullanıldığı belgelenmiştir. Öğreti, ikaz ve pratik talimatlar içeren masalların toplum eğitiminin temel öğesi olarak görüldüğü, çok eski uygarlıklardan olan Fenikeliler ve İbraniler gibi birçok uygarlığın masalların eğitsel faydalarının halkın eğitiminde kullandığı bilinmektedir (Bascom, 1954). Daha küçük çocukları disipline etmek için gulyabani, uyutmak için peri masalları, ahlaki değerleri aşılamak için tembellik veya isyankârlık gibi kötü

özellikleri aşağılayıp, doğruluk ve dürüstlük gibi erdemleri öven masallar anlatılmıştır (akt. Yavuz, 2013).

Halkların var olduğu andan itibaren edindikleri deneyimlerinin, zengin kültürlerinin, duygu ve düşünce dünyalarının, düşlerinin ürünü olarak ortaya çıkan masalların "genel ahlak ve edebe aykırı amaçlar" gütmedikleri aksine dini ve manevi değerleri yücelttikleri, insanları iyiye, doğruya, haklıya yönelttikleri ve insanların eşit olduğuna yönelik mesajlar verdikleri görülmektedir (Gürkan, 1988). Masallarda doğru-yanlış, iyi- kötü, haklı-haksız, erdemli-erdemsiz, adaletli- zalim, alçakgönüllü-kibirli gibi karşıt kavramlarla özdeşleşen kahramanların mücadelesinin anlatılması aslında olumlu ile olumsuzluğun mücadelesinin imgelenmesidir. Masalların istisnalar dışında mutlu sonla bitmesi, dinleyiciye "insan, olumlu değerlere sahip olursa, sonunda her zaman kazanır" mesajı vermesi, insanları iyiye ve erdemli olmaya teşvik etmekte ve insanlara iyi örnek model oluşturmaktadır (Asutay, 2013; Karatay, 2007).

Ahlaki aşılamanın yanı sıra masalların önceki dönemlerde otoriteye başkaldırıyı ifade etme gibi bir özelliği de barındırdığı görülmektedir. Yöneticiye, otoriteye ya da aile- grup reisine karşı olan kimselerin, bu durumu masal yoluyla ifade ettikleri, açgözlülük adaletsizlik gibi kavramları masal yoluyla ifade ederek idarecilerin, kralların ya da reislerin bu durumdan ders çıkarmaları beklenmiştir. Masallar, gerçek yer, kişi ve zaman belirtilmediği için masal anlatıcıları açısından güvensiz ortam ortadan kalktığından, toplumsal huzuru sağlama görevi de üstlenmiştir (Yavuz, 2013).

Masalların arka planı irdelendiğinde, toplumsal olayların insanların beklentisine uygun, psikolojik dünyasını rahatlatacak şekilde sonuçlandığı görülmektedir. Masalların iyiden, güzelden doğrudan ve haklıdan yana sonuçlanması, insanların ruh dünyası için olumlu bir etmendir (Yavuz, 2013) ve bu nedenle ahlaki öğretilerin kültür taşıyıcısı olan çocuklara aşılanması kolaylaşır. Masallar, çocuksu duyarlılığı en iyi yansıtan edebi tür olması, çocuğun ruhunu beslemesi, hayal dünyasını geliştirmesi ve dolayısıyla geleceğe hazırlaması açısından

önemlidir. Ahlaki öğretilerin bir masal yardımı ile anlatılması daha anlaşılır ve eğlenceli olmasının yanı sıra verilmek istenilen mesajların, masallarda dinleyiciye somut olarak sunulması, çocuklara cazip gelmektedir (Enginün, 1985). Çocukların ruhunu iyi örneklere besleyerek, onları iyi, doğru, adaletli ve kendilerine inandıkları takdirde karşılaşacakları güçlükleri yenebilecek kadar güçlü birer insan yapmak, masalların eğitimsel önemi ve değeri olarak görülmektedir (Güney, 1966).

Masallarda, toplumun her kesiminden insana yer verilmesi, çocuğun gerçek dünyayı daha iyi algılaması ve insanlar arasındaki farklılığın normal olduğu gerçeğini öğretmesi açısından önemlidir (Yüksel, 2010). Masalların çocuğu oyalama ve eğlendirme işlevinin yanında çocuğu eğitmek, kendisi ve çevresiyle barışık bir birey olarak yetişmesini sağlamak gibi önemli bir görevi de vardır (Karatay, 2007).

Masal, çocuğun hayal gücünü ve yaratıcı düşünme yeteneğini de geliştirmektedir. Masal anlatımı esnasında bir yandan anlatan kişi ile çocuk arasında iletişim kurulurken diğer yandan çocuğun bütün zihinsel faaliyetleri harekete geçmektedir. Okuduğu veya dinlediği masallardaki karakterler hakkında kendi fikirlerini oluşturan çocuk, kendini o karakterlerle özdeşleştirmekte, hayaller kurmakta ve iyiyi, doğruyu hayalinde yaşayarak öğrenmektedir (Küçükyazıcı, 2010). Temel' e göre (2005, s.105); *"İster Keloğlan olsun ister Harry Potter, her toplumda hayal gücü ve abartı ile süslenmiş masallar sayesinde, hayal dünyaları geniş, okumayı seven nesil yetiştirmede masalların etkisi büyüktür."*

Masal çocuğa, hayatı, doğayı, insanı ve yakın çevreyi tanıma ve bu bağlamda fikir yürütme imkânı sağlar. Yapısalcılığın temel varsayımına göre insanlar, bilgiyi karşılaşılmış olan yeni fikir ve durumlarla mevcut olan bilgileri ve inançların etkileşimleri sonucu oluşturur. Masallar, bu inanç ve bilgilerin, bireyin ileriki hayatının fikir ve aktivitelerin temel mekanizması olarak görülmektedir (Nuhoğlu, 2005).

Masalın ulusal ve evrensel değerlerin aktarılması ve benimsetilmesi, çocuğun hayal dünyasının geliştirilmesinin yanı sıra soyut kavramları algılama yeteneğiyle cümle kurma, betimleme, anlatım gibi dili kullanma becerilerin geliştirilmesinde önemli bir yeri vardır (Karatay, 2007). Bu nedenle, masallara dar bir açıdan bakmak masallara yapılan haksızlık olarak nitelendirmektedir. Çünkü aynı zamanda masallar, anadilin tüm inceliklerini kapsamaktadır. Çocuğa anadilin, nasıl kullanıldığını ilk öğreten, ona bu dilin kullanım özelliklerini, ifade gücünü, zenginliğini, inceliğini ilk gösteren, çocuğa kendi dilini konuşmayanlardan uzaklaştırıcı, kendi dilini konuşanlara yakınlaştırıcı duyguyu ilk aşılayan masallardır (Yavuz, 2013, s. 114). Bu nedenle masallar, çocuğun kelime hazinesini zenginleştirmekte, dolayısıyla çocuğu ana dili bakımından geliştirmektedir.

Bir çocuğun yaşadığı topluma entegre olması o toplumun kültürünü alması ile başlamaktadır. Üyesi bulunduğu toplumun kültürünü, etik değerlerini almak ise aynı zamanda dilini de almak demektir. Masallar sayesinde çocuk, kendi toplumunun inanış, yaşayış ve kültür özelliklerini edindiği gibi dil özelliklerini de edinir ve toplumsallaşmış, kendi toplumuna bütünleşmiş birey haline gelebilmektedir (Yücel, 2005).

Tüm bu verilerden hareketle masalların faydaları, bilgilendirme, zevk verme, çocuğa yaşamı tanıtma, çocuğun kendine güven duygusunu geliştirme, çocukta başarma isteği uyandırma, çevreye ve insana karşı duyarlı olma bilinci kazandırma, öğrenmeye karşı olumlu tutum geliştirme, farklı alanlara ve kavramlara karşı ilgi uyandırma, çocuğu sosyalleştirme, güzellik ve estetik gibi duyuşsal ihtiyaçları karşılama, çocukta dil gelişimi sağlama, hayal gücünü yaratıcı düşünme yeteneğini geliştirme, kişilik gelişimine olumu katkılarda bulunma gibi faydaları şeklinde özetlenebilir. Bu çalışma bu nedenle, halkın kendi yarattığı kahramanlara yüklediği imgeler sayesinde tarih boyunca halkın eğitiminde önemli bir araç olarak kullandığı masalların çocuk eğitiminde, dil ediniminde ve dolayısıyla erken yaşta yabancı dil eğitimindeki önemli yerini incelemeyi amaçlamaktadır.

2.3.1. Erken Yaşta Yabancı Dil Eğitiminde Masallar

Teknolojik ve bilimsel gelişmeler sonucu, çok yoğun kültürlü bildirişim süreci yaşanmaktadır. Dünya insanı olmanın gereği olarak da bireylerden hem kendi kültürünü tanıyıp özümsemeleri hem de diğer kültürleri öğrenmeye açık olması beklenmektedir. Yabancı dil öğrencisinden beklenen ise hedef dilinin yanı sıra hedef kültürü de öğrenmesidir. Zengin dil öğesi dolayısıyla zengin kültür öğesi barındıran masalların, yabancı dil derslerinde öğrenen için büyük kolaylık sağladığı söylenebilir. Öğrenci bir yandan dili öğrenirken, masallar yardımıyla kültürel öğeleri de öğrenecek, söz konusu aracın masallar olması sebebiyle de bu durum zevkli kılınabilecektir. Çocuklar eğlenceli masallar sayesinde sıkılmadan o ülkenin dilini ve kültürünü öğreneceği söylenebilir. Erken yaşta gerçekleştirilen yabancı kültür ve dil eğitimi sayesinde, çocuklar "yabancı olana", "öteki" kavramına aşina olacaktır ve bu sayede çok kültürlü, farklılıklara açık, daha hoşgörülü ve daha az önyargılı dünya insanı olarak yetişebilecektir.

Masalların yabancı dil derslerinde kullanılmasını vazgeçilmez bir gereklilik olarak görülmesinin bir başka sebebi, edebiyatın, kurgusallığı kullanarak birey üzerinde bıraktığı etki ve bireye sağladığı kendine özgü yapısı sayesinde okuruyla diyalog içine girmesi dolayısıyla yabancı dil derslerinde amaçlanan doğal iletişim ortamlarını sağlamasıdır. Amaçlanan bu iletişim ortamının, öğrencilerin suni metinlerle çalışması ile değil de verilen duyguyu daha iyi yaşatabilen orijinal metinler ile çalışmasının, öğrencinin yararına olacağı ifade edilmektedir (Ünal, 2005). Bu nedenle dinleme ve anlama yetilerinin geliştirilmesi için masal türünün de içinde olduğu edebi metinlerin ders ortamında kullanılması yararlı görülmektedir; çünkü masalların çocukların dikkatini çekmede önemli bir unsur olduğu düşünülmektedir. Çocuk eğitiminde kullanılan eğlenceli masalların, erken yabancı dil eğitiminde önemli ve belirleyici rol üstlendiği ifade edilmektedir (Yücel, 2005).

Masallar yoğun dil öğeleri barındıran edebi eserlerdir. Bir yabancı dili öğrenirken önce o dilde yazılmış masal kitaplarını okuyarak yola çıkmak, hem o dili

daha çok sevilmesini hem de daha kolay öğretilmesini/öğrenilmesini sağlayabilir. Erken yabancı dil eğitiminde araç olarak kullanılan masallar, çocukta olaya ilgi duymak, onu kavramaya çalışmak ve çözmek, dilbilgisel öğelere ve zorluklara takılmadan, anlatının zevkine ulaşmak, keyif vermek ve dilbilgisi kurallarına aşinalık sağlamak açısından erken yaşta yabancı dil dersleri için önemli görülmektedir.

Çoğu efsane ve masal motiflerinin dünya uluslarında ortak olması erken yaşta yabancı dil eğitiminde masal kullanımının nedenleri arasında görülmektedir. Bir ülkeye ait masalların bazı motif ve unsurlarına başka ülke masallarında da rastlanılması, eğitimcilere evrensel değerlerin genç kuşaklara aktarmasında kolaylık ve yarar sağlayacağı düşünülmektedir (Karatay, 2007). Çocuğun kendi dilinden dinlemiş ya da okumuş olduğu masallarda verilen ahlaki değerlerin başka masallarda da verildiğini görmesi, aynı öğretileri farklı masallarla pekiştirmesini sağlayacağı, o değerlerin çocukta yerleşmesine katkıda bulunacağı söylenebilir. Ayrıca kendi dilinde dinlediği masalların bazılarını öğrendiği yabancı dilde de dinlemesi çocuk için önemli görülmektedir. Çocuk, daha önce ana dilinde dinlediği, sonrasında ise yabancı dilde dinlediği masalda geçen yabancı kelimelerin sözlük anlamını bilmese de önceki bilgilerinden hareketle çıkarım yaparak sözcüğün anlamını tahmin edebilmekte, bu durum da dil eğitim sürecinde önemli görülmektedir.

Masallar aynı zamanda bünyesinde çok farklı aktivite barındırmaktadır. Drama yardımıyla öğrencilerin aktif hale gelmesi, yabancı dil derslerini eğlenceli ve etkili kılmak için vazgeçilmez bir unsur olarak görülmektedir (Yücel, 2005).

Massoudi ve Kirsch'in (2005) masalların çocuğun dünyasında var olduğunu ve bağlamda erken yaş yabancı dil eğitiminde masalların niçin kullanılması ve faydalanılması gerektiğini belirtmişlerdir. *"Sicher für ihre psychische Entwicklung, denn im Märchen spiegelt sich die innere Welt des Kindes wider, seine Ängste, seine Wünsche. Sicher auch für die Entwicklung des Denkens von analog Bildhaften zum logisch—Rationalem. Sicher für die literarische Bildung, wird hier doch, zumindest im populären Sprachgebrauch, in der fiktionale Literatur eingeführt. Sicher auch für*

*die sprachliche Entwicklung, gerade auch im zweiten Spracherwerb, bieten doch die möglichen Reduktionen von Märchen auf wenige Sätze und ihre damit verbundene Spielbarkeit eine Fundgrube für unterrichtliche Inszenierungen“ (*Massoudi ve Kirsch, 2005, s. 3). Özetle masallar çocuğun psikolojik, bilişsel, edebi ve dilsel gelişimine önemli katkılar sağlamaktadır.

Erken yaşta yabancı dil eğitimi ve öğretiminde masallar bağlamında alan yazını irdelendiğinde belirli başlıklar ve alt başlıklar göze çarpmaktadır. Bu çerçevede, yabancı dil öğretiminde özellikle erken yaşta yabancı dil öğretiminde masal kullanımın gerekliliğini ve alan yazınını özetlemek yerinde olacaktır.

Yabancı dil eğitimi ve öğretim sürecinde sadece hedef dilin değil öğrenilen dilin kültürünün de öğrenilmesi gerekliliği çalışmamızın daha önceki bölümlerinde bahsedilmişti. Bu bağlamda kültür ürünleri olan masalların yabancı dil eğitimi ve öğretiminde kullanılması, hedef dil ve kültürün öğrenilmesi açısından önemli görülmektedir. Çünkü masallar kaynağını, ait olduğu toplumların var olduğu süreçten itibaren yaşadığı, deneyimlediği, ders çıkardığı ve sonraki nesillere aktardığı olgulardan alır ve ait olduğu toplumun izlerini barındır (Bach, 2008; Davidheiser, 2007; Ghosn, 2002; Karpe, 2013). Kültürlerarasılık ve ülke bilgisi bağlamında masallar sayesinde hedef dilin kültürüne de aşinalık kazanan birey, yeni öğrendiği kültür ile kendi kültürünü kıyaslama imkânı bulmakta, kendi kültürü ile hedef dilin kültürü arasındaki farklılıkları ve benzerlikleri görebilmekte (Bach, 2008; Lundquist, 2012; Oliveira, 2013; Paran,2008; Waesher, 2015) ve bu sayede “öteki” kavramı algısında olumlu değişiklikler gösterebilmektedir.

Masalların çocukların kişisel ve psikolojik gelişimine önemli katkı sağladığı kabul gören görüşler arasındadır (Davidheiser, 2007; Ghosn, 2002; McNicholls, 2006). Masalların kurguları ve anlatımları itibariyle çocukların hayal dünyalarını geliştirdiği, (Lundquist, 2012; Karpe, 2013; Waesher, 2015) hayal kurmasına olanak sağladığı gibi çocuklara bu hayallere sınır koymamayı öğrettiği ve masallar sayesinde imkânsız sayılan olayların mümkün kılındığı (Rosenfelder Johansson,

2015), çocuğun yaratıcılığının arttığı (Ayan, 2015; Dezman, 2009; Sopata, 2011; Rosenfelder Johansson, 2015) çocukların kişisel gelişimi bağlamında çok sık dile getirilen argümanlar arasındadır. Masallarda karakterler aracılığıyla yardımseverlik, dürüstlük, dost canlısı olmak gibi ahlaki değerlerin öğretilmesi, çocukların kişisel gelişimine sağladığı katkının başka bir boyutudur. Verilmek istenilen öğretilerin iyi-kötü, güzel- çirkin gibi sıfatlarla veya prenses-cadı gibi fantastik motiflerle çocuğa verilmesi ve çocuk için örnek model oluşturularak çocuğun geleceğe hazırlanması, çocuğa hissettirmeden ona gelecekle ilgili kapı açması (Rosenfelder Johansson, 2015; Tomečková, 2007), olağanüstü olaylara ve varlıklara yer verdiği gibi, gündelik, sıradan ve her an karşılaşılabilecek olaylara (doğum, ölüm, evlilik…) varlıklara (ağaç, su, orman, dünya, ay…) yer vermesi, çocuğun çevresinde gördüklerini anlamlandırması açısından önemli görülmektedir (Tomečková, 2007). Çocuğun yaşı gereği sadece kendinde olduğunu düşündüğü, iç dünyasında yaşadığı sevinç, keder, heyecan gibi duyguları, masal karakterleri aracılığıyla başkalarında yaşadığını anlaması ve dolaysıyla yaşadığı karmaşaya çözüm üretebilmesi, henüz oluşmamış zaman kavramı algısını belirli olmayan zaman ifadeleri sayesinde çocuğu içsel çelişkiye düşürmeden vermesi (Sopata, 2011), bu kişisel ve psikolojik gelişimin bir diğer boyutu olarak değerlendirilmektedir. Masallardaki olay örgüsü çocukların animistik ve antropomorfik duygularına hitap etmesi açısından da değerli görülmektedir (Tomečková, 2007). Bu manada masallar çocuk için terapi olarak nitelendirilmektedir.

Erken yaşta yabancı dil eğitiminde önemli görülen bir diğer etken, çocuğun ilgisini çekebilmektir. İçerdiği fantastik figür ve olay örüntüsü sayesinde masallar çocukların derse olan ilgisin çekmek için önemli bir araç olarak kabul edildiği yapılan alan yazını taramasından ortaya çıkan bir başka sonuçtur (Ai-hua, 2009; Rosenfelder Johansson, 2015; Waesher, 2015).

Masallarda kullanılan akıcı dil, kolay anlaşılan cümle yapıları, cümlelerin olayların tekrar edilmesi nedeniyle çocuğa uygunluk, iyi, estetik ve ritmik ifadeler, zıtlıklar yardımıyla pekiştirilen kavramlar, geniş kelime hazinesi, kısa ve öz

cümleler, kelime çeşitliliği (fiil, sıfat, bağlaç…) ve farklı seviyelere uygun çeşitli aktivitelere imkân tanıması gibi nedenlerle masalların çocukları dil öğrenme konusunda motive etmesi erken yaşta yabancı dil eğitimi için önemli görülen diğer sonuçtur. (Ai-hua, 2009; Ayan, 2015; Herrmann, 2014; Rosenfelder Johansson, 2015; Waesher, 2015).

Tüm bu verilerden hareketle alan yazınındaki çalışmalardan, erken yaşta yabancı dil eğitiminde masal kullanmanın çocuğa kültürlerarasılık, çocuğun gelişimini destekleme, çocuğun ilgisini çekebilme ve dil gelişimlerini destekleme bağlamında önemli görüldüğü anlaşılmaktadır.

III YÖNTEM

Bu bölümde; araştırmanın modeli, araştırma grubu, veri toplama araçları, araştırmanın uygulaması, verilerin analizi ve yorumlanması konularında açıklamalara yer verilmiştir.

3.1. Araştırmanın Modeli

Çalışmada, devlet okulları ve özel okulların ilköğretim 1. kademe (2, 3, 4. sınıflar) İngilizce ve Almanca derslerinde kullanılan masalların çocukların dil gelişimine etkisini tespit etmek amacıyla nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Nitel araştırma ile ilgili farklı yaklaşımlar olmakla birlikte genel anlamda Mc Millan (2000), Fraenkel ve Wallen (2006) nın ortaya koyduğu nitel araştırma özellikleri genel hatlarıyla aşağıda sunulmuştur.

Tablo 1: Nitel Araştırmanın Özellikleri

Özellikler	**Açıklamalar**
Doğal ortam	Olguların, olayların ya da davranışların gerçekleştiği doğal ortamda çalışılır.
Doğrudan veri toplama	Araştırmacı verilere doğrudan kaynağından ulaşır.
Zengin betimlemelerin yapılması	Bağlam ve olguların derinlemesine anlaşılmasını sağlayacak detaylı belirlemeler yapılır.
Sürece yönelik	Olgu ve davranışların nasıl ve neden gerçekleştiğine odaklanır.
Tümevarımcı veri analizi	Sentezlenerek elde edilen bilgilerden yola çıkarak ikna edici genellemeler yapılır.
Araştırmacının katılımcı rolü	Katılımcının anlamasına ve anlamlandırmasına odaklanır.
Araştırma desenlerinde esneklik	Araştırma deseni çalışmanın gerçekleştiği duruma göre gelişir ve değişir.

(Büyüköztürk, 2009, s.255)

Bu çalışma, nitel araştırma yöntemlerinden biri olan durum çalışması ile gerçekleştirilmiştir. Durum çalışması, derinlemesine bütüncül bir yaklaşım sunması bakımından araştırmada kullanılabilecek uygun bir metot olarak görülmüştür çünkü nitel araştırmanın genel doğasına uygun olarak durum çalışmalarında araştırılan durum derinlemesine, doğal ortamında, konunun bütünü dikkate alınarak anlaşılması amaçlanmaktadır. Özellikle çalışılan durumun bütünlüğünü bozmadan, korumaya çalışarak devam ettirilen bir sürece sahiptir (Feagin v.d., 1991 akt Punch, 2005, s.144).

3.2. Araştırma Grubu

Bu araştırmanın grubunu, 2015-2016, 2016-2017 eğitim öğretim yılında Edirne il merkezinde özel ve devlet okullarının ilköğretim kademesinde (2.,3.4. Sınıf) görev yapan yabancı dil (İngilizce, Almanca) öğretmenleri oluşturmaktadır. Okulların 23 ü devlet, ikisi özel ilkokuldur. Araştırma grubunu oluşturan öğretmenler 29'u kadın, üçü erkek olmak üzere toplam 32 dir.

Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlı devlet okullarının ilkokul kademesinde 2. sınıftan itibaren yabancı dil olarak İngilizce, özel okullarda ise 1. sınıftan itibaren yabancı dil olarak İngilizce ve Almanca derslerinin verilmesi sebebiyle, devlet okullarında İngilizce, özel okullarda ise İngilizce ve Almanca öğretmenleri araştırma grubunu oluşturmaktadır.

3.3. Veri Toplama Araçları

Araştırmada veriler, öğretmenlere uygulanan yarı yapılandırılmış görüşme formu yardımı ile toplanmıştır. Görüşme formu hazırlanırken önce araştırma ile ilgili kuramsal bilgilerden yararlanılarak taslak form oluşturulmuştur. Görüşme formunun geçerliği ve güvenirliği için 3 uzmanın görüşlerine başvurulmuştur. Formu inceleyen uzmanların dönüt ve düzeltmeleri doğrultusunda gerekli düzenlemeler yapılmış ve pilot uygulamadan sonra görüşme formuna son şekli verilmiştir. Görüşme formunda

katılımcılara, erken yaşta yabancı dil eğitiminde masalların önemi, katılımcıların masalları kullanma sıklığı, masalların çocukların dil gelişimindeki etkileri ve bu bağlamda yaşanılan sorunlar ile ilgili 4 açık uçlu soru yöneltilmiştir. Ayrıca yine görüşme formunda katılımcıların demografik bilgilerini içeren 2 (yaş ve cinsiyet), mesleki bilgilerini içeren 6 (hangi kurumda çalıştığı, hangi sınıflarda görev yaptığı, kurumda öğrettiği dil, haftalık ders saati, mezun olduğu okul ve erken yaşta yabancı dil eğitimine yönelik aldığı ders veya seminerler) olmak üzere toplamda 8 kapalı uçlu soru yöneltilmiştir.

3.4. Nitel Veri Toplama Araçlarının Uygulanması

Görüşme formunun öğretmenlere uygulanabilmesi için Edirne İl Milli Eğitim Müdürlüğü ile gerekli görüşmeler yapıldıktan sonra, okul yöneticileriyle iletişime geçilerek bilgi verilmiş ve uygulama için gönüllü katılımcılar ile uygun zaman dilimleri belirlenmiştir. Sorular basılı halde katılımcılara sunulmuş ve katılımcılardan ilgili yerlere soruları cevaplandırmaları istenmiştir. Öğretmenlere uygulanan görüşme formlarında süre sınırlaması yapılmamıştır.

3.5. Nitel Verilerin Analizi ve Yorumlanması

Çalışmada belirgin olan temaların yanı sıra belirgin olmayan temaların da ortaya çıkarılabilmesi amacıyla içerik analizi yaklaşımı benimsenmiştir. İçerik analizi ile veriler tanımlanmaya ve saklı olabilecek durumlar ortaya çıkarılmaya çalışılmaktadır (Strauss ve Corbin, 1990 akt. Yıldırım ve Şimşek, 2004, s:175) Araştırmanın nitel veri analizinde, yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığı ile toplanan veriler, NVivo11 Nitel veri analizi programı kullanılarak içerik analizi yöntemi ile analiz edilmiştir. Araştırmacı, nitel araştırmanın doğasına uygun bir şekilde tarafsız olmaya çalışmış ayrıca verileri daha ayrıntılı bir şekilde çözümleyebilmek ve görsel olarak daha iyi algılanabilmesini sağlamak amacıyla, Anı

Yayıncılık tarafından Ankara'da 13-14 Haziran 2016 tarihlerinde düzenlenen Başlangıç Düzeyi NVIVO Eğitimi ve yine Anı Yayıncılık tarafından Ankara'da 15-16 Haziran 2016 düzenlenen tarihlerinde İleri Düzey NVIVO Eğitimine katılmıştır. Çalışmadan elde edilen veriler bu doğrultuda temalar ve alt temalar şeklinde düzenlenmiştir.

Analiz sonucunda elde edilen bulguları desteklemek amacı ile katılımcıların yazılı ifadelerinden doğrudan alıntılara yer verilmiştir (Merriam, 1998, s. 29). Doğrudan alıntılar yapılırken alıntıların hangi kaynaktan alındığı kodlanmıştır.

IV BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde araştırmadan elde edilen bulgular tablolar halinde verilmiş ve yorumları yapılmıştır. Bu doğrultuda katılımcıların demografik bilgilerine ait veriler ve açık uçlu sorulara verilen cevaplar, derinlemesine incelenerek analiz edilmiş, elde edilen bulgular tablolar halinde sunulmuştur.

4.1 Araştırma Grubuna Yönelik Demografik Bulgular

Tablo 2: Katılımcıların Cinsiyet Dağılımı

CİNSİYET	*% (Yüzde)*	*F (Frekans)*
Kadın	% 90.625	29
Erkek	% 9.375	3
Toplam	% 100	32

Araştırma Grubunda yer alan 32 ilkokul yabancı dil öğretmeninin 29unun (%90.625) cinsiyetinin "kadın", üçünün (%9.375) de erkek olduğu saptanmıştır. İlkokul yabancı dil öğretmenlerinin kadın çoğunluklu olması dikkat çekicidir.

Tablo 3: Katılımcıların Yaş Aralığı Dağılımı

Yaş Aralığı	**Kadın**		**Erkek**		**Toplam**	
	%(Yüzde)	*F (Frekans)*	*%(Yüzde)*	*F (Frekans)*	*%(Yüzde)*	*F (Frekans)*
20-30	% 27.586	8	% 0	-	% 25	8
31-40	% 62.06	18	% 0	-	%56.25	18
41-45	% 6.986	2	%66.66	2	%12.5	4
46 ve üzeri	%3.448	1	%33.33	1	% 6.25	2
Toplam	% 100	29	% 100	3	% 100	32

Kadın katılımcıların yaşlarının ağırlık noktası 31-40 yaş aralığı iken (18 katılımcı, %62.06), erkek katılımcıların yaşlarının ağırlık noktası 41-45 (iki katılımcı % 66.66) yaş aralığıdır. Katılımcıların toplamda yaşlarının ağırlık noktası 31-40 yaş aralığıdır (18 katılımcı, %56.25).

Tablo 4: Katılımcıların Görev Yaptığı Okul Türü ve Öğretilen Yabancı Dil

Okul Türü	Almanca		İngilizce		Toplam	
	% (Yüzde)	F(Frekans)	% (Yüzde)	F(Frekans)	% (Yüzde)	F(Frekans)
Devlet Okulu	% 0	-	%82.758	24	%75	24
Özel Okul	%100	3	%17.241	5	%25	8
Toplam	% 9.375	3	%90.625	29	% 100	32

Araştırma grubunda yer alan toplam 32 ilkokul yabancı dil öğretmeninin sekizi (%25) özel okulda, 24 ü (%75) devlet okulunda görev yapmaktadır. Devlet okulunda görev yapan öğretmenlerin tamamının yabancı dil branşı İngilizcedir. 2012-2013 Eğitim- Öğretim yılında uygulanmaya başlanan eğitim reformu ile (4+4+4 sistemi) yabancı dil eğitimi 2. sınıftan itibaren başlamakta ancak yönetmelikte bu yabancı dilin hangi yabancı dil olacağı belirtilmemektedir. Buna rağmen devlet okullarında birinci yabancı dil olarak İngilizce okutulmaktadır. Bu nedenle araştırma grubunda Almanca Öğretmeni olup devlet okulunda çalışan öğretmen bulunmamaktadır. Araştırma grubunda bulunan üç Almanca Öğretmeni de özel okulda görev yapmaktadır. Araştırma grubunda bulunan İngilizce öğretmenlerinin beşi ise (%17. 241) özel okulda görev yapmaktadır. Böylelikle İngilizce branşında toplamda 29, Almanca branşında üç yabancı dil öğretmeni araştırma grubunu oluşturmaktadır.

Tablo 5: Mezun Olunan Fakülte ve Görev Yapılan Okulların Branşlar

Branş	Eğitim Fakültesi		Fen- Edebiyat Fakültesi	
	Özel Okul	***Devlet Okulu***	***Özel Okul***	***Devlet Okulu***
Almanca	2	-	1	-
İngilizce	4	22	1	2
Toplam	6	22	2	2

Araştırma grubunda bulanan 32 yabancı dil öğretmeninden 28'i Eğitim Fakültesi Mezunu olup, 22 si devlet okulunda, altısı özel okulda çalışmaktadır. Özel okulda çalışan altı öğretmenin dördünün branşı İngilizce, ikisinin branşı ise Almancadır**.**

32 katılımcının dördü Fen-Edebiyat Fakültesi mezunu olup ikisi devlet okulunda İngilizce Öğretmenliği yapmakta, biri özel okulda Almanca Öğretmenliği, biri ise yine özel okulda İngilizce Öğretmenliği yapmaktadır.

Tablo 6: Yabancı Dil Öğretmenlerinin Haftalık Ders Yükü Ortalamaları

Okul Türü	Almanca	İngilizce
Devlet Okulu	-	19 saat
Özel Okul	25 saat	29.4 saat

Özel okulda Almanca öğretmenliği yapan 3 katılımcının haftalık ders yükü ortalaması 25 saat olarak hesaplanmıştır. Özel okulda görev yapan İngilizce öğretmenlerinin haftalık ders yükü ise 29,4 saat olarak hesaplanmıştır. Devlet okulunda görev yapan 29 İngilizce Öğretmenlerinin haftalık ders yükü ise 19 saat olarak hesaplanmıştır. Devlet okulunda görev yapan İngilizce öğretmenleri ile özel okulda görev yapan İngilizce öğretmenlerinin haftalık ders saatleri arasında belirgin bir farklılık söz konusudur.

Tablo 7: Yabancı Dil Öğretmenlerinin Görev Yaptığı Sınıflar

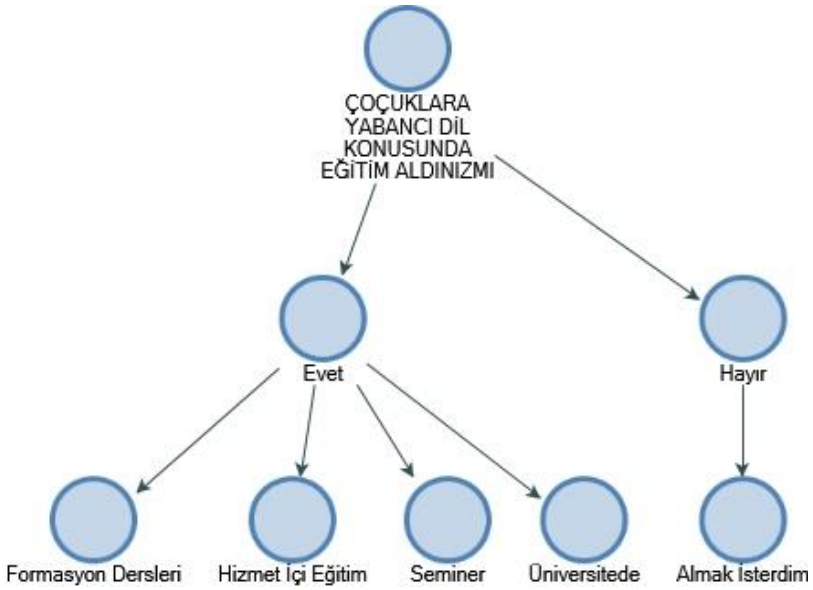
SINIF	ÖZEL OKUL		DEVLET OKULU	
	Almanca	**İngilizce**	**Almanca**	**İngilizce**
Ana Sınıfı	-	-	-	1
Anaokulu	-	2	-	-
1.Sınıf	2	1	-	-
2.Sınıf	3	2	-	24
3.Sınıf	3	1	-	23
4.Sınıf	3	4	-	23

Özel okulda görev yapan iki Almanca öğretmeni 1. sınıflara, üç Almanca öğretmeni 2. sınıflara, üç Almanca Öğretmeni 3. sınıflara, üç Almanca öğretmeni ise 4. sınıflara eğitim vermektedir. Özel ilkokullarda Almancanın ikinci yabancı dil olarak 1. sınıftan itibaren verildiği elde edilen bulgular arasındadır.

Özel okulda görev yapan iki İngilizce öğretmeni anaokulunda, bir İngilizce öğretmeninin 1. sınıfta, iki İngilizce öğretmeninin 2. sınıfta, bir İngilizce öğretmeninin 3. sınıfta, dört İngilizce öğretmeninin 4. sınıfta eğitim verdiği görüşme formlarında ifade edilmiştir. Özel okullarda birinci yabancı dil eğitiminin okul öncesinde başladığı elde edilen bulgular arasındadır.

Devlet okulunda görev yapan bir İngilizce öğretmeni anasınıfında, 24 İngilizce öğretmeni 2. sınıfta, 23 İngilizce öğretmeni 3. sınıfta, 23 İngilizce öğretmeninin ise 4. sınıfta eğitim verdiği görüşme formlarından elde edilen veriler arasındadır.

Şekil 7: Çocuklara Yabancı Dil Eğitimine İlişkin Veriler

Yarı yapılandırılmış görüşme formunda araştırma grubuna yöneltilen "Çocuklara yabancı dil eğitimi konusunda eğitim aldınız mı?" sorusuna 32 katılımcının 28i "Evet" yanıtını verirken dördü "Hayır" yanıtını vermiştir. Söz konusu eğitimleri nerede aldıklarını belirten 22 katılımcının verdikleri cevapların detaylı analizi Tablo 8' de sunulmuştur.

Tablo 8: Katılımcıların Erken Yaşta Yabancı Dil Eğitimine Yönelik Aldıkları Eğitim

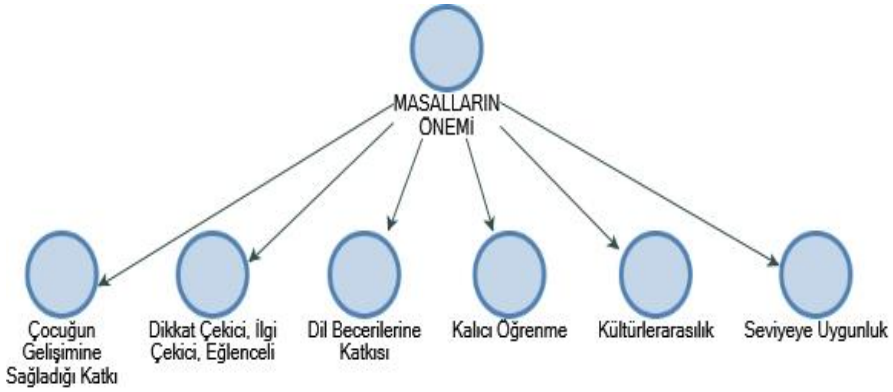
Eğitim Alınan Kurum	Kaynak
Üniversite	17
Çocuklara Yabancı Dil	8
Drama	2
Metot ve Yöntem	1
Dil Edinimi	1
Semantik	1
Dilbilimi	1
Seminer	7
Storytelling	1
Metot ve Yöntem	1
Dil ve İletişim	1
Formasyon Dersleri	3
Hizmet İçi Eğitim	2

Çocuklara Yabancı Dil Dersi' ne yönelik eğitim aldığını ifade eden 28 katılımcının 6sı bu eğitimi nerede aldığına dair bilgi vermemiştir. Bilgi veren katılımcılardan 17 katılımcı bu eğitimi, lisans eğitimi sürecinde, yedi katılımcı seminerler aracılığıyla, üç katılımcı "formasyon eğitimi" sürecinde, iki katılımcı ise Hizmet İçi Eğitimler aracılığıyla aldıklarını ifade etmişlerdir. Üniversite eğitimlerinde Çocuklara Yabancı Dil Eğitimi alan 17 katılımcının 11 bu derslere ilişkin bilgi vermiştir. Bu bilgiler doğrultusunda çocuklara yabancı dil eğitimini, sekiz katılımcı "Çocuklara Yabancı Dil" dersi, iki katılımcı "Drama" dersi, bir katılımcı "Metot ve Yöntem" dersi, bir katılımcı "Dil Edinimi" dersi, bir katılımcı "Anlambilim" dersi ve bir katılımcı "Dilbilim" dersi kapsamında aldıklarını ifade etmiştir. Seminerler aracılığıyla çocuklara yabancı dil eğitimi konusunda eğitim aldığını ifade eden yedi katılımcının üçü bu konuda detaylı bilgi vermiştir. Bu bilgiler doğrultusunda bir katılımcı "Storytelling", bir katılımcı "Metot ve Yöntem", bir katılımcı "Dil ve İletişim" konusunda seminerlere katıldığını ve bu bağlamda "Çocuklara Yabancı Dil Eğitimi" aldıklarını ifade etmiştir. Çocuklara yabancı dil dersi almadıklarını belirten dört katılımcıdan biri bu kapsamda eğitim almak istediğini belirtmiştir.

4.2 Masalların Önemine İlişkin Bulgular

Görüşme yapılan toplam 32 öğretmenin yarı yapılandırılmış görüşme formunda (bkz. EK-1) yer alan "Sizce masallar erken yaşta yabancı dil eğitimi ve öğretimi sürecinde önemli midir?" ve "Masalların çocukların yabancı dil becerileri gelişimi açısından sizce ne gibi etkileri ve katkıları vardır?" sorularına verdikleri cevapların içerik analizi sonucunda ulaşılan temalar aşağıda sunulmuştur.

Şekil 8: Masalların Önemine İlişkin Görüşler

Tablo 9: Masalların Önemine İlişkin Görüşlerinin Betimsel Analizinin Sonuçları

Kodlanan Temalar	***Kaynak***	***Referans***
Dil Becerilerine Katkı Sağlama	21	49
Dikkat Çekme, İlgi Çekicilik, Eğlenceli Olma	19	34
Çocuğun Gelişimine Katkı Sağlama	14	19
Seviyeye Uygunluk	13	16
Kültürlerarasılık	5	9
Kalıcı Öğrenmeye Katkı	5	7

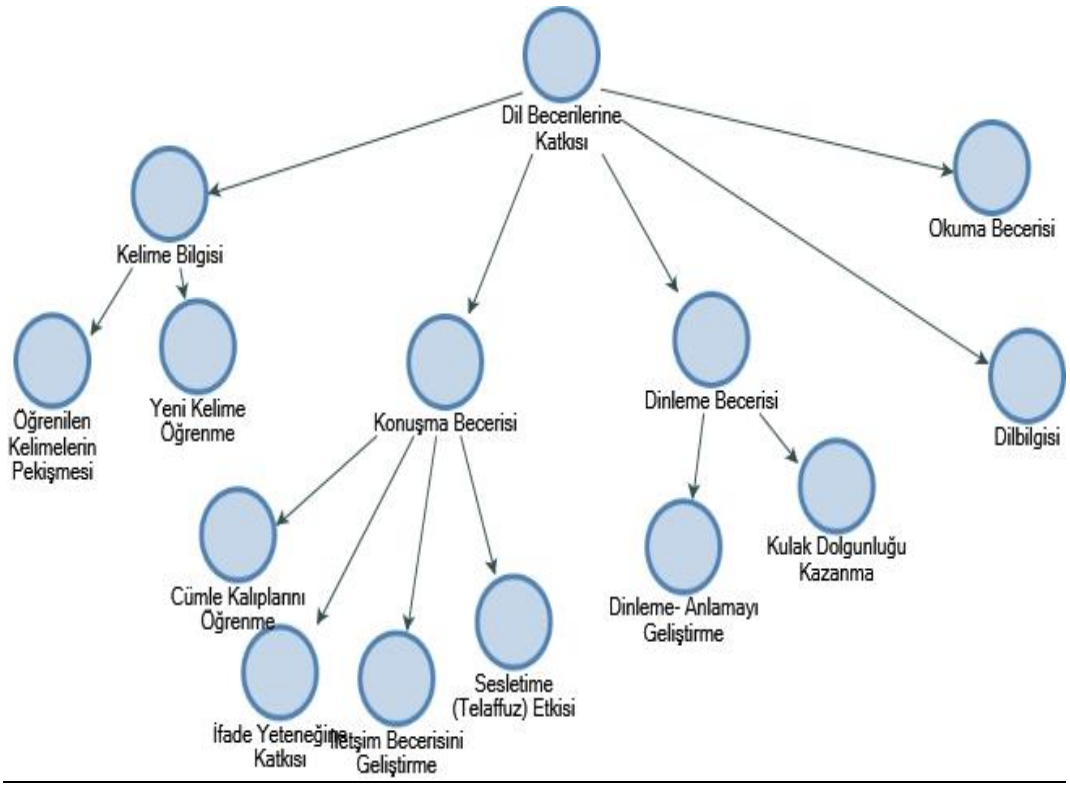
Tablo 9'da görüldüğü gibi 21 katılımcının ifadelerinden masalların çocukların dil becerilerine katkı sağladığı için önemli görüldüğüne dair 49 referans, masalların dikkat çekici, eğlenceli ve ilgi çekici olduğu için erken yaşta yabancı dil eğitiminde önemli görüldüğüne yönelik 19 kaynaktan 34 referans, masalların çocuğun gelişimine yönelik katkı sağladığı için önemli görüldüğüne yönelik 14 kaynaktan 19 referans kodlanmıştır. Masalların çocuğun seviyesine uygun olduğu için erken yaşta yabancı dil eğitiminde önemli olduğuna dair 13 kaynaktan 16 referans, masalların erken yaşta yabancı dil eğitimine kültürlerarasılık bağlamında katkı sağladığına yönelik beş kaynaktan dokuz referans ve masalların kalıcı öğrenmeye katkı sağladığı için erken yaşta yabancı dil eğitiminde önemli olduğuna dair beş kaynaktan yedi referans kodlanmıştır. Araştırmaya katılan 32 öğretmenden

yalnızca bir katılımcı masalların erken yaşta yabancı dil eğitiminde önemli olmadığı görüşünü savunmuş ancak masalların çocuğun gelişimine katkı sağladığı yönünde ifadelerde bulunmuştur. İçerik analizine tabi tutularak derinlemesine incelenen bu temalara ait alt temalar ve bulgular detaylandırılmış ve doğrudan alıntılar yapılarak temalar ve kodlamalar desteklenmiştir.

4.2.1 Masalların Dil Becerilerine Katkısına İlişkin Bulgular

Nitel görüşmeler esnasında yöneltilen açık uçlu sorulara öğretmenler tarafından verilen cevaplar NVivo 11 programı ile kodlanmış, dil becerilerine katkı sağladığına yönelik ifadeler analiz edilerek alt temalar oluşturulmuştur. Alt temalar ve kodlanan referanslar aşağıdaki Şekil 9 ve Tablo 10 yardımıyla görselleştirilmiştir.

Şekil 9: Masalların Dil Becerilerine Katkı Sağladığına İlişkin Görüşler

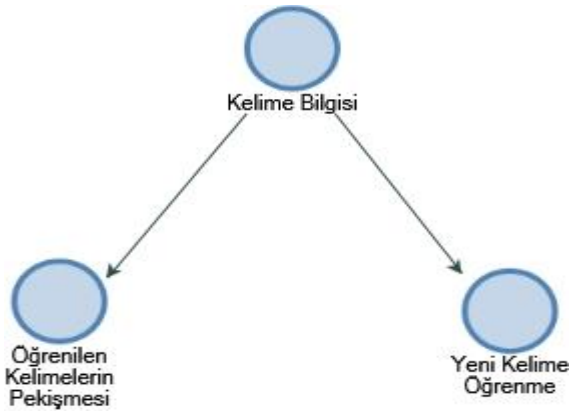
Tablo 10: Masalların Dil Becerilerine Katkı Sağladığına İlişkin Görüşler

Kodlanan Alt-Temalar	***Kaynak***	***Referans***
Kelime Bilgisi	14	25
Konuşma Becerisi	9	11
Dinleme Becerisi	8	9
Okuma Becerisi	2	2
Dil Bilgisi	2	2

Araştırmaya katılan 14 öğretmen masalların çocukların kelime bilgisine katkı sağladığı yönünde görüş bildirmiş ve bu bağlamda 25 referans kodlanmıştır. Dokuz öğretmen, masalların çocukların konuşma becerisine katkı sağladığına yönelik görüş bildirmiş ve 11 referans kodlanmıştır. Sekiz öğretmen masalların çocukların dinleme becerisine katkı sağladığı yönünde görüş bildirmiş ve dokuz referans kodlanmıştır. İki öğretmen masalların çocukların okuma becerilerine katkı sağladığını ifade etmiş ve iki referans kodlanmıştır. İki öğretmen ise masalların çocuklara dilbilgisi bağlamında katkı sağladığını ifade etmiş ve iki referans kodlanmıştır. Erken yaş grubundaki çocukların yazma becerisine görüş belirtilmemiştir. Bu durumun, erken yaş grubu çocuklarının henüz yazma becerilerinin tam olarak gelişmediğinden kaynaklandığı düşünülmektedir.

4.2.1.1 Masalların Kelime Bilgisine Katkılarına İlişkin Bulgular

Şekil 10: Kelime Bilgisi Alt Temasına İlişkin Görüşler

Tablo 11: Kelime Bilgisi Alt Temasına İlişkin Görüşler

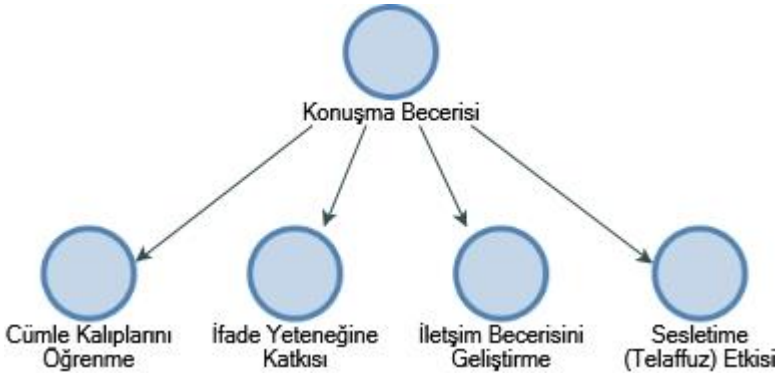
Kodlanan Başlıklar	***Kaynak***	***Referans***
Yeni Kelime Öğrenme	12	21
Öğrenilen Kelimelerin Pekişmesi	3	4

Masalların çocukların dil becerilerine katkı sağladığına ilişkin kodlanan temanın Kelime Bilgisi alt temasında öğretmenlerin, masalların çocukların yeni kelime öğrenmesine ve öğrenilen kelimelerin pekişmesine katkı sağladığına yönelik görüşler bildirdiği görülmektedir. Masalların yeni kelime öğrenmeye katkı sağladığına yönelik görüş bildiren 12 öğretmenden elde edilen verilerde 21 referans kodlanmıştır. Örneğin: ***G.F. 16:*** *Çocuklar dinlediklerinden ve gördüklerinden yola çıkarak aşina oldukları yapı ve kelimeleri tanıdı. Görsellerle de tahmin yoluyla yeni kelimeler öğrenebildiler.* ***G.F.18:*** *(Masallar, çocukların) Sözcük dağarcığını geliştirir. İlgi çekici olmaları ve kelime gruplarını öğrenmede etkili olabilir***.**

Masalların çocukların öğrendiği kelimelerin pekişmesine katkı yağladığını ifade eden üç öğretmenden elde edilen verilerde bu bağlamda dört referans kodlanmıştır. Örneğin: ***G.F.27:*** *...metinde aynı kelimenin sıklıkla geçiyor olması akılda kalıcılığı sağlıyor.*

4.2.1.2 Masalların Konuşma Becerilerine Katkısına Yönelik Bulgular

Şekil 11: Konuşma Becerileri Alt-Temasına İlişkin Görüşler

Tablo 12: Konuşma Becerisi Alt Temasına İlişkin Görüşler

Kodlanan Başlıklar	***Kaynak***	***Referans***
İletişim Becerisini Geliştirme	4	4
İfade Yeteneğine Katkısı	3	3
Cümle Kalıplarını Öğrenme	2	2
Sesletime Etkisi	2	2

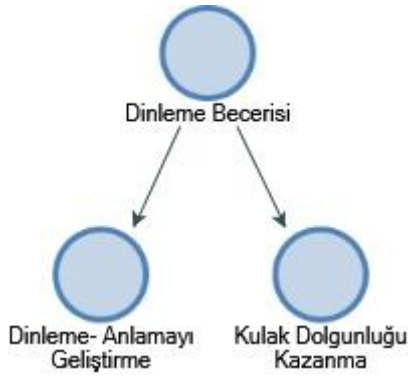
Masalların çocukların dil becerisine katkı sağladığına yönelik kodlanan temanın alt-teması olarak kodlanan Konuşma Becerisine ilişkin görüşler, çocukların iletişim becerisini geliştirme, ifade yeteneğine katkı sağlama, cümle kalıplarını öğrenme, sesletime (Telaffuz) katkı sağlama başlıkları altında analiz edilmiştir. Masalların çocukların iletişim becerisine katkı sağladığı görüşünü dile getiren dört öğretmenden elde edilen verilerden dört referans kodlanmıştır. Örneğin: ***G.F 13:****(Masallar, çocukların) konuşma ve iletişim becerilerini geliştirmektedir***. *G.F.22:** (Masalların çocukların) konuşma becerilerini geliştirdiğine inanıyorum*

Masalların çocukların ifade yeteneğine katkı sağladığını dile getiren üç öğretmenden üç referans kodlanmıştır. Örneğin: ***G.F.28:*** *Çocuğun seviyesine ve ilgi alanlarına göre seçilecek masallar, … ifade yeteneğini geliştirme… gibi konularda katkı sağlayacağını / sağladığını düşünüyorum.*

Masalların cümle kalıplarını öğrenmeye yönelik katkı sağladığına ilişkin iki kaynaktan iki referans ve masalların sesletime sağladığı katkıya yönelik iki kaynaktan iki referans kodlanmıştır. Örneğin: ***G.F.31****: Ayrıca, erken yaşta dil öğrenmenin temel avantajlarından biri de hedef dilin sesletim ve telaffuzuna çocukların daha kolay alışmalarıdır. Masallar bu manada önemlidir.* ***G.F.19:*** *…cümle kalıplarını daha kolay öğrenir.*

4.2.1.3 Masalların Dinleme Becerilerine Katkısına Yönelik Bulgular

Şekil 12: Dinleme Becerisi Alt-Temasına İlişkin Görüşler

Tablo 13: Dinleme Becerisi Alt- Temasına İlişkin Görüşler

Kodlanan Başlıklar	***Kaynak***	***Referans***
Duyduğunu Anlama Becerisinin Gelişimi	7	7
Kulak Dolgunluğu Kazanma	2	2

Masalların çocukların dinleme becerisine katkısı alt-temasında kodlanan veriler; çocuklara kulak dolgunluğu kazandırma ve duyduğunu anlama becerisinin gelişimi başlıkları altında toplanmıştır. Masalların duyma-anlama becerisinin gelişimine katkı sağladığına yönelik yedi kaynaktan yedi referans ve kulak dolgunluğu kazanımına ilişkin iki kaynaktan iki referans kodlanmıştır. Örneğin: ***G.F.22:*** *Öncelikle dinleme becerilerini, ... geliştirdiğine inanıyorum*. ***G.F.14:*** *Çocukların yabancı dil becerisini geliştirmek için bol bol dinleme etkinlikleri ve görseller kullanmak onların dinleme becerilerini geliştirmek için faydalı olacaktır. Masallar buna imkân verir.*

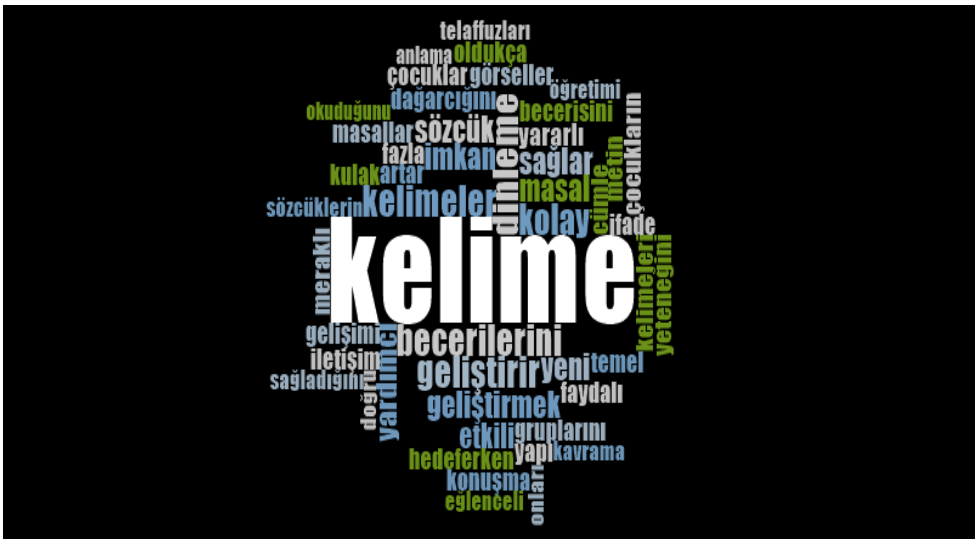
4.2.1.4 Masalların Okuma Becerilerine Katkısına Yönelik Bulgular

Masalların çocuğun okuma becerisini geliştirmede katkı sağladığı ifade edilen ve alt-tema olarak kodlanan diğer başlıklar arasındadır. **G.F.1** de ifade edilen *"İlkokulda basit cümleli resimli masal kitapları kelime gelişimi ve okuduğunu anlama açısından yararlı olabilir"* ifadesi masalların çocuğun okuma becerisine katkı sağladığı yönünde kodlanan ifadelerden biridir. Katılımcılardan ikisi, bu yönde görüş belirtmiş ve iki referans kodlanmıştır. Bu alt-temanın diğer alt-temalara oranla daha az kodlanmasının sebebi, erken yaş grubunda henüz okuma becerisinin yeterince gelişmediği gerçeği olarak düşünülmektedir.

4.2.1.5 Masalların Dilbilgisine Etkisine Yönelik Bulgular

Masalların çocuğun hedef dilin dilbilgisel özelliklerini kavramada yardımcı olacağı ifade edilen görüşler arasındadır. Örneğin **G.F.28:** "(erken yabancı dil derslerinde kullanılan masallar sayesinde) *dilbilgisi gibi konuların öğretimi kolay, etkili ve eğlenceli olmaktadır."* görüşü ile bu savı desteklemektedir. Masalların çocukların hedef dilin dilbilgisel özelliklerini kavramaya yardımcı olacağına yönelik iki kaynaktan iki referans kodlanmıştır. Ancak ***G.F.27*** "*Bazı cümle kalıpları ve söylemler masallarda farklı ifade edebiliyor. Mecaz anlamlar ve yan anlamlara rastlanılabiliyor. Çok küçük yaştaki çocuklara kelimelerin birden fazla anlamını öğretmiyoruz. Bu sebeple bazen anlamsal açıdan problem yaşanabiliyor. Ayrıca geçmiş zamanda anlatılan çoğu masalı gramer açısından çözümlenmesi çok kolay olmuyor"* ve ***G.F.29:*** *"Masalların küçük yaş grubunda kullanılması çok gerekli değil. Masalların içeriğinde geçen dilbilgisi kuralları çocukların anlaması açısından karmaşık olabilir… Masallar yabancı dil becerileri gelişimi açısından kelime öğretimi yönünden yararlı olabilir. Çocukların İlgisini Çekebilir. Ama gramer kuralları küçük yaş grubu için anlaşılmayabilir",* şeklindeki ifadelerde erken yaşta yabancı dil eğitiminde masalların kullanımından kaynaklı problem yaşadığını dolayısı ile masalların dilbilgisi bağlamında fayda sağlamadığını belirtmiştir.

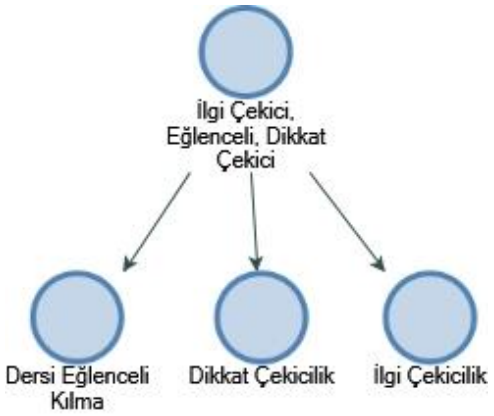
Masalların "Dil becerilerine katkısı" teması bağlamında kodlanan verilerde sıklıkla ifade edilen kelimeler NVivo 11 yardımıyla analiz edilmiş ve görselleştirilmiştir.

4.2.2 Masalların İlgi Çekici, Eğlenceli, Dikkat Çekici Olması İle İlgili Bulgular

Erken yaşta yabancı dil eğitiminde masalların önemli görüldüğüne yönelik ifadelerde ön plana çıkan ve tema olarak kodlanan diğer bir özellik; masalların ilgi çekici, dikkat çekici, eğlenceli olduğudur. Katılımcıların bu alt-temada kodlanan ifadeleri Tablo 14' de ve Şekil 13'de görselleştirilmiştir.

Şekil 13: "İlgi Çekici, Eğlenceli, Dikkat Çekici" Temasına İlişkin Veriler

Tablo 14: İlgi Çekici, Eğlenceli, Dikkat Çekici Alt-Temasına İlişkin Veriler

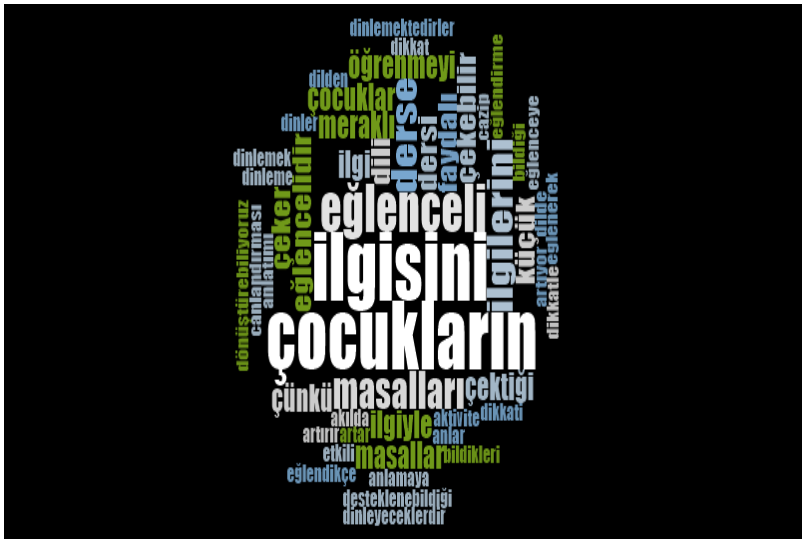
Kodlanan Başlıklar	***Kaynak***	***Referans***
İlgi Çekicilik	12	16
Dersi Eğlenceli Kılma	12	14
Dikkat Çekicilik	3	4

Araştırmaya katılan 32 katılımcının 12si masalların ilgi çekici olmasından dolayı erken yaşta yabancı dil eğitiminde önemli olduğunu dile getirmiş, bu kapsamda 16 referans kodlanmıştır. Masallar görsel ve işitsel materyallerle desteklenebildiği, aktivite olarak canlandırmaya imkân tanıdığı, çocukların günlük hayatta masalları seviyor olması ve bildikleri masalları yabancı dilde dinleme imkânı tanıması gibi argümanlarla, katılımcılar erken yaşta yabancı dil eğitiminde masal kullanımının çocuklar için ilgi çekici olarak değerlendirmiştir. Bu bağlamda masallar sayesinde çocuklar için yabancı dil derslerine ilgilerinin arttığını ve dersin daha cazip hale geldiğini ifade etmişlerdir. Örneğin; ***G.F.15:*** *Bol bol dinleme ve görselle desteklenebildiği için çocuklara İngilizceyi cazip hale getirecektir. Normalde de masalları ilgiyle seven çocuklar, dersi* ilgiyle *dinleyeceklerdir.* ***G.F. 16:*** *Ek aktivite olarak yabancı dilde masal anlatımı ya da canlandırması çocukların ilgisini çektiği için kelime öğrenme açısından kullanılmalıdır.*

Araştırmaya katılan 32 katılımcının 12si masalların eğlenceli olduğunu, masallar sayesinde yabancı dil derslerinin de eğlenceli geçtiğini ve eğlenen çocukların dersi sıkılmadan takip ettiklerini ve bu sayede daha iyi öğrendikleri yönünde görüş bildirmiş, masalların erken yaşta yabancı dil dersleri için önemli olduğunu vurgulamıştır. Bu doğrultuda 14 referans kodlanmıştır. Örneğin; ***G.F.17*****:** *Eğlencelidir. Çocuklar kendilerini o masalın bir parçası gibi hisseder ve fark etmeden dili edinmiş olurlar.* ***G.F.32:*** *...erken yasta birçok yeni kelime öğrenmesine, eğlenerek öğrenmesine yardımcı olur.*

Katılımcıların üçü masalların dikkat çekici olduğu yönünde görüş bildirmiş ve bu nedenle masalların erken yaşta yabancı dil eğitiminde önemli olduğunu dile getirmiştir. Bu bağlamda dört referans kodlanmıştır. Katılımcılar masallar sayesinde küçük yaş grubunun dikkatinin çekilebileceğini ve derse odaklanabildiklerini ifade etmişlerdir. Örneğin: ***G.F. 19:*** *Masallar sayesinde küçük yaş grubunun dikkati çekilebilir. Çocukların sıkılmadan derse odaklanmasını sağlar.*

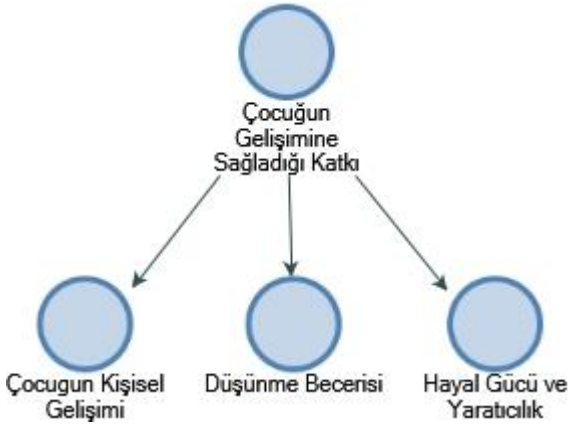
"İlgi çekici, eğlenceli, dikkat çekici" alt temasında kodlanan verilerde sıklıkla geçen kelimeler NVivo 11 yardımıyla analiz edilmiştir. Bu analizin görseli şöyledir:

4.2.3 Masalların Çocuğun Gelişimine Sağladığı Katkılara İlişkin Bulgular

Erken yaşta yabancı dil eğitiminde masal kullanımının önemine ilişkin verilerin analizinde kodlanan diğer tema masalların "Çocuğun Gelişimine Sağladığı Katkı" temasıdır. Görüşme yapılan 32 öğretmenden elde edilen veriler derinlemesine analiz edilmiş, elde edilen bulgular şekil ve tablolar yardımıyla görselleştirilmiştir.

Şekil 14: "Çocuğun Gelişimine Sağlanan Katkı" Temasına İlişkin Veriler

Tablo 15: "Çocuğun Gelişimine Sağlanan Katkı" Temasına İlişkin Veriler

Kodlanan Alt-Temalar	***Kaynak***	***Referans***
Hayal Gücü ve Yaratıcılık	12	13
Düşünme Becerisi	3	5
Çocuğun Kişisel Gelişimi	1	1

4.2.3.1 Masalların Çocuğun Hayal Gücü ve Yaratıcılığına Sağladığı Katkılara İlişkin Bulgular

Görüşme yapılan 32 katılımcıdan 12si masalların, çocukların hayal dünyasını ve hayal gücünü geliştirdiğine ve yaratıcılıklarını artırdığına yönelik görüşleri analiz edilmiş ve bu bağlamda 13 referans kodlanmıştır. Katılımcılar masalların çocuklara yabancı dil derslerinde kullanılmasının önemli olduğuna ilişkin ifadelerde bulunmuşlardır. Örneğin: ***G.F. 22:*** *Çocukların yaratıcı düşüncelerini geliştirdiğine inanıyorum.* ***G.F. 11:*** *Hayal dünyasını geliştirir. Yaratıcı bir birey olmalarına katkı sağlar.*

4.2.3.2 Masalların Çocuğun Düşünme Becerisine Katkılarına İlişkin Bulgular

Katılımcıların üçü masalların çocuğun düşünme becerilerini geliştirdiğine yönelik ifadelerde bulunmuştur. Bu kapsamda beş referans kodlanmıştır. Bu katılımcılardan biri masalların özellikle çocukların soyut düşünme becerisine katkı sağladığını ifade etmiştir. ***G.F. 23:*** *(Masallar) Soyut düşünmeyi geliştirmede oldukça faydalı. Hayali zaman ve mekân oluşturmada, role-play etkinliklerinde faydalı olduğunu düşünüyorum***.**

Görüşme yapılan katılımcılardan biri ise masalların canlandırılmasının çocukların özgüvenini olumlu yönde etki edebileceğine ilişkin görüş dile getirmiştir. ***G.F. 10:*** *Role play ile uygulandığında çocukların özgüvenini arttırır.*

Katılımcıların masalların çocuğun gelişimine katkı sağladığı yönündeki görüşleri analiz edildiğinde aşağıdaki kelimelerin sıklıkla kullanıldığı tespit edilmiştir.

4.2.4 Masalların Çocukların Seviyesine Uygunluğuna İlişkin Bulgular

Masalların erken yaşta yabancı derslerinde kullanılmasının önemine ilişkin kodlanan temalardan bir diğeri ise masalların çocuğun yaş grubuna uygun

materyaller olmasıdır. Bu tema bağlamında 13 kaynaktan 16 referans kodlanmıştır. Öğretmenlerin masalların özellikle küçük yaş grubu çocuklarının seviyesine uygun olduğuna ilişkin argümanları

- küçük yaş grubunun odaklanma süresi kısa olduğu için masalların yabancı dil dersini olumlu etkidiği
- masallar yardımıyla çocukların daha hızlı ve kolay öğrendiği
- ana dilinde aşina olduğu masalları yabancı dil de de çağrışımlar yoluyla anlayabildiği
- masalların bu yaş grubuna hitap eden karakterler barındırdığı
- masalların çocukların iç dünyasına hitap ettiği
- çocukların masal, şarkı, hikaye anlatımı gibi etkinliklerden zevk aldıkları

şeklindedir.

Örneğin: ***G.F.9:*** *(Masallar önemlidir) Çünkü 7ile 11 yaş arasındaki çocukların ilgisini çekmektedir. Çizgi film karakterleri onların hoşlandıkları kahramanlardır.* ***G.F. 13:*** *Çünkü edindiğim tecrübeler doğrultusunda çocukların masallarla hedef dili daha çabuk ve kolay öğrendiklerini gözlemledim.* ***G.F. 17:*** *Masallar önemlidir ve kullanılmalıdır. Çocukların iç dünyalarına hitap eder.* ***G.F.19:*** *Küçük yaşta daha hızlı yabancı dil öğreniyorlar. Masallar sayesinde küçük yaş grubunun dikkati çekilebilir.*

Bu tema altında kodlanan ifadelerde sıklıkla geçen kelimeler şunlardır:

4.2.5 Masalların Kültürlerarasılık Önemine İlişkin Bulgular

Masalların erken yaşta yabancı dil eğitiminde kullanılmasında önemli görülen ve tema olarak kodlanan bir diğer alt tema ise masalların kültürlerarasılık bağlamında sağladığı katkıdır. Görüşme yapılan 32 öğretmenden beşi, erken yaşta yabancı dil eğitiminde masalların çocuğa

- ana dili ve hedef dili karşılaştırma olanağı tanıması
- hedef dilin kültürel öğelerini tanımaya yardımcı olması
- kültürel anlamda farkındalık sağlaması
- kendi kültürü dışında başka kültürlerin de olduğunun bilincine varmasını sağlaması
- başka kültürlere karşı pozitif tutum geliştirmesine katkı sağlaması açısında önemli olduğuna yönelik ifadelerde bulunmuşlardır.

Örneğin: ***G.F.3:*** *Öğrencilerin hedef dil ve anadili karşılaştırması açısından, …hedef dilin kültürü ile ilgili bilgi sahibi olma açısından önemlidir ve kullanılabilir. (Masallar) Kültürel anlamda farkındalık yaratır.* ***G.F.20:*** *…(masallar)"target language" deki kültürel özellikleri öğrenip tanımasına, farklı kültür unsurlarının olabileceğinin farkına varmasına yardımcı olabilir.* ***G.F.31:*** *Erken yaşta dil ediniminin en önemli sebeplerinden biri öğrencilerin yabancı dile ve o dilin kültürüne karşı pozitif bir tutum geliştirmeleridir. Hedef dilin masallarının öğretilmesi çocukların o dilin kültür ve geleneklerini de öğrenmesi açısından önemlidir.*

Masallarını kültürlerarasılık bağlamında önemli olduğuna dair sıklıkla kullanılan kelimeler şunlardır:

4.2.6 Masalların Kalıcı Öğrenmeye İlişkin Bulgular

Araştırmaya katılan 32 öğretmenden elde edilen verilerin derinlemesine analizinde, öğretmenlerin masallara ilişkin görüşlerini ifade ederken masalların, sık tekrar, öğrenilenlerin farklı aktiviteler yardımıyla pekişmesi, canlandırma sayesinde öğrenilenlerin özümsenebilmesi, olayları, kelimeleri bağlam içerisinde vermesi sebebiyle kalıcı öğrenmeye katkı sağladığı yönde görüş bildirdiği tespit edilmiştir. Bu tema altında beş kaynaktan yedi referans kodlanmıştır. Örneğin: ***G.F.5:*** *Küçük yaşta öğrencilerin doğal öğrenme ortamının oyunla ve şarkıyla pekiştiğini düşünüyorum. Masalların da aynı etkiyi sağlayabileceğini düşünüyorum. (Masallar, Öğrenilenlerin) Akılda kalmasını kolaylaştırır.* ***G.F.32:*** *Hayal güçleri ile birleştiğinde çok verimli ve etkili öğrenme sağlayacağına inanıyorum. Hem de karakterlerin yerine kendilerini koyup çok daha akılda kalıcı bir şekilde öğrenme olacağına inanıyorum.* ***G.F.12:*** *Olayları farklı bir dilde context içinde bir bütün olarak algılar.*

Bu tema altında kodlanan ifadelerde sıklıkla kullanılan kelimeler şunlardır;

Yarı yapılandırılmış görüşme formunda katılımcılara erken yaşta yabancı dil eğitiminde kullanılan masalların nasıl, hangi özelliklere sahip olası gerektiği konusunda herhangi bir sorulmamasına rağmen katılımcılardan **bazıları** bu doğrultuda görüş belirtmişlerdir. Bu doğrultuda görüş bildiren katılımcılar;

- Erken yaşta yabancı dil eğitiminde kullanılacak masallar, içerik bakımından çocuğun yaşına, zihinsel gelişimine uygun olmalı görüşünü dile getirmişlerdir. Örneğin; ***G.F.8****: Kullanılabilir ancak içerik yaş grubuna uygun olarak hazırlanmalıdır.* ***G.F.31:*** *Masalların içerik bakımından iyi incelenmesi, çocukların yaşı ve zihinsel gelişimine uygun olup olmadıkları detaylı incelendikten sonra ders materyali olarak kullanılması gerekmektedir.* ***G.F.24:*** *Fakat seviyeye indirgenmesi önemlidir.* ***G.F.4:*** *Sınıfın seviyesine göre basitleştirilerek uygulanmalıdır.*

- Erken yaşta yabancı dil eğitiminde kullanılacak masalların görsel, işitsel, görsel-işitsel, farklı aktiviteler ve ilgi çekici karakterlerle desteklenmesi gerektiği bu konuda dile getirilen diğer görüşler arasındadır. ***G.F.4:*** *Görsellerle birlikte ...uygulanmalıdır.* ***G.F.6:*** *Ya izlemesi ya da görsel olarak desteklenmesi gerekli.* ***G.F.1:*** *Sadece dinleme olarak ilgilerini çekmiyor ve anlamakta zorlanıyorlar. Müzik eşliğinde ve görsel olarak seyrettikleri çizgi filmler şarkılar dans gösterileri komik karakterler daha çok ilgilerini çekiyor ve katılımlarını sağladığı için daha verimli oluyor. Malum küçük yaş öğrencilerinin dikkati uzun süreli olamıyor. Dinlemeden daha çabuk sıkılıyorlar. Masallar görsel olduğu*

müddetçe ilginç olur onlar için. ***G.F.2:*** *Küçük yaş grubunda görseller ile pekiştirilmediği sürece faydası olduğunu düşünmüyorum.* ***G.F.13:*** *Masallar, resim kartları, mimik ve jestlerle desteklenmelidir.*

- Katılımcılar erken yaşta yabancı dil eğitiminde masalların kullanılacağı derslerin önceden planlanması gerektiğini dile getirmiştir. Bu planlama yapılırken de ders saatlerinin göz önünde bulundurulması gerektiğinin ve dolayısı ile zaman yönetiminin önemli olduğunu vurgulamıştır. Ayrıca katılımcılardan biri masalların çok yoğun kullanılmasının çocuklara eğlenceli gelmeyeceği yönünde görüş bildirmiştir. ***G.F.4:*** *(Masallar) Önceden hazırlık yapılarak sunulmalıdır.* ***G.F.20:*** *Ancak masallarla dil öğretimi planlanırken, ders saatleri mutlaka göz önünde bulundurulmalıdır. Zira İngilizce dersi 2-3. sınıflarda 2 saat, 4. Sınıflarda 3 saattir. Yetiştirilmesi gereken bir müfredat söz konusu olduğuna göre zamanlama dikkatle planlanmalıdır.* ***G.F.21:*** *Fakat bence masallara çocuklara maruz kalma sıklığı çok önemlidir. Derslerde çok sık kullanıldığında çocuklar sıkılabilir. Ara sıra kullanılabilir.*

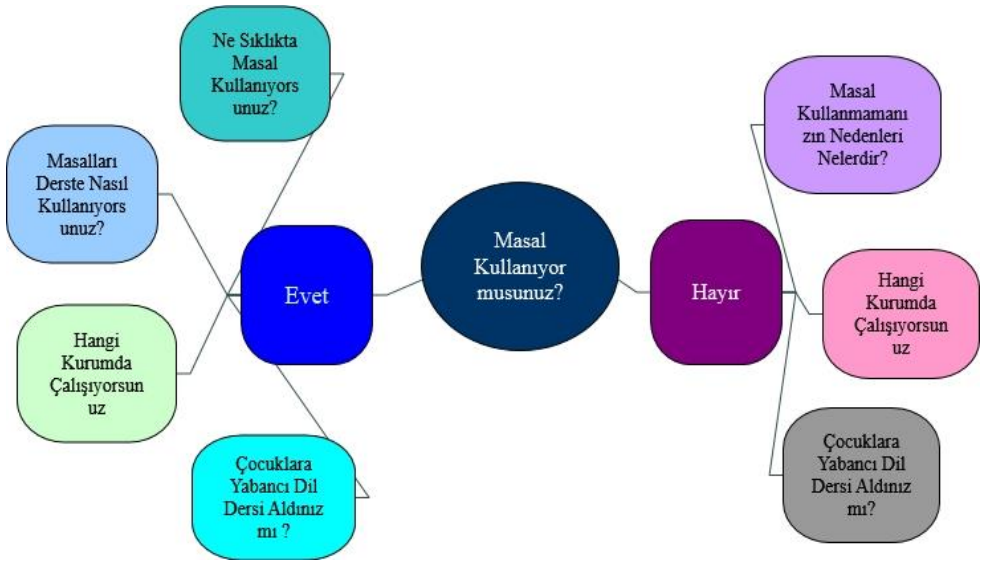
4.3 Masalların Erken Yaşta Yabancı Dil Eğitiminde Kullanımına İlişkin Bulgular

Araştırmaya katılan 32 katılımcıya yarı yapılandırılmış görüşme formunda, *"10.Yabancı dil öğretmeni olarak erken yaşta yabancı dil eğitimi ve öğretimi sürecinde masallara yer veriyor musunuz? Cevabınız evet ise masalları ne sıklıkta ve nasıl kullanıyorsunuz, bu konudaki düşüncelerinizi belirtebilir misiniz?"* sorusu yöneltilmiş ve cevaplar içerik analizine tabi tutulmuştur. Bu bağlamda erken yaşta yabancı dil eğitiminde

1. Masalların önemli görülmesi ve derslerde kullanılması durumları arasındaki ilişkiye
2. Masalları önemli gören ve kullanan öğretmenlerin ne sıklıkta masal kullandığına
3. Masalları önemli gören ve kullanan öğretmenlerin masaları derslerde nasıl kullandığına

4. Masalları önemli gören ancak derslerde kullanmayan öğretmenlerin kullanmama gerekçelerine
5. Masalların kullanımının görev yapılan kurum ile ilişkisine
6. Masalların çocuklara yabancı dil konusunda eğitim alma ile ilgili ilişkisine dair verilerin analizi ve bulguları bu bölümde yer almaktadır.

Şekil 15: Masalların Kullanımına Dair Verilerin Analiz Şeması

4.3.1 Masalların Önemli Görülmesi ve Derslerde Kullanılması Durumlarına İlişkin Bulgular

Araştırmaya katılan 32 katılımcının 31i masalların erken yaşta yabancı dil eğitiminde önemli olduğunu ifade etmiş sadece bir katılımcı önemli olmadığını dile getirmiş ancak diğer açık uçlu sorularda çocuk için faydalı olabileceğine dair yorum getirmiştir. Bu noktadan hareketle tüm katılımcıların masalların erken yaşta yabancı dil eğitiminde önemli olduğu görüşünü benimsediği söylenebilir ancak 32 katılımcının 15 i masalları erken yaşta yabancı dil eğitiminde kullanmadığını dile getirmiştir. 17 katılımcı da erken yaşta yabancı dil eğitiminde masalları kullandığını ifade etmiştir.

4.3.2 Masalları Önemli Gören ve Kullanan Öğretmenlerin Ne Sıklıkta Masal Kullandığına İlişkin Bulgular

Araştırmaya katılan ve derslerinde masal kullandığını söyleyen 17 öğretmenden tamamı masalları ne sıklıkta kullandığına dair ifadelerde bulunmuştur. Katılımcılardan biri masalları haftada en az iki defa, biri ise haftanın belirli günlerinde kullandığını ifade etmiştir. ***G.F.32:*** *evet masallara yer veriyorum. Haftada en az 2 kez kitap cd ve video destekli olarak derslerimizde masalları konu alıp yeni birçok kelime öğrenmeleri için aktivitelerimizde yer veriyorum.* ***G.F 22:*** *Evet veriyorum. Haftanın belli günlerinde İngilizce masallar okuyorum.*

Katılımcılardan ikisi her ünitede masalları kullandığını ifade etmiştir. ***G.F.9:*** *Hemen hemen her ünitede masallar ve çizgi filmler ile dersi desteklemekteyim.* ***G.F.27:*** *İlköğretim 1.2.3.4 kademelerde masalları her ünitede kullanmaya ağırlık veriyorum.*

Katılımcılardan sekizi masalları "yeri geldikçe" kullandığını belirtmiş, konular uygun olduğunda ve masallarla ilgili konu olduğunda masalları kullandığını belirtmiştir. ***G.F.10:*** *Evet konularıma uygun olduğu zaman masallara yer verebiliyorum.* ***G.F.20:*** *Masallar ve hikâyeler bazı ünitelerde yer almaktadır. Örneğin, cartoon charakters fairy tales ya da süper heros ünitelerimizde yer yer geçmektedir.*

Katılımcılardan biri 1-2 ayda bir masal kullandığını, biri 2-3 ayda bir, biri dönemde 1 kez kullandığını ifade etmiştir. ***G.F.13****: Ders saatlerinin haftada 1 saat olması sebebiyle 1-2 ayda 1 masal anlatılabiliyor.* ***G.F.6:*** *Arada kullanıyorum. 2-3 ayda 1 masal izlettiriyorum.*

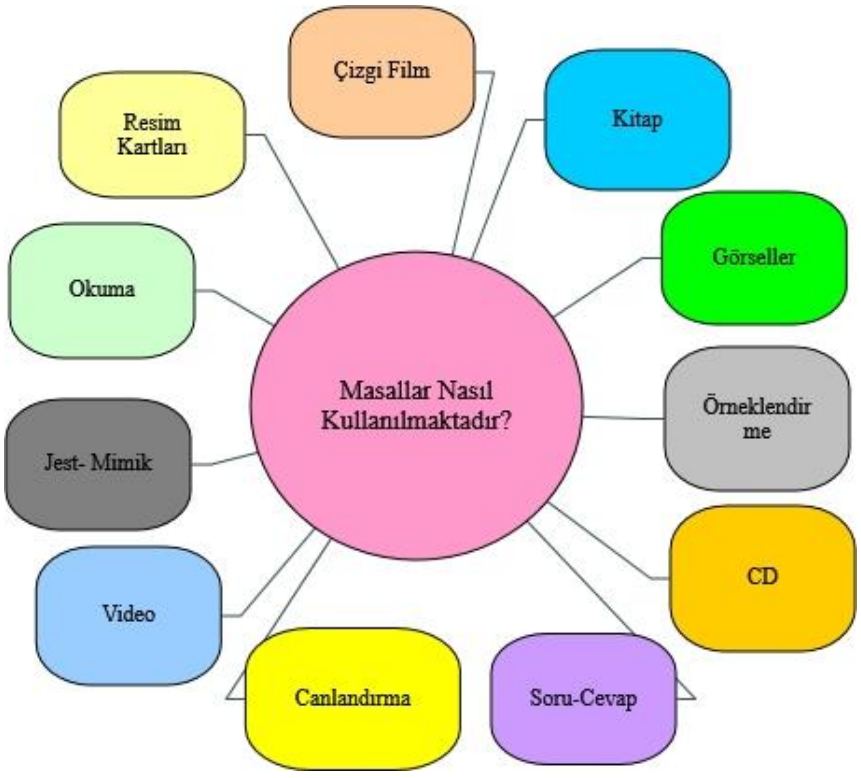
Katılımcılarda ikisi masalları nadiren kullandığını ifade etmiş ve bu duruma ders saatlerinin az olması ve müfredatta masalların yer almamasını gerekçe göstermiştir. ***G.F.14:*** *Bu süreçte masallara yer vermek gerekir ancak müfredattaki*

konularımızda masallar ile ilgili bir bölüm olmadığı için ve haftalık ders saatimiz ilkokullarda iki saat ile sınırlı olduğu için masallara çok fazla değinemiyoruz.

4.3.3 Masalları Önemli Gören ve Kullanan Öğretmenlerin Masalları Derslerde Nasıl Kullandığına İlişkin Bulgular

Erken yaşta yabancı dil derslerinde masal kullandığını belirten 17 katılımcıdan 10'u masalları nasıl kullandıklarına dair ifadeler de bulunmuştur. Bu veriler analiz edildiğinde masalların nasıl kullanıldığı Şekil 18'de ifade edilmiştir.

Şekil 16: Masalların Erken Yabancı Dil Derslerinde Kullanım Şekilleri

Masalları erken yaşta yabancı dil dersinde nasıl kullandığına dair bilgi veren öğretmenlerden üçü masalları, çizgi film olarak izlettiğini, ikisi masallar için kitapları kullandığını, ikisi masal kullanırken görsellerden yararlandığını, biri

masalları örneklendirme amaçlı kullandığını, biri CDler yardımıyla masal kullandığını, biri masal anlatırken soru cevap tekniğini kullandığını, üçü videolar yardımıyla masal kullandığını, biri masallarla canlandırma yaptığını, ikisi masal kullanırken jest ve mimiklerini kullandığını, biri masalları okuduğunu ve ikisi masalları kullanırken resim kartlarından yararlandığını ifade etmiştir. ***G.F.22:*** *Haftanın belli günlerinde İngilizce masallar okuyorum. Tabii masalın canlandırılması süreci için sınıf içindeki imkanlar dahilinde bu süreç için bir sahne hazırlıyorum. Masalın okunması esnasında vücut dilini ve jestlerimi kullanıyorum. Daha sonra gönüllü öğrencilerle bu masalı canlandırıyoruz. Öğrenciler çok zevk alıyor. Masalda geçen kelimeler de kalıcı oluyor.* ***G.F.21:*** *Genellikle görsel olarak kullanmaya çalışıyorum. Mesela "Ağustos Böceği ve Karınca" masalını öncelikle çocuklara hatırlatıp daha sonra çizgi film şeklinde ama İngilizce olarak izletiyorum.* ***G.F.10:*** *Çeşitli etkinliklerle destekleyerek masalları dil öğretiminde kullanıyorum. (Flaş kartlarla, soru cevap, video izleme).*

4.3.4 Masalları Önemli Gören Ancak Derslerde Kullanmayan Öğretmenlerin Kullanmama Gerekçelerine İlişkin Bulgular

Masalları erken yaşta yabancı dil eğitiminde kullanmadığını dile getiren 17 öğretmenden beşi kullanmama gerekçeleri ile ilgili herhangi bir ifade de bulunmamıştır. Öğretmenlerden üçü bu durumu ilkokuldaki yabancı dil dersleri müfredatı ile ilişkilendirmiştir. Müfredatta masalların yer almaması, müfredatın çok yoğun olması ve masalları müfredata uyarlamanın zor olması bu doğrultuda dile getirilen görüşlerdir. ***G.F.4:*** *...Ayrıca masalları müfredata uyarlamak zor oluyor...dolayı uygulayamıyorum.* ***G.F.3:*** *Müfredat dahilinde olmadığı için yer vermiyorum.*

Üç öğretmen okul profili ve öğrencilerin seviyesinin çok düşük olduğunu dile getirmiş ve bu nedenle masalları kullanmadığını ifade etmiştir. ***G.F.17:*** *Çalıştığım okul ve öğrenci profili nedeniyle masallara yer veremiyorum.*

Masalları derslerinde kullanmayan iki öğretmen bu durumun sebebini ilkokulda yabancı dil ders saatlerinin çok az olması olarak görmektedir. Bu öğretmenlerin devlet okulunda görev yapması elde edilen bulgular arasındadır. ***G.F.14:*** *Haftalık ders saatimiz ilkokullarda iki saat ile sınırlı olduğu için masallara değinemiyoruz.* ***G.F.4:*** *Ders saatlerinin azlığından dolayı uygulayamıyorum.*

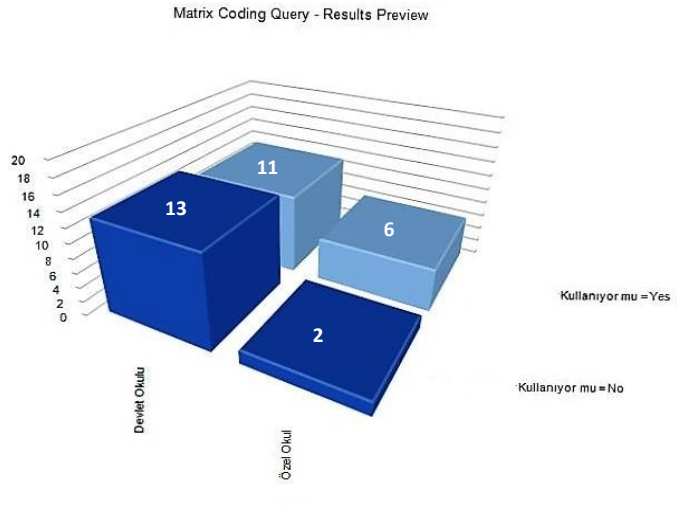
İki öğretmen masalları kullanmadığını, masallar yerine farklı edebi metin türlerini kullandığını dile getirmiştir. ***G.F.28:*** *Şu an çalıştığım okulda masallardan ziyade şarkıları, müziği kullanıyorum.*

Bir öğretmen ise masalları erken yaşta yabancı dil eğitiminde önemli görmediğini ifade etmiştir. ***G.F.29:*** *(Masallar) Önemli değil.*

4.3.5 Masalların Kullanımının Görev Yapılan Kurum ile İlişkisine Yönelik Bulgular

Araştırmaya katılan öğretmenlerin, masal kullanımları çalıştığı okul türü ile ilişkili olarak değişiklik göstermektedir. Bu bölümde masal kullanımı ve okul türü arasındaki bu ilişkiye dair verilerin analizi yapılacaktır.

Şekil 17: Masal Kullanımı ve Çalışılan Kurum İlişkisi

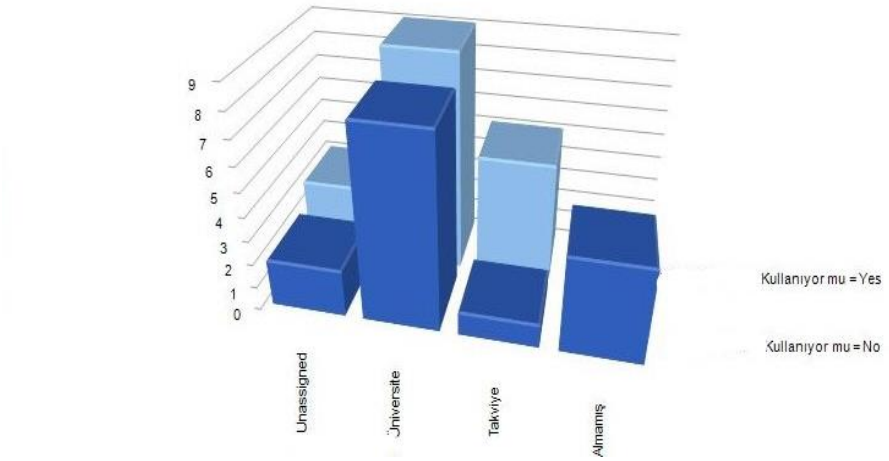

Erken yaşta yabancı dil derslerinde masal kullandığını söyleyen 17 katılımcının 12 si devlet okulunda, altısı özel okulda çalıştığını belirtmiştir. Devlet okulunda çalışan 24 katılımcıdan 11'i derslerinde masal kullandığını, 13'ü de derslerinde masal kullanmadığını ifade etmiştir. Devlet okulunda çalışan ve masal kullanan öğretmenlerin oranı %45,83, devlet okulunda çalışan ve masal kullanmayan öğretmenlerin oranı ise %54,16 dır. Özel okulda çalışan sekiz öğretmenden altısı masalları erken yaşta yabancı dil eğitiminde kullandığını, ikisi ise kullanmadığını ifade etmiştir. Özel okulda çalışan ve masal kullanan öğretmenlerin oranı %75 ve masal kullanmayan öğretmenlerin oranı ise %25 tir.

4.3.6 Masalların Kullanımının Çocuklara Yabancı Dil Eğitimi ile İlişkisine Yönelik Bulgular

Araştırmaya katılan öğretmenlerin çocuklara yabancı dil eğitimine yönelik eğitim alma durumları ile masal kullanım durumları arasında bir ilişki söz konusu olup olmadığı incelenmiş ve şu bulgulara ulaşılmıştır.

Şekil 18: Masal Kullanımı ve Çocuklara Yabancı Dil Eğitimi İlişkisi

Erken yaşta yabancı dil eğitiminde masal kullandığını söyleyen 17 kişiden dokuzu lisans eğitiminde çocuklara yabancı dil eğitimi konusunda eğitim aldığını, beşi bu eğitimi seminer, hizmet içi eğitimler ya da pedagojik formasyon eğitimi

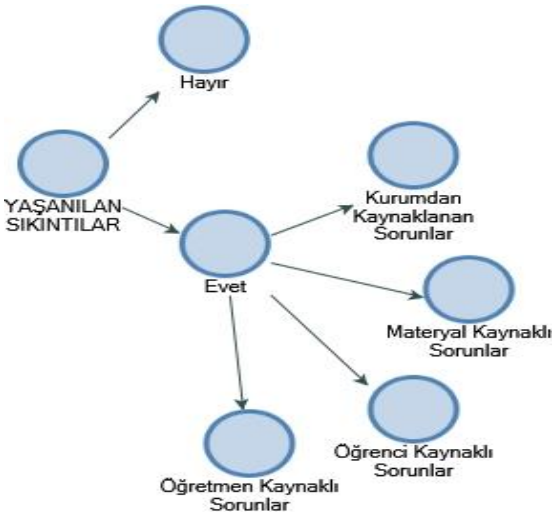
sürecinde aldığını belirtmiştir. Eğitim aldığını ifade eden ancak nerede bu eğitimi aldığını belirtmeyen üç katılımcı masalları kullandığını ifade etmiştir.

Üniversitede çocuklara yabancı dil eğitim alan ve masal kullanmayan sekiz, seminer, hizmet içi eğitimler ve pedagojik formasyon eğitimi kapsamında çocuklara yabancı dil eğitimi alan bir kişi, eğitim aldığı kurumu belirtmeyen iki kişi masal kullanmadığını ifade etmiştir. Çocuklara yabancı dil konusunda eğitim almadığını dile getiren öğretmenlerin masal kullanmadığı elde edilen önemli bulular arasındadır.

4.4 Masalların Erken Yaşta Yabancı Dil Eğitiminde Kullanımına Yönelik Sıkıntılara İlişkin Bulgular

Araştırmada katılımcılara *"Derslerinizde masalların kullanımına yönelik bir engel, sıkıntı veya benzeri olumsuz bir unsur mevcut mu? Var ise bu olumsuz unsurları açıklayabilir misiniz?"* sorusu yöneltilmiş, verilen cevapların analizi neticesinde temalar ve referanslar kodlanmıştır. Araştırmaya katılan 32 öğretmenden 18i bu bağlamda sıkıntı yaşadığını, 14 katılımcı ise sıkıntı yaşamadığını ifade etmiştir. Erken yaşta yabancı dil eğiminde masal kullanımına yönelik sıkıntı yaşadığını ifade eden 18 öğretmenin görüşlerinin analizi şöyledir:

Şekil 19: Masalların Kullanımında Yaşanılan Sıkıntılar

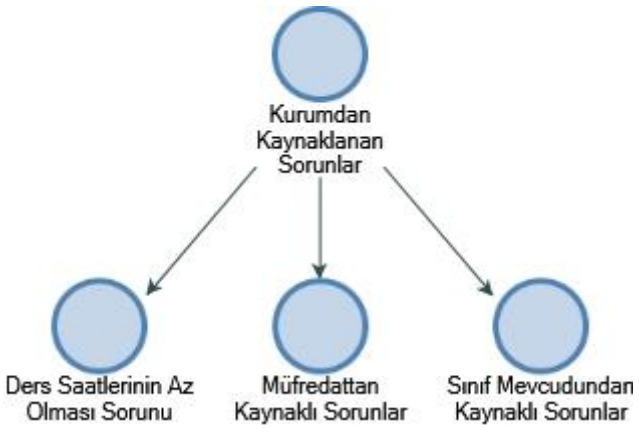
Tablo 16: Masalların Kullanımında Yaşanılan Sıkıntılar ile İlgili Temalar

Kodlanan Temalar	***Kaynak***	***Referans***
Kurumdan Kaynaklanan Sorunlar	13	18
Öğrenci Kaynaklı Sorunlar	5	13
Materyal Kaynaklı Sorunlar	5	6
Öğretmen Kaynaklı Sorunlar	1	1

4.4.1 Masalların Kullanımında Kurumsal Kaynaklı Sıkıntılara Yönelik Bulgular

Erken yaşta yabancı dil eğitiminde masalların kullanımında kurumsal kaynaklı sorun yaşadığını dile getiren 13 öğretmenin verilerinden bu kapsamda 18 referans kodlanmıştır. Bu tema altında kodlanan alt temalara dair veriler Şekil 22 ve Tablo 17' de görselleştirilmiştir.

Şekil 20: Masalların Kullanımında Kurumdan Kaynaklı Sorunlar

Tablo 17: Masalların Kullanımında Kurumdan Kaynaklı Sorunlara İlişkin Alt-temalar

Kodlanan Başlıklar	***Kaynak***	***Referans***
Ders Saatlerinin Az Olması Sorunu	9	11
Müfredat Kaynaklı Sorunlar	6	6
Sınıf Mevcudundan Kaynaklı Sorunlar	1	1

Erken yaşta yabancı dil eğitiminde masal kullanmada kurumsal kaynaklı sorun yaşadığını dile getiren 13 öğretmenden dokuzu ders saatlerinin yetersiz olduğuna, altısı müfredat kaynaklı sorun yaşadığına, biri de sınıf mevcudundan kaynaklı sorun yaşadığına dair ifadelerde bulunmuştur.

Ders saatleri az olduğu için sorun yaşadığını ifade eden dokuz öğretmenin verilerinden bu bağlamda 11 referans kodlanmıştır. Öğretmenler ilkokulda yabancı dil ders saatlerinin az olduğunu bu nedenle masalları kullanmaya fırsat bulamadıklarını ve yeterli saat olması durumunda masalları kullanabileceklerini ifade etmiştir. Örneğin: ***G.F.13:*** *Derslerin saatlerinin az olması nedeni ile biraz sıkıntı yaşamaktayım.* ***G.F.21:*** *Daha çok bizim sıkıntımız çocukların İngilizce dersi olarak sadece haftada 2 saat derslerinin olması. Bu süre temel bilgileri verebilmek için bile çok az. Süremiz daha fazla olursa masal kullanımına yönelik aktivitelere daha çok zaman ayırma fırsatımız olabilir.*

Erken yaşta yabancı dil eğitiminde masalların kullanımına ilişkin müfredat kaynaklı sorun yaşadığını belirten altı öğretmenden bu bağlamda altı referans kodlanmıştır. İlkokullardaki yabancı dil dersi müfredatında masallara yer verilmemesi, masaları kullanabilecek konuların olmaması ve masalların konulara uyarlanmasının zorluğu, erken yaşta yabancı dil eğitiminde masalların kullanılmasında müfredat kaynaklı yaşanılan sorunlar olarak dile getirilen görüşlerdir. Ayrıca müfredatın çok yoğun olduğu ve bu müfredatı uygulamanın zorunlu olması sebebiyle müfredatı yetiştirme sorunu yaşadıkları için masallara yer verememeleri öğretmenlerin ifade ettikleri diğer görüşlerdir. Örneğin: ***G.F.14:*** *Devlet okulunda haftalık ders saati ilkokullarda iki saat olduğu için, dersleri de müfredata uygun olarak işlediğimiz için yeterli zaman bulamıyoruz.* ***G.F.17:*** *Yetiştirmemiz gereken müfredat açısından zaman sıkıntısı var.* ***G.F.4:*** *Masalları müfredata uyarlamak zor oluyor.*

Katılımcılardan biri erken yaşta yabancı dil eğitiminde masal kullanırken kurumsal kaynaklı sorun yaşadığını, bu durumun sınıf mevcudunun fazlalığından kaynaklandığını belirtmiştir. ***G.F.5:*** *Sınıf sayıları oldukça fazla olunca derse etkili katılım sağlanamıyor.*

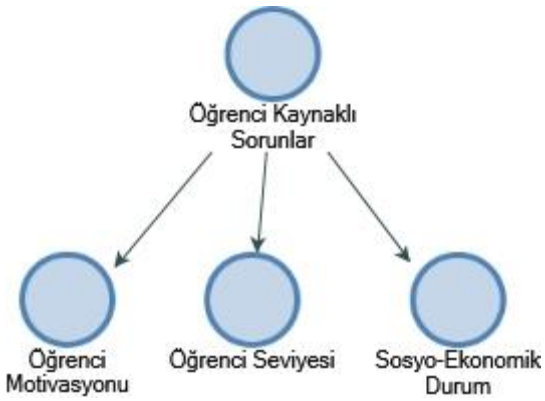
Masalların kullanımında kurumsal kaynaklı sorun yaşadığını belirten katılımcılardan elde edilen verilerde sıklıkla geçen kelimeler şöyledir:

4.4.2 Masalların Kullanımında Öğrenci Motivasyonundan Kaynaklanan Sorunlara İlişkin Bulgular

Erken yaşta yabancı dil eğitiminde masal kullanımına ilişkin sıkıntı yaşadığını dile getiren beş öğretmen bu durumun öğrenci kaynaklı olduğunu ifade etmektedir. Öğrenci kaynaklı sorun yaşadığını dile getiren öğretmenlerin görüşleri analiz edilmiş, alt-temalar belirlenmiştir. Bu doğrultuda, öğrenci kaynaklı sorunların alt temalarının tablosu ve analizi şöyledir.

Şekil 21: Masalların Kullanımında Öğrenci Motivasyonundan Kaynaklanan Sorunlar

Tablo 18: Masalların Kullanımında Öğrenci Motivasyonundan Kaynaklanan Sıkıntılara Dair Alt-temalar

Kodlanan Alt-temalar	***Kaynak***	***Referans***
Öğrenci Seviyesi	4	6
Sosyo-Ekonomik Durum	2	5
Öğrenci Motivasyonu	2	2

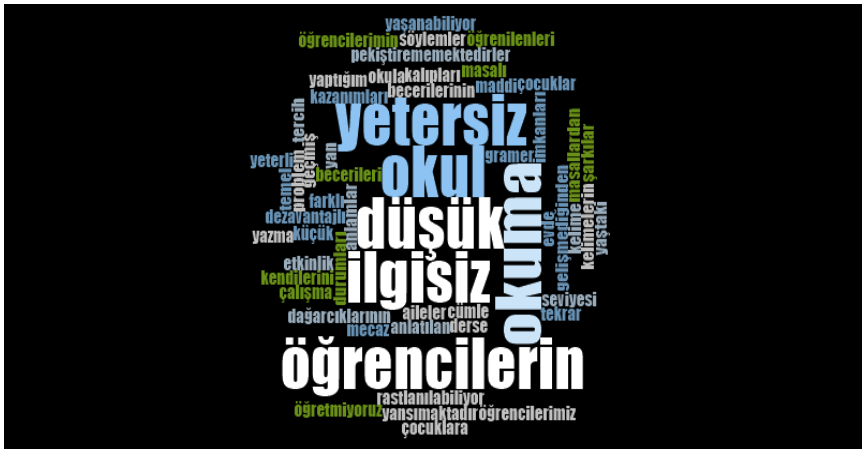
Erken yaşta yabancı dil eğitiminde masalların kullanımında öğrenci kaynaklı sorun yaşadığını belirten dört öğretmenden elde edilen verilerde bu temaya ilişkin üç alt-tema kodlanmıştır. Öğrencilerin seviyesinden kaynaklı sorun yaşadığını dile getiren 4 öğretmenden elde edilen verilerde bu alt-temaya ilişkin 6 referans kodlanmıştır. Bu katılımcılar, öğrencilerin okuma-yazma –ifade becerilerinin yeterince gelişmediğinden, seviyelerinin çok düşük olmasından, masallardaki cümle kalıplarının ve dilsel yapıların öğrenciye uygun olmadığından kaynaklı erken yaşta yabancı dil eğitiminde masal kullanımında sorun yaşadıklarını dile getirmişlerdir. Örneğin: ***G.F.17:*** *Öğrencilerimiz derslere karşı çok ilgisiz.* ***G.F.27:*** *Bazı cümle kalıpları ve söylemler masallarda farklı ifade edebiliyor. Mecaz anlamlar ve yan anlamlara rastlanılabiliyor. Çok küçük yaştaki çocuklara kelimelerin birden fazla anlamını öğretmiyoruz. Bu sebeple bazen anlamsal açıdan problem yaşanabiliyor. Ayrıca geçmiş zamanda anlatılan çoğu masalı gramer açısından çözümlenmesi çok kolay olmuyor.*

Erken yaşta yabancı dil eğitiminde masal kullanımında öğrencinin sosyo-ekonomik durumundan kaynaklı sorun yaşadığını dile getiren iki öğretmenden bu alt temaya ilişkin beş referans kodlanmıştır. Öğretmenler, dezavantajlı okullarda çalıştıklarını, öğrencilerinin maddi imkânlarının kısıtlı olduğunu, evde çalışma olanaklarının bulunmadığını ve ailelerinin ilgisiz olduğunu dile getirmiş ve bu durumu masal kullanamamaları ile ilişkilendirmişlerdir. Örneğin: ***G.F.4:*** *Görev yaptığım okul dezavantajlı öğrencilerin bulunduğu bir okul. Roman çocukları yer alıyor. Aileler ilgisiz.* ***G.F.17:*** *Maddi durumları yetersiz olduğu için bu okula da*

yansımaktadır. Okulda öğrenilenleri pekiştirememektedirler. Kendilerini derse veremiyorlar. Çünkü evde tekrar etme veya çalışma imkânları yok.

Erken yaşta yabancı dil eğitiminde masalların kullanımında öğrenci kaynaklı yaşanılan sıkıntılar ile ilgili olarak iki öğretmen, bu durumun öğrenci motivasyonundan kaynaklandığı görüşünü dile getirmiş, bu öğretmenlerinin verilerinden iki referans kodlanmıştır. Öğretmenlerden biri öğrencilerin derse karşı ilgisiz olduğunu, biri ise çocukların masalları sevmediğini dile getirmiştir. ***G.F.17:*** *Öğrencilerimiz derslere karşı çok ilgisiz.* ***G.F.28:*** *Çocuklar masallardan ziyade şarkılar eşliğinde etkinlik yapmayı tercih ediyor.*

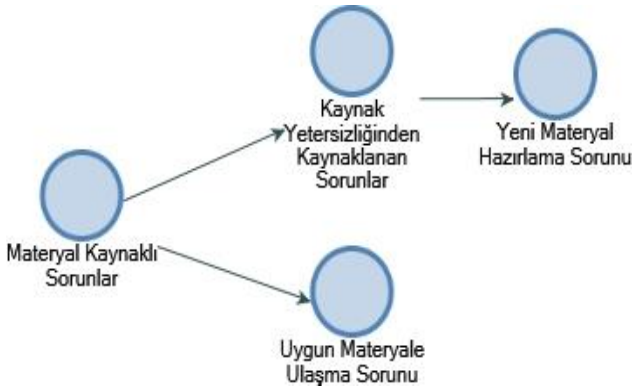
Erken yaşta yabancı dil eğitiminde masalların kullanımında öğrenci kaynaklı sorun yaşadığını ifade eden öğretmenlerden elde edilen verilerde sıklıkla geçen kelimeler şöyledir:

4.4.3 Masalların Kullanımında Materyal Kaynaklı Sıkıntılara Yönelik Bulgular

Erken yaşta yabancı dil eğitiminde materyal kaynaklı sorun yaşadığını belirten beş öğretmenden elde edilen verilerde bu kapsamda altı referans kodlanmıştır. Materyal kaynaklı yaşanan sorunlar Şekil 24' te gösterilmiştir.

Şekil 22: Masalların Kullanımında Materyal Kaynaklı Sorunlar

Beş öğretmen erken yaşta yabancı dil derslerinde masalların kullanımında kaynak sorunu yaşadığını dile getirmiştir. İki öğretmen yaşanan bu sıkıntıyı giderek için materyalleri kendileri hazırladığını dile getirmiş ve bu hazırlık aşamasında zaman ve internet sıkıntısı yaşadıklarını dile getirmişlerdir. Örneğin yaşadıkları sıkıntıları; ***G.F.26:*** *Yeterli kaynak yok.* ***G.F.1:*** *Materyal temin etmekte zorluk yaşanabilir.* ***G.F.5:*** *Materyalleri kendimiz hazırlıyoruz, bazen internet bağlantısında sorunlar yaşanıyor.* ***G.F.6:*** *Masal kullanıma yönelik materyal hazırlığı zaman ve hazırlık açısından zor ve uğraştırıcıdır.* şeklinde materyal hazırlarken yaşadıkları sıkıntıları dile getirmiştir. Bir öğretmen ise erken yaş çocuklarına uygun materyal bulmakta zorluk yaşadığını dile getirmiştir. ***G.F.25:*** *Bu konuda seviyelerine ve müfredata uygun kaynaklar temin edilebilir.*

Erken yaşta yabancı dil eğitiminde materyal kaynaklı sorun yaşadığın belirten öğretmenlerden elde edilen verilerde sıklıkla geçen kelimeler şunlardır:

4.4.4 Masalların Kullanımında Öğretmen Kaynaklı Sıkıntıların Analizi

Erken yaşta yabancı dil eğitiminde masalların kullanımında yaşanılan sıkıntılara dair *sadece bir öğretmen*, yaşanılan bu sorunların nedenini kendisi olarak görmektedir. Bu öğretmen durumu; ***"G.F.15:*** *ama olumsuz mevcuttan ötürü değil, biz ötürü."* şeklinde ifade ederek sorunun öğrenci, müfredat ya da materyal olarak kullanılan masallardan kaynaklı olmadığını, kendisinden yani öğretmenden kaynaklı olduğunu belirtmiştir.

Araştırmadan elde edilen bulgular bir sonraki bölümde yorumlanmış, alan yazınındaki benzer ve farklı çalışmalardan elde edilen bulgularla karşılaştırılmış ve öneriler getirilmiştir.

V TARTIŞMA VE SONUÇ

Erken yaşta yabancı dil eğitiminde masalların çocukların dil gelişimine etkisini tespit etmeyi amaçlayan çalışmanın bu bölümünde, elde elden bulgulardan ortaya çıkan sonuçlara yer verilmiş, bu sonuçlar alan yazını ile karşılaştırılarak sonuçlar değerlendirilmiş, bu doğrultuda öneriler getirilmiştir.

1. Katılımcıların tamamı masalların erken yaşta yabancı dil eğitiminde önemli olduğu yönünde görüş dile getirmiş, verilen cevaplar derinlemesine irdelendiğinde, katılımcıların masalları;
    a) Dil Becerilerine Katkı Sağlama
    b) Dikkat Çekme, İlgi Çekicilik, Eğlenceli Olma
    c) Çocuğun Gelişimine Katkı Sağlama
    d) Seviyeye Uygunluk
    e) Kültürlerarasılık
    f) Kalıcı Öğrenmeye Katkı bağlamında önemli gördüğü tespit edilmiştir.

a) Dil Becerilerine Katkı Sağlama:

Araştırmaya katılan 21 öğretmen, masalların çocukların dil becerilerine katkı sağladığını dile getirmiştir. Yine bu bağlamda öğretmenler masalların;

- Kelime Bilgisi
- Konuşma Becerisi
- Dinleme Becerisi
- Okuma Becerisi
- Dil Bilgisi noktasında çocukların dilsel gelişimine katkı sağladığını ifade etmişlerdir.
- Masalların çocukların dil becerilerinden kelime bilgisine yönelik katkı sağladığını ifade eden 12 öğretmen, bu görüşlerini: masalların resimli olması, renkli ve çocukların ilgisini çekici karakterler, görseller ve canlandırma yoluyla kelimelerin anlamlarının tahmin edilebilmesi, masalların yapısı itibariyle sık tekrara yer vermesi sayesinde yeni öğrenilen kelimelerin pekişmesi, kelimelerin bağlam içerisinde verilmesiyle hem yeni kelime hem de öğrenilen kelimelerin daha kalıcı öğrenilmesi

dolayısıyla sözcük kullanım becerilerinin artması şeklinde temellendirmiştir. Çalışmada ortaya çıkan bu sonuca paralel olarak, Herrmann (2014), masallar yardımıyla günlük kelimelerin yapıların daha anlaşılır kılınacağına değinmiş, Ayan (2015), Scott ve Ytreberg (1990), masalların resimlere desteklendiği için içeriğin, kelimelerin daha anlaşılır olduğunu, tekrar eden cümle kalıpları sayesinde daha kalıcı öğrenmenin gerçekleştiğini, savunmuştur. Bach (2008), Cameron, (2001), Moon (2000), çalışmalarında, erken yaşta yabancı dil eğitiminde edebi metinleri kullanmanın sağladığı yararlardan birini çocukların dil bilgisel yapılara aşinalık kazanması olarak açıklamış, masallarda, hikâyelerde, şarkılarda geçen, tekrarlanan yapılar sayesinde çocukların dil gelişimine katkı sağlandığı görüşünün benimsemişlerdir. Benzer şekilde Ai-hua (2009), Rosenfelder Johansson (2015), Waesher (2015), masalları, barındırdığı kelime çeşitliliği nedeniyle erken yaşta yabancı dil eğitiminde faydalı bulduklarını dile getirmiştir.

- Araştırmaya katılan dokuz öğretmen çocukların iletişim becerisini geliştirme, ifade yeteneğine katkı sağlama, cümle kalıplarını öğrenme, sesletime (Telaffuz) katkı sağlama açısından masalları faydalı bulduğunu dile getirmiştir. Asher ve Garcia (1969), Bach (2008), Jersild ve Günçe (1979), gibi birçok bilim insanı, doğru telaffuz için erken yaşta yabancı dil eğitimini önemli gördüklerini çalışmalarında dile getirmişlerdir. Ayrıca Garvie, (akt. Peck, 2001) masalların iyi kullanıldığında çocuklarda etkili dinleme ve akıcı konuşma yetilerinin geliştiğini dile getirmiştir. Yine bu bağlamda Küçük (2006) masallar sayesinde çocuğun konuşma diline yatkınlığının geliştirilebileceğine dikkat çekmektedir.

- Araştırmaya katılan sekiz öğretmen, masalların duyma-anlama becerisinin gelişimine katkı sağladığı yönünde ifadelerde bulunmuş, bu durumu ise çocuklara kulak dolgunluğu kazandırma ve duyduğunu anlama becerisinin gelişimi bağlamında detaylandırmıştır. Yücel (2005), çocukların dinleme ve anlama yetilerinin geliştirilmesi için masalların önemini dile getirmekte, Gövsa (1998, akt. Altun, 2007) ise masallar sayesinde çocukların dinleme becerilerinin geliştiğini ifade etmektedir.

- Araştırmaya katılan iki öğretmen masalların çocuğun okuma becerisini geliştirdiği için erken yaşta yabancı dil eğitiminde masalları faydalı bulduğunu dile getirmiştir. Yazma becerisine yönelik ise katılıcılar tarafından herhangi bir ifade de bulunulmamıştır. Bu durumun sebebi erken yaş grubunda bu becerilerin yeterince gelişmediği olarak düşünülmektedir.

- Masalların çocuğun hedef dilin dilbilgisel özelliklerini kavramada yardımcı olacağı görüşü, araştırmada iki öğretmen tarafından dile getirilmiştir. Ancak iki öğretmen ise erken yaşta yabancı dile derslerinde masalların çocuk için karmaşık olduğunu dolayısıyla içerdiği yoğun ve ağır kelimeler nedeniyle kullanmaması gerektiğini dile getirmiştir. Ancak derste kullanılacak her materyalde olduğu gibi masal kullanımında da masalların çocuğun, yaş, seviye, ilgi, ihtiyaç ve fiziksel, sosyal ve kişisel gelişimi dikkate alınarak derse uyarlanması gerektiği önemi görülmektedir. Bu noktada öğretmenin masaların çocuğun seviyesine göre uyarlaması beklenebilir. Bu noktaya paralel olarak Külekçi (2007) seçilecek materyallerin çocuğa uygun olarak seçilmesinin öneminden bahsetmiş, yaptığı araştırmada katılımcıların tamamına yakını, kullandıkları masalları, çocuğun ilgisine, merakına ve başarı duruna göre değiştirdiğini tespit etmiştir. Ayrıca Edelenbos vd., (2006) ve Komorowska, (1997) erken yaşta dil öğretiminin, ilk aşamada duyduğunu anlama becerisini kazandırmanın amaçlandığı belirtmekte, salt dilbilgisi konuları yerine, dilbilgisi konularının örtük olarak öğretilmesini önermektedir.

b) Dikkat Çekme, İlgi Çekicilik, Eğlenceli Olma:

Araştırmaya katılan 12 öğretmen, masalların ilgi çekici olmasından dolayı erken yaşta yabancı dil eğitiminde önemli olduğunu dile getirmiştir. Bu görüşlerini; masalların görsel ve işitsel materyallerle desteklenebildiği, aktivite olarak canlandırmaya imkân tanıdığı, çocukların günlük hayatta masalları seviyor olması ve bildikleri masalları yabancı dilde dinleme imkânı tanıması başlıkları altında toplamıştır. Masallar sayesinde çocukların yabancı dil derslerine ilgilerinin arttığını ve dersin daha cazip hale geldiğini ifade etmişlerdir. Yine, araştırmaya katılan 12 öğretmen, masalların eğlenceli olduğunu, masallar sayesinde yabancı dil derslerinin de eğlenceli geçtiğini ve eğlenen çocukların dersi sıkılmadan takip ettiklerini ve bu

sayede daha iyi öğrendikleri yönünde görüş bildirmiş, masalların erken yaşta yabancı dil dersleri için önemli olduğunu dile getirmiştir. Katılımcıların üçü ise masalların dikkat çekici olduğu yönünde görüş bildirmiş ve bu nedenle masalların erken yaşta yabancı dil eğitiminde önemli olduğunu ifade etmişlerdir. Katılımcılar, masallar sayesinde küçük yaş grubunun dikkatinin çekilebileceğini ve derse odaklanabildiklerini belirtmişlerdir.

Ai-hua (2009), Aslan (2008), Atadere Kuru (2012), Elkılıç ve Akça (2008), Gordon (2007), Külekçi (2007), Torun (2008), Seyhan Yücel (2012), Rosenfelder Johansson (2015), Waesher (2015), yaptıkları çalışmalarda, masalların, içerdiği fantastik figür ve olay örüntüsü sayesinde çocukların derse olan ilgisin çekmek için önemli bir araç olarak görmektedir. Brewster vd., (2004), Gordon (2007), çocukların şiir okumaktan, masal hikaye dinlemekten, şarkı söylemekten zevk aldığı çalışmalarında dile getirmişlerdir. Cabrera ve Martinez (2001), Edelenbos vd. (2006), Elkılıç ve Akça (2008), Ghosn (2002), çocukların dinledikleri masalları canlandırmalarının, onlara keyif vermesi nedeniyle erken yaşta yabancı dil eğitiminde kullanılması gerektiği ifade etmiştir. Ayrıca Kırkgöz, (2007), bu yaş grubu çocukların dikkat süresi kısa olduğu için masallar sayesinde öğrencilerin ilgisi hep canlı tutulmuş olacağını dile getirmektedir. Bach (2008), masalların çocuklar için motive edici, eğlenceli ve ilgi çekici olduğunu dile getirmiş, Karpe, (2013), masalı çocuklar için eğlenceli ve ilgi çekici olduğunu ifade etmiştir. Ayan, (2015) masallar sayesinde yabancı dil derslerinin sıkıcılığının giderilebileceğini, dersin monotonluktan kurtarılabileceğini bu sayede öğrencilerin derse ilgisinin artacağını ifade etmiştir. Yine aynı doğrultuda Altun (2007), masalların çocuğa dili sevdireceğinden, masallar sayesinde yabancı dil derslerinin eğlenceli kılınacağından ve bu durumun çocuğu motive edeceğinden bahsetmektedir. Çalışmadan elde edilen, masalların erken yaşta yabancı dil derslerini ilgi çekici kıldığı, çocuklara dili sevdirdiği, dersi eğlenceye dönüştürdüğü sonucunun, bu anlamda alan yazını ile paralellik gösterdiği söylenebilir.

c) Çocuğun Gelişimine Katkı Sağlama

Görüşme yapılan 12 katılımcı, masalların, çocukların hayal dünyasını ve hayal gücünü geliştirdiğini, yaratıcılıklarını artırdığını belirtmiştir. Katılımcıların üçü masalların çocuğun düşünme becerilerini geliştirdiğine yönelik ifadelerde bulunmuş bir katılımcı özellikle çocukların soyut düşünme becerisini geliştirdiği üzerinde durmuştur. Katılımcıların biri ise ders esnasında kullanılan masalların canlandırılmasının çocukların özgüvenine katkı sağladığını belirtmiştir. Araştırmadan elde edilen bu sonuç, alan yazınındaki birçok araştırmadan elde edilen sonuçlarla aynı doğrultudadır. Altun, (2007), Ayan (2015), Bach (2008), Dezman (2009), Lundquist (2012), Karpe (2013), Rosenfelder Johansson (2015), Sopata (2011), Üzer (2015), Waesher (2015), çalışmalarında masalların çocukların hayal dünyalarının gelişiminde önemli rol oynadığını ve bu sayede yaratıcılıklarına katkı sağladığını dile getirmiştir. Altun, (2007), Dezman (2009), Eyol Akgönül, (2007), Külekçi (2007), Karpe (2013), Üzer (2015), masallar sayesinde çocukların yaratıcılıklarının arttığını, hayal dünyasının genişlediğini, aynı zamanda masalların çocuğun ufkunu açtığını çalışmalarında dile getirmişlerdir. Ayan (2015), Bach (2008), Davidheiser (2007), Ghosn (2002), McNicholls (2006), Sopata (2011) ve Üzer (2015) ise çalışmalarında masalların çocukların kişisel ve psikolojik gelişimine önemli katkı sağladığı dile getirmiş, Tomečková (2007) masalların çocuk için terapi niteliğinde olduğunu ifade etmiştir.

d) Seviyeye Uygunluk

Araştırmaya katılan 13 öğretmen; küçük yaş grubu çocuğunun odaklanma süresi kısa olduğu için masalların yabancı dil dersini olumlu etkidiği, masallar yardımıyla çocukların daha hızlı ve kolay öğrendiğini, ana dilinde aşina olduğu masalları yabancı dil de de çağrışımlar yoluyla anlayabildiğini, masalların bu yaş grubuna hitap eden karakterler barındırdığını, masalların çocukların iç dünyasına hitap ettiğini ifade etmiş, masalları erken yaşta yabancı dil eğitiminde faydalı bulduklarını belirtmişlerdir. Altun, (2007), Ayan (2015), Bach (2008), Dezman (2009), Eyol Akgönül, (2007), Külekçi (2007), Sopata (2011), Üzer (2015) ise çalışmalarında benzer şekilde, masalların evrensel olması nedeniyle çocuğun kendi

dilinde severek dinlediği masalların hedef dilde de dinlediğini, masallardaki karakterlerin çocuğun ilgisini çektiğini ve masalların çocuğun iç dünyasına hitap ederek kişisel gelişimini desteklediğini çalışmalarında ortaya koymuşlardır.

e) Kültürlerarasılık

Araştırmadan elde bulgular ışığında, masalların erken yaşta yabancı dil eğitiminde kullanılmasında önemli görülen noktalardan biri de masalların kültürlerarasılık bağlamında sağladığı katkıdır. Araştırmaya katılan öğretmenlerin beşi masallar sayesinde çocuğun, ana dili ve hedef dili karşılaştırma, hedef dilin kültürel öğelerini tanımaya olanağı kazandığına, kültürel anlamda farkındalık sağlandığına, kendi kültürü dışında başka kültürlerin de olduğunun bilincine varmasına ve başka kültürlere karşı pozitif tutum geliştirmesine katkı sağladığı için masalları erken yaşta yabancı dil eğitiminde önemli gördüğünü ifade etmiştir. Bu noktada alan yazınındaki benzer çalışmalarda erken yaşta yabancı dil eğitimine "kültürlerarasılık" bağlamında yaklaşıldığı masalların bu amaca hizmet ettiğinin vurgulandığı görülmektedir. Bach, (2008), Davidheiser, (2007), Ghosn (2002), Karpe (2013), çalışmalarında, masalların toplumun izlerini taşıdığını dolayısıyla erken yaşta yabancı dil dersinde kullanılacak masalların hedef dilin kültürü hakkında bilgi vereceğinden bahsetmiş, Bach (2008), Lundquist (2012), Paran (2008), Waesher (2015) ise masalların hedef kültürün öğelerini barındırması sayesinde çocuğa farklı kültürlerin varlığının bilgisinin aşılanacağını ve eğlenceli masallar sayesinde bu "farklılık" lara karşı olumsuz düşüncelerin önüne geçileceğini savunmuştur.

f) Kalıcı Öğrenmeye Katkı

Araştırmaya katılan beş öğretmen, masalların, sık tekrara, öğrenilenlerin farklı aktiviteler yardımıyla pekişmesine, canlandırma sayesinde öğrenilenlerin özümsenebilmesi, olayları, kelimeleri bağlam içerisinde vermesi sebebiyle kalıcı öğrenmeye katkı sağladığı yönde görüş bildirmiştir. Bu bağlamda, Ayan (2015) Scott ve Ytreberg (1990), çalışmalarında masallar yardımıyla kalıcı öğrenmenin önemine dikkat çekmiş, yine bu doğrultuda Üzer (2015), bağlamsallaştırılmış yapılarla dilin daha etkili öğrenilebileceğini savunmuştur.

2. Araştırmaya katılan 32 öğretmenden 17 si masalları erken yaşta yabancı dil eğitiminde kullandığını dile getirmiş, masal kullanan öğretmenlerden biri masalları haftada en az iki defa, biri haftanın belirli günlerinde, ikisi her ünitede, sekizi masalları "yeri geldikçe", konular uygun olduğunda ve masallarla ilgili konu olduğunda, biri 1-2 ayda bir, biri 2-3 ayda bir, biri dönemde 1 kez, üçü masalları nadiren kullandığını ifade etmiştir. Masalları kullanan öğretmenlerden 10'u masalları erken yaşta yabancı dil eğitiminde nasıl kullandıklarına dair bilgi vermiştir. Öğretmenlerin masalları daha çok görsel- işitsel materyal olarak kullandıkları tespit edilmiştir. Öğretmenlerin masalları çizgi film, CD yardımıyla veya video olarak izlettirdiği araştırmadan elde edilen sonuçlar arasındadır. Yine öğretmenleri masalları canlandırdığı, bu canlandırmayı yaparken vücut dili ve mimiklerden yararlandığı sonucuna ulaşılmıştır. Öğretmenlerin derslerinde masal kullanırken basılı materyallerden de yararlandığı elde edilen sonuçlar arsındadır. Masalların resim kartlarıyla, görsellerle desteklenerek kullanıldığı sıklıkla ifade edilen görüşler arasındadır. Öğretmenlerin biri ise masalı sadece okuyarak derslerinde kullandığını dile getiriştir.

Araştırmaya katılan 15 öğretmenin masalları erken yaşta yabancı dil eğitiminde kullanmadığı, ilkokuldaki yabancı dil dersleri müfredatını, okul profili ve öğrencilerin seviyesini bu duruma gerekçe gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır. Masalların müfredatta yer almaması sebebiyle erken yaşta yabancı dil eğitiminde masal kullanmadığını dile getiren öğretmenlerin aksine, masalları "yeri geldikçe" kullanan öğretmenlerin varlığı dikkat çekici bir çelişki olarak görülmektedir. Müfredatın yoğun olduğu, bu yoğunluktan dolayı masallara yer verilemediği, masalları derse uyarlamanın zor olduğu da dile getirilen masal kullanamama nedenlerindir. İki öğretmenin masal yerine farklı edebi türler kullandığı, bir öğretmenin de masal kullanımını gereksiz gördüğü sonucuna ulaşılmıştır.

Erken yaşta yabancı dil derslerinde masal kullanımı ve çalışılan okul türü bağlamında, devlet okulunda çalışan ve masal kullanan öğretmenlerin oranı % 45.83, devlet okulunda çalışan ve masal kullanmayan öğretmenlerin oranı %54.16 olarak tespit edilmiş, özel okulda çalışan ve masal kullanan öğretmenlerin oranı % 75 ve

masal kullanmayan öğretmenlerin oranı % 25 olarak belirlenmiştir. Erken yaşta yabancı dil derslerinde masalların özel okulda daha çok kullanıldığı görülmektedir. Bu durumun ders saatlerinin farklı olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Çocuklara yabancı dil eğitimine yönelik eğitim alma durumları ile masal kullanım durumları arasındaki ilişkinin incelenmesi sonucunda, erken yaşta yabancı dil eğitiminde masal kullandığını belirten öğretmenlerin çoğunlukla lisans eğitimi süreçlerinde çocuklara yabancı dil eğitimi konusunda eğitim aldığı daha az sayıda öğretmenin de bu eğitimi seminer, hizmet içi eğitimler ya da pedagojik formasyon eğitimi sürecinde aldığı tespit edilmiştir. Çocuklara yabancı dil eğitimi bağlamında eğitim almadığını ifade eden öğretmenlerin masal kullanmadığı ulaşılan önemli sonuçlar arasındadır. Bu bağlamda eğitim almadığını dile getiren öğretmenlerden birinin, bu eğitimi alma isteği elde edilen anlamlı sonuçlardandır.

3. Araştırmaya katılan 18 öğretmenin, erken yaşta yabancı dil eğitiminde sıkıntı yaşadığı, yaşanılan sıkıntılarının (öğretmenler tarafından ifade edilme sıklığına göre sırasıyla); kurumsal kaynaklı (ders saatlerinin yetersiz olması, müfredatta masalların olması ya da müfredatın çok yoğun olması ve öğretmenlerin bu müfredata bağlı ders işlemek zorunda olması, sınıf mevcudunun fazla olması), öğrenci motivasyonu kaynaklı (öğrenci seviyesi, öğrencilerin sosyo- ekonomik durumu, öğrencinin derse ilgisizliği), materyal kaynaklı (materyale ulaşamama, uygun materyale ulaşamama, materyal hazırlamanın zorluğu) ve öğretmen kaynaklı sorunlar olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuca paralel olarak, Üzer (2015), ders saatlerinin az olması, Külekçi (2007), masalların müfredatta yer almaması sebebiyle, masalların kullanılamadığına dikkat çekmiştir.

Öneriler

- ✓ Eğitim Fakültelerinin Yabancı Dil Eğitimi Bölümlerinde ders olarak işlenen "Çocuklara Yabancı Dil" derslerinde öğretim elemanları tarafından masalların erken yaş çocukları için önemine daha fazla dikkat çekilebilir. Böylelikle öğretmen adaylarının mesleklerini icra ederken, erken yaş çocuğunun ilgi ve

ihtiyaçları doğrultusunda, çocuğu dilsel ve kişisel yönden geliştirebilecek masalları derslerinde kullanması sağlanabilir.

- ✓ Mevcut erken yaş yabancı dil öğretmenlerine, hizmet içi eğitimler veya seminerler verilerek masalların erken yaşta yabancı dil eğitimindeki önemi vurgu yapılarak, masalları daha etkili kullanmaları sağlanabilir.
- ✓ İlköğretimde yabancı dil ders müfredatında masallara yer verilebilir.
- ✓ M.E.B. ve bu alanda uzmanlaşan akademisyenlerin iş birliği ile erken yaşta yabancı dil derslerinde kullanılabilecek, çocuğa uygunluk prensibi doğrultusunda masallar ile alakalı materyaller hazırlanıp, öğretmenlerin bu materyallere rahatça erişimi sağlanabilir.
- ✓ Edirne ili ile sınırlı olan bu çalışma, Türkiye genelinde öğretmenlerin erken yaşta yabancı dil eğitiminde masal kullanımının önemi konusunda farkındalık düzeyleri ve yaşadıkları sıkıntılar noktasında genişletilebilir
- ✓ Masalların erken yaşta yabancı dil eğitiminde çocukların dil becerilerine etkisini tespit etmek amacıyla öğretmen görüşlerinden yararlanılan bu çalışma, öğrenci görüşlerini kapsayacak şekilde genişletilebilir.

KAYNAKÇA

Ai-hua, L. (2009). Interkulturelle Vermittlung von Volksmärchen im DaF-Unterricht. Zeitschrift für Interkulturellen Fremdsprachenunterricht, 14(1).97-106.

Akdoğan, F. (2004). Yeni Projeler Işığında Erken Yaşta Yabancı Dil Öğretimi. Hasan Âli Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi, 1(2).

Akdoğan, F. (2005). Erken Yaşta Yoğun Yabancı Dil Eğitimi ve Öğretimi Temel Bilgiler ve Yaklaşımlar. Okul Öncesi Eğitimde Güncel Konular. (Ed: A, Oktay ve Ö.P, Unutkan). İstanbul: Morpa Yayınları. (ss. 213 - 226).

Akpınar, B. ve Aydın, K. (2009). Çok Duyulu (multisensory) Yabancı Dil Öğretimi. Tübav Bilim Dergisi, 2(1), 105-112.

Alkan, C. (1979). Eğitim Ortamları. A.Ü Eğitim Fakültesi. Ankara

Alkan, C. (1982). Eğitim Teknolojisi ve Öğretmen Eğitimi. A.Ü Eğitim Fakültesi Dergisi 15(1), 393.

Altay, İ.F. (2005). Developing Cultural Awareness. Journal Of Language And Linguistic Studies, 1(2), 170-182.

Altun, F. (2007). Märchen im Fremdsprachenunterricht. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Ondokuzmayıs Üniversitesi, Samsun.

Anşin, S. (2006). Çocuklarda Yabancı Dil Öğretimi. D.Ü. Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi, 6, 19.

Asher, J. J., ve García, R. (1969). The Optimal Age to Learn a Foreign Language. The Modern Language Journal, 53(5), 334-341.

Aslan, M. ve Adem, E. (2010). Yabancılara Türkçe Öğretiminde Görsel Ve İşitsel Araçların Etkin Kullanımı. Dil Dergisi. 147.

Aslan, N. (2008). Dünyada Erken Yaşta Yabancı Dil Öğretimi Uygulamaları Ve Türkiye'deki Durum. Çukurova Eğitim Fakültesi Dergisi, 35(3), 1-9.

Asutay, H. (2007). İnternet İle Yeni Medyalarda Çocuk ve Gençlik Yazını. Journal Of Socıal Scıence, 9(2), 138.

Asutay, H. (2013) Çocuk Yazınının Fantastik Dünyası: Masallar (The Fantastic World of Child Literature: Tales): Turkish Studies – International periodical for the Languages, Literature and history of Turkish or Turkic / Sayı: 2013, Volume 8 Issue 13, s. 265-278

Atadere Kuru, Y. (2012). Türkiye'de Erken Yaşta Yabancı Dil Eğitimi. Veli Ve Öğretmenlerin Erken Yaşta Yabancı Dile Yönelik Algı Ve Tutumları. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Yüksek lisans tezi.

Ateş Oyarkılıçgil, A.(2000). Yabancı Dil Öğretim Sınıflarında Dramatisayyon Tekniğinin Kullanımı Ve Önemi. Dil Dergisi. 98. 5-17

Atlı, I. (2008). Young Language Learners' Attitude Towards English Lessons İn Turkish Elementary Schools. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ondokuzmayıs Üniversitesi, Samsun.

Avrupa Komisyonu. (2008). Avrupa'da Okullarda Dil Öğretimi Hakkında Temel Veriler. 2008 Baskısı.

Ayan, S. (2015). Einsatz des Märchens im Fremdsprachlichen Deutschunterricht. Sosyal Bilimler Dergisi, (34), 215-234.

Bach, E. (2008). Die Verwendung von Märchen im DFaF-Unterricht (Doctoral dissertation, uniwien).

Balbi, R. (1997). Resources. P. Doyé ve A. Hurrell (Editörler), Foreign language learning in primary schools (s. 35-50). Strasbourg: The Council of Europe.

Balcı, T. (2012). Ein Überblick über Dtribüne, Deutsch als Fremdsprache in der Türkei,

Bascom, W. R. (1954). Four functions of folklore. The Journal of American Folklore, 67, s. 337

Beck, J. 1997. Boulder Daily Cmera. Elementary Spanish Program. Speakspanish"juno.com

Berlitz, www.berlitz.com.2003

Beydoğan, Ö. (1998). Çocuklarda Kavram Öğrenme ve Kavram Öğretme. Atatürk Üniversitesi Yayınları. Erzurum.

Bikçentayev, V.R. Çok Erken Yaşlarda Çocuklara Yabancı Dil Eğitimi Ocak 2005 tarihinde http://www.dilokulu.com/makaleicp.asp?id:=21 adresinden alınmıştır.

Bresson, F. (1991). Le développement cognitif et l'apprentissage des langues. Les langues vivantes à l'école élémentaire, Paris: INRP, 21-26.

Brewster, J., Ellis, G. ve Girard, D. (2004). The primary English teacher's guide (New Edition). England: Pearson Education Limited.

Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E.K., Akgün, Ö.E., Karadeniz, Ş., Demirel, F. (2009). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri* (4. baskı). Ankara: Pegem Akademi.

Cabrera, M. P. ve Martinez, P. B. (2001). The Effects of Repetition, Comprehension Checks, and Gestures, on Primary School Children in an EFL Situation. ELT Journal, 55(3), 181- 188.

Cameron, L. (2001). Teaching Languages to Young Learners. UK: Cambridge University Press.

Canbulat, M., ve İşgören, O. Ç. (2005). Yabancı Dil Öğretimine Başlamada En Uygun Yaşın Ne Olduğuna İlişkin Dilbilimsel Yaklaşımlar ve Öğretmen Görüşleri. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi.

Cebeci, N.(2014), Erken Çocuklukta Yabancı Dil Öğretimi, Paradigma Akademi Yayınları, İstanbul

Cohen, R. (1977). Enseignements/Apprentissages Précoces Des Langues, Paris

Çakır, İ. (2004). Designing Activities For Young Learners İn EFL Classrooms. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, 24(3), 101-112.

Çelebi, O. D. M. D. (2006). Türkiye'de Anadili Eğitimi Ve Yabanci Dil Öğretimi. *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (21), 285-307.

Çevik, H., (2006). Çocuklara Yabancı Dil Öğretiminde Drama Tekniğinin Kullanımı, Yüksek Lisans Tezi, Adana

Dağabakan, Öztürk, F. ve Dağabakan, Davut. 2007. Dil Ve Çocukta Dil Gelişim Kuramları.

Davidheiser, J. C. (2007). Fairy Tales And Foreign Languages: Ever The Twain Shall Meet. Foreign Language Annals, 40(2), 215-225.

Deesri, A. (2002). Games in the ESL and EFL class. The Internet TESL Journal (September 9), [On-line serial]: Retrieved on 05-March-2008, at URL:http://iteslj.org/Techniques/Deesri-Games.html.

Dellal, N, A. (2011). Çocuklara Yabancı Dil Eğitimi Ve Dil Edinimi Nedir, Niçin, Nasıl. Çanakkale Kitaplığı Akademi. Çanakkale.

Dellal, N, A. (2010). Yabancı Dil Öğretmeni Adaylarının Ve Öğretmenlerin "Drama Teknikleri" Konusunda Farkındalık Düzeyleri. Dil Dergisi. 149. 7-27.Ankara.

Demirel, Ö. (1999). Planlamadan Değerlendirmeye Öğretme Sanatı. Ankara: PEGEMA yayıncılık.

Demirel, Ö. (2003). Avrupa Birliği Bütünleşme Bağlamında Türkiye'de Yabancı Dil Öğretimi. Dil, Kültür ve Çağdaşlaşma, Ankara: Hacettepe Üniversitesi, Atatürk İlkeleri ve İnkılapları Tarihi Enstitüsü, 239-249.

Demirezen, M. (2003). Yabancı Dil Ve Anadil Öğreniminde Kritik Dönemler.

Dežman, S., ve Šlibar, N. (2009). Literarische Texte beim frühen DaF-Unterricht: Defizite und Desiderata-ein Slowenienbericht.

Doğan, C. (2012). Sistematik Yabancı Dil Öğretim Yaklaşımı Ve Yöntemleri. *İstanbul: Ensar Neşriyat*.

Duverger, J. (1996). L'enseignement Bilingue Aujourd'hui:[Les Bénéfices Reconnus, Les Conditions De Réussite, Des Exemples Dans Le Monde, Des Volontés Nouvelles En France, Enjeux Et Urgence]. Michel-Education.

Edelenbos, P., Johnstone, R. ve Kubanek, A. (2006). The Main Pedagogical Principles Underlying The Teaching Of Languages To Very Young Learners. European Commission, Final Report of the EAC 89/04, Lot 1 study http://ec.europa.eu/education/policies/lang/doc/young_en.pdf

Erkan Şahenk, S. S. (2013), Türkiye- Fransa İlköğretim Sistemlerinin Karşılaştırılması ve İngilizce Ders ProgramlarınınKarşılaştırılması, Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or TurkicVolume 8/8 Summer 2013, p. 1207-1221, Ankara

Ekici Kılıç, Özlem.(2012), Dillerin Çeşitliliği, TÜBİTAK Bilim ve Teknik Dergisi, Şubat

Elkılıç, G. ve Akça, C. (2008). Attitudes Of The Students Studying At Kafkas University Private Primary Efl Classroom Towards Storytelling And Motivation. Journal Of Language And Linguistic Studies, 4(1), 1-27.

Ellis, R. 1985. Understanding Second Language Acquisition. Oxford:oup

Ellis, G. (2004). Developing Intercultural Competence With Children In The English Language Class. Tresholds, 1, 14-17.

Elsner, D. / Wedewer, V. (2008): Begegnung mit Fremdsprachen im Rahmen frühpädagogischer Erziehung. Hochschuldidaktische Handreichung: Universität Bremen. [online: http://www.elementargermanistik.uni-bremen.de/ Handreichung_Wedewer_Elsner_Fremdsprachen.pdf], 69 pp.

Enginün, İ. (1985). Çocuk Edebiyatına Toplu Bir Bakış. Türk Dili, 49(400), 186-194.

Erden, M. Akman, Y. 2005. Gelişim ve Öğrenme. 12. Baskı Ankara: Arkadaş Kitabevi

Erden,M. (1998) Öğretmenlik Mesleğine Giriş. İstanbul: ALKIM yayınları.

Erdoğan, V. (2005). An Evaluation Of The English Curriculum İmplemented At The 4th And 5th Grade Primary State Schools: The Views of The Teachers And The Students.Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Mersin Üniversitesi, Mersin.

Ersen Yanık, A. (2009). İlköğretim İkinci Kademedeki Öğrencilerin İngilizce Derslerine Yönelik Düşünceleri. Milli Eğitim Dergisi, 183, 318-329.

Ersöz, A. (2010). Teaching English To Young Learners. Ankara. EDM Publishing.

Europarat. (2001), *Gemeinsamer europäischer Referenrahmen für Sprachen:lernen, lehren, beurteilen* , Übersetzt von Quetz, J. u.a. München, Wien, Zürich,New York,Langenscheidt

Ervin-Tripp, S. M. (1974). Is Second Language Learning Like The First. Tesol Quarterly, 111-127.

Eyol Akgönül, B. (2007). 5–6 Yaş Grubu Çocuklarının Yabancı Dil Öğrenmesinin Bilişsel Ve Kültürel Gelişimlerine Etkileriyle İlgili Öğretmen Görüşleri. Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Yüksek Lisans Tezi

Felberbauer, M. (1997). Teacher Education. P. Doyé Ve A. Hurrell (Editörler), Foreign Language Learning İn Primary Schools (s. 77-86). Strasbourg: the Council of Europe

Furness, P., (1976). "Soziales Rollenspiel, Ein Handbuch für die Unterrichtspraxis" Ravensburg; Otto Maier Verlag.

Genç, A. (2002). İlk ve Ortaöğretim Okullarında Yabancı Dil Ders Kitabı Seçimi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, *22*(22).

Ghosn, I. K. (2002). Four Good Reasons to Use Literature in Primary School ELT. *ELT journal*, *56*(2), 172-179.

Gordon, T. (2007). Teaching Young Children a Second Language. USA: Praeger Publisher.

Göçer, A. (2007), Türkçenin Yabancı Dil Öğretiminde Kullanılan Ders Kitaplarının Ölçme Ve Değerlendirme Açısından İncelenmesi, Dil Dergisi, 137. 30-46.

Güleryüz, H. (2001). En Son Değişiklikleriyle İlköğretim Okulu Programı. Ankara: PegemA Yayıncılık

Günday, R. (2013). Çok Dillilik ve Çok Kültürlülük Bağlaminda Yabanci Dil Öğretimine Toplumdilbilimsel Yaklaşim. Electronic Turkish Studies, 8(10).

Güney, E. C. (1966). Folklor ve eğitim (Vol. 1). MEB Yayınları. Ankara. S.9-10

Gürkan, T. (1988). Çocuğun Dil Gelişim ve Eğitiminde Ailenin Rolü. Türk Dilinin Öğretimi Toplantısı, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları. Ankara s.30.

Hadfield, J. (1990). A Collection of Games and Activities for Low to Mid-Intermediate Students Of English: Intermediate communication games. Hong Kong: Thomus and Nelson and Nelson and Sons.

Hagège, C. (1996). L'enfant aux deux langues. Odile Jacob.

Halliwell, S. (1992). Teaching English in the primary classroom. Essex, UK: Longman.

Hanbay, O. 2013, Çocuklara Yabancı Dil Öğretimi. Ankara: Anı Yayıncılık.

Hansen-Bede, L. (1975). A Child's Creation of a Second Language. Working Papers on Bilingualism, No. 6:103-126

Harmer, J. (2007). The practice of English language teaching (4. Baskı) Harlow: Pearson Longman Limited.

Hartmann, W., Riess, A. ve Neugebauer, R. (1988). Spiel und elemantares Lernen, Didaktik und Methodik des Spiels in der Grundschule, Bundes -Verlag, Wien

Haznedar, B. (2003). Neden erken yaşta yabancı dil eğitimi. İ. Erdoğan (Haz.), Türk Eğitim Sisteminde Yabancı Dil Eğitimi ve Kalite Arayışları (ss. 119-130). İstanbul: Özel Okullar Derneği Yayınları.

Helbig, G., Götze, L., Henrici, G., Krumm, H.J. (2001). Deutsch Als Fremdsprache. Berlin-Newyork. Walter de Gruyter.

Herrmann, A. (2014). Und weil sie nicht gestorben sind, leben sie im DaF-Unterricht.Magazin/Extra, (1).40-43

Huneke, H. – W. Steinig, W. 2010. Deutsch als Fremdsprache. Eine Einführung (5. Auflage). Berlin: Erich Schmidt Verlag.

İlhan, Nadir.(2005), Çocukların Dil Edinimi, Gelişimi ve Dile Katkıları, Manas Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi.

İlter, Gülten.(2005), Avrupa Konseyi Ortak Dil Kriterleri Çerçeve Programı ve Türkiye'de Yabancı Dil Öğretim Süreçleri, Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt:6 Sayı: 1

İlter, B. ve Er, S. (2007). "Erken Yaşta Yabancı Dil Öğretimi Üzerine Veli ve Öğretmen Görüşleri". Kastamonu Eğitim Dergisi. 15/ 1. (ss. 21- 30). 18.06.2007 tarihinde www.ksef.gazi.edu.trdergipdfCilt-15No1-2007Mart21bgenc.pdf' den indirildi.

Jacobs, R. A. (1988). Increased Rates of Convergence Through Learning Rate Adaptation. Neural Networks, 1, 295-307.

Jersild, A. T., ve Günçe, G. (1979). Çocuk psikolojisi. Ankara Üniversitesi Basımevi.

Kara, Ş. (2004). Ana dil edinimi ve erken yaşta yabancı dil öğretimi. Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 17(2), 295-314.

Karacan, E. (2000). Bebeklerde ve çocuklarda dil gelişimi. *Klinik Psikiyatri Dergisi*, *3*(4), 263-268.Martinet, A. (1998), Işlevsel Genel Dilbilim, Çev. Berke Vardar, Multilingual, İstanbul.

Karakoç,C. 2007 Okul Öncesi Eğitimde Ana Sınıfları İngilizce Dersi İçin Bir Öğretim Programı Önerisi. İnönü Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yüksek Lisans Tezi)

Karatay, H. (2007). Dil Edinimi ve Değer Öğretimi Sürecinde Masalin Önemi ve İşlevi. Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, 5(3), 463-477.

Karpe, B. (2013). Kreative Deutsch Lernen mit Maerchentexten. Fremdsprache Deutsch-Kreativ Deutsch Unterrichten (49).3-10

Kavcar, C. (1986). Türkçe öğretiminde dramatizasyon yöntemi. TDÖ Toplantısı, A.Ü. Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları:160, 1-3 Ekim Ankara.

Kavcar, C. (1988). II. Meşrutiyet devrinde edebiyat ve eğitim, 1908-1923. İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayınları Malatya, s. 13.

Kırkgöz, Y. (2007). English language teaching in Turkey: Policy changes and their implementations. RELC Journal, 38, 216-228.

Knight, G. (1984) Primary Ideas. London: British Council ve TWP Services Ltd.

Koçak, M. (2012). Lıterarısche texte ım fremdsprachenunterrıcht. EKEV Akademi Dergisi (50).245- 249.

Komorowska, H. (1997). Organisation, integration and continuity. P. Doyé ve A. Hurrell (Editörler), Foreign language learning in primary schools (s. 5162). Strasbourg: the Council of Europe.

Korthagen,F.A.J (2004).In Search of good teachers: towards a more holistic approach in teacher education. Teaching and Teacher Education. Vol.20. p.77-97.

Koydemir, F. (2001). *Erken Yaşta Yabancı Dil Öğretiminin Bazı Değişkenler Açısından Değerlendirilmesi* (Doctoral dissertation, DEÜ Eğitim Bilimleri Enstitüsü).

Krashen, S. D. (1973). Lateralization, language learning, and the critical period: Some new evidence. Language learning, 23(1), 63-74.

Kubanek-German, A. (2003). Kindgemaessiger Fremdsprachen-unterricht. Band 2: Didaktik der Gegenwart. Münster: Waxmann.

Kuhn A. (2002). Erstspracherwerb und früher Fremdspracherwerb. Frankfurt a. M., Deutsches Institut für Internationale Pädagogische Forschung.

Küçük, M. (2006). Okul Öncesinde Yabancı Dil Eğitimi Konusunda Eğitimcilerin ve Ailelerin Görüşleri. Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Okulöncesi Eğitimi Anabilim Dalı. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

Küçükahmet,L. (1999) Öğretmenlik Mesleğine Giriş. (Ed.Küçükahmet,L.) İstanbul:Alkım Yayınevi.

Küçüktepe, C., Küçüktepe, S. E., ve Baykin, Y. (2014). Ikıncı Sınıf Ingılızce Dersı Ve Programına Ilıskın Ögretmen Görüslerının Incelenmesı. Hasan Ali Yücel Egitim Fakültesi Dergisi, 11(2), 55.

Küçükyazıcı, G. (2010). Masallar ve çocuk gelişimine etkisi. http//wwwe-dadi.com/makale-136-masallar ve çocuk gelişimine etkileri.html. Erişim tarihi:20 Mayıs 2010.

Külekçi, G. (2007). Faıry-tales ın englısh ın the teachıng of englısh as a foreıgn language wıth a specıal reference to young learners ın readıng classes ın Turkey. Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İngiliz Dili Eğitimi Ana Bilim Dalı. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

Lamb, M. U. (2004). Integrative motivation in a globalizing world. System, 32, 3-19.

Lambert, W. E. (1972). Language, psychology, and culture (Vol. 5). Stanford University Press.

Le Figaro, www.lefigaro.fr/education/20050928.FIG 01168.html

Lenneberg, E. H., Chomsky, N., ve Marx, O. (1967). Biological foundations of language (Vol. 68). New York: Wiley.

Littlewood, W. (1988). Foreign and Second Language Learning. Cambridge:CUP

Lunenberg,M. (2002). Designing a curriculum for teacher educators. European Journal of Teacher Education, Vol.25 no. 2(3). p. 264-277.

MacIntyre, P. D., Noels, K. A. ve Clément, R. (1997). Biases in Self-Ratings of Second Language Proficiency: The Role Of Language Anxiety. Language Learning, 47, 265-287.

Martin, C. (2005). Modern Foreign Languages at Primary School: A Three-Pronged Approach? Language Learning Journal, 22(1), 5-10.

Martinet, Andre. (1985). *İşlevsel genel dilbilim*. Birey ve Toplum Yayınları.

McCallum, G. P. (1980). 101 word games: For students of English as a second or foreign language. Oxford: Oxford University Press.

McLaughlin, B. (1984). Second-Language Acquisition in Childhood, Vol. 1: Preschool children

MEB,2006'a. İkinci Yabancı Dil İngilizce Programı, www.ogm.meb.gov.tr'den 04.06.2007 tarihinde indirilmiştir.

MEB (2006). İlköğretim İngilizce dersi (4, 5, 6, 7 ve 8. sınıflar) öğretim programı. Ankara: Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı.

Merriam, S.B. (1998). *Qualitative Research anda Case Study Applications in Education*. San Francisco: Jossey- Bass Publishers.

Millî Eğitim Bakanlığı (MEB) (2013). Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı İlköğretim Kurumları (İlkokullar ve Ortaokullar) İngilizce Dersi (2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar) Öğretim Programı. Ankara.

Ministry of National Education's English Language Curriculum for Primary Education Grades 4,5,6,7 and 8. (2006). İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.

Mirici, İ. H. (2001). Çocuklara Yabancı Dil Öğretimi. Ankara: Gazi Kitabevi.

Moon, J. (2000). Children learning English. Oxford: Macmillan Heinemann.

Muñoz, Carmen, ed. 2006. Age and the rate of foreign language learning. Vol. 19. Multilingual Matters.

Nikolov, M. (2009). Early Modern Foreign Language Programmes and Outcomes: Factors Contributing to Hungarian Learners' Proficiency. Marianne Nikolov (Editör), Early Learning of Modern Foreign Languages: Processes and Outcomes (s. 90-107). Bristol, UK: Multilingual Matters Ltd.

Nuhoğlu, M.M. (2005). Masallar Üzerinde Çoklu Zekâ Ve Yapısalcılık Denemesi, Zonguldak Karaelmas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 2005/2.187-205

Oxford, R. ve Shearin, J. (1994). Language Learning Motivation: Expanding the Theoretical Framework. The Modern Language Journal, 78(1), 12-28.

Özonay- Böcük, İ.Z. (2014). Öğretim Araç ve Gereçlerinin Sınıflandırılması, Öğretim Teknolojileri Ve Materyal Tasarım, Editör: Gülay Ekici, Edirne, Paradigma Yayınları.131-153

Paran, A. (2008). The Role of Literature in İnstructed Foreign Language Learning and Teaching: An Evidence-Based Survey. Language Teaching, 41(04), 465-496.

Peck, S. 2001. Developing Children's Listening and Speaking in ESL. Teaching English as a Second or Foreign Language. ed. M. Celce-Murcia. 3. bs. Boston, MA: Heinle ve Heinle: 117–137.

Penfield, W., ve Roberts, L. (1959). Speech and Brain Mechanisms. Newyork:Atheneum Press.

Phillips S. (1993). Young Learners. Oxford: Oxford University Press.

Rafferty, E. A. (1986). Second Language Study and Basic Skills in Louisiana.

Rixon, S., Flavell, R. H., ve Vincent, M. (1991). How to Use Games in Language Teaching (Ed.). Hong Kong: Modern English.

Rosenfelder Johansson, N. (2015). Märchen im DaF-Unterricht: Die Didaktische Umsetzung von Märchen in der Praxis.

Roth, G. (1998). Teaching very Young Children. Selt Publishing. Türkiye

Roth, G. (2009). Warum Sind Lehren und Lernen so Schwierig? In: Hermann, Ulrich (Hrsg.) Neurodidaktik: Grundlagen und Vorschläge für gehirngerechtes Lehren und Lernen. (S. 58-68). Weinheim und Basel, Beltz.

Rösch, H. (2011). Deutsch als Zweit-und Fremdsprache. Oldenbourg Verlag.

Rössler, D. (2012). Deutsch als Fremdsprache, Springer Verlag.

Rück, Heribert.2007. Prinzipien des frühen Fremdsprachenerwerbs. Karlsruher Pädagogische Beiträge 65: 9-22.

Sakarya Maden, S. (2003), Avrupa Yolunda Türkiye'de Almanca Öğretiminde Ders Kitabı Tartışması, 121.

Saussure, Ferdinand de.(1985), Genel Dilbilim Dersleri, Çev. Berke Vardar, Birey ve Toplum Yayınları, Mayıs.

Schumann, J. H. (1975). Affective Factors and the Problem of age in second language acquisition. Language learning, 25(2), 209-235.

Scott, W. A. ve Ytreberg, L.H. (2001). Teaching English to children (14. baskı). New York: Longman.

Senemoğlu, N. (2004). Gelişim, Öğrenme Ve Öğretim, Kuramdan Uygulamaya. Ankara: Gazi Kitabevi.

Sevil, N. (2003). Erken Yaşta Yabancı Dil Öğretimi: İlkeler. Gelişim ve Eğitimde Yeni Yaklaşımlar. (Ed: M, Sevinç). İstanbul: Morpa Yayınları. (s.184-189).

Sevinç, M. (2003). Dil Gelişimi ve İlköğretime Hazırlık. Erken Çocuklukta Gelişim Ve Eğitimde Yeni Yaklaşımlar. (169-176). İstanbul: Morpa Kültür Yay.

Seyhan Yücel, M. (2006). Avrupa Ortak Başvuru Metni- Avrupa Dil Portföyü: Eleştirel Bir Yaklaşım *Trakya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Dergisi, 8(1),110-122.*

Seyhan Yücel, M.,(2012). Die Relevanz von Märchen im frühen fremdsprachenunterricht, 12. Uluslararası Dil, Yazın ve Deyişbilim Sempozyumu, Trakya Üniversitesi Eğitimi Fakültesi, Yabancı Diller Eğitimi, Edirne, 574-577

Seyhan Yücel, M. (2014.) Nörodidaktik Ve Nörobiyolojik Gelişmeler Açısından Erken Yaşta Yabancı Dil Eğitiminin Önemi. 9.th International Balkans Education and Science Congress, s.950-954. Edirne.

Seyhan Yücel, M., Yılmaz Didem. (2016). Erken yaşta yabancı dil eğitiminde bilgi ve iletişim teknoloji araçlarının kullanımı. Çocuk ve Gençlik Edebiyatında Barış Kültürü", Trakya Üniversitesi Yayın No: 171. Edirne.

Solak, Ekrem.(2013), Finlandiya ve Türkiye'de ilkokul düzeyinde yabanci dil öğretimi, Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi Cilt: 6 Sayı: 28 Volume: 6 Issue: 28,Güz www.sosyalarastirmalar.com Issn: 1307-9581

Sopata, A. (2011) Lıteratureınsatzbeımfrühenfremdsprachen-erwerb–theorıe und praxıs. Studi Linguistici e Filologici Online, 9.2, 291-307.

Sönmez,V. (2003). Eğitimin Tarihsel Temelleri. Öğretmenlik Mesleğine Giriş. (Ed. Sönmez,V.).Ankara: Anı Yayıncılık.

Sözlük, T. (2005). Ankara: TDK Yayınları.

Spitzer; M. (2009). Lernen – Gehirnforschung und die Schule des Lebens. Heidelberg, Berlin, Spektrum , Akademischer Verlag.

Sungurtekin, Ş., Sezer, G. O., Bağçeli-Kahraman, P., ve Sadioğlu, Ö. (2009). The Views of Pre-Service Teachers About Creative Drama: A study according to gender. İlköğretim Online, 8(3), 755-770. Retrieved on 14- January-2010, at URL: http://ilkogretim-online.org.tr/vol8say3/v8s3m11.pdf

Sünbül,A.M. (2001). Bir meslek olarak öğretmenlik. Öğretmenlik Mesleğine Giriş (Ed. Demirel,Ö ve Kaya,Z.) Ankara: PEGEMA yayıncılık. s.223-254.

Şad, S. N. (2011). İlköğretim Birinci Kademe İngilizce Öğretim Programının Çocuklara Yabancı Dil Öğretiminin Duyuşsal Hedeflerini Gerçekleştirme Düzeyi. Doktora Tezi. İnönü Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Malatya.

Şahin, Y. (2013) Farklı Boyutlarıyla Yabancı Dil Öğrenimi ve Öğretimi (Ed: Y, Şahin), , Konya. Eğitim Yayınevi.

Şeker,H; Deniz,S. ve Görgen, İ. (2004). Öğretmen Yeterlikleri Ölçeği. Ankara: Milli Eğitim. Yıl 32, Sayı 164. S. 105-118.

Şeker, H., Deniz, S., ve Görgen, İ. (2005). Tezsiz Yüksek Lisans Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Yeterlikleri Üzerine Değerlendirmeleri. *Kuram Ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, *42*(42), 237-253.

Şimşek, H. (2007). A Teacher Development Program For Young Learners Of English: An Action Research. Yayınlanmamış doktora tezi, Çukurova Üniversitesi, Adana.

Temel, H. (2005). Harry Potter Ve Masal. Hece Dergisi, Çocuk ve Edebiyat Özel Sayısı, 104-105, 162-165.

Tomečková, M. (2007). Märchen Und Kinderliteratur İm Deutschunterricht Für Kinder İm Vorschulalter. Deutsch Als Fremdsprache, 35(5.5), 7.

Topkaya, E. Z., ve Küçük, Ö. (2010). An Evaluation Of 4th And 5th Grade English Language Teaching Program. İlköğretim Online, 9(1), 52-65. [On-line serial]: Retrieved on 14-January-2010, at URL: http://ilkogretim-online.org.tr/vol9say1/v9s1m6.pdf

Torun, F.P. (2008). Contextualized Language İnstruction: Exploring The Role Of Authentic Animated Stories On The Attitudes Of Young Efl Learners Towards Learning English. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi, Adana.

Tost Planet, M. A. (1997). Objectives And Contents. P. Doyé ve A. Hurrell (Editörler), Foreign Language Learning İn Primary Schools (s. 15-24). Strasbourg: The Council of Europe.

Urbay-Şen, A. (2009). Drama Yöntemi, www.nutyo.com/DRAMA_YNTEM1.ppt 16.03.2009

Uslu, Z. (2007). Zur Rolle Des Faktors "Alter" İm Spracherwerb Bwz. İm Fremdsprachenlernen. D.Ü. Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi 8, 146-156.

Ünal, Ç. D. (2005). Yabancı Dil Öğretiminde Edebi Metinler: Yenilikçi Yaklaşımlara Geçiş Süreci ve Gerekçeleri. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 29.203-212.

Üzer, M. (2015). Yabancı Dil Olarak Almanca Dersinde Masal Kullanımı. Uludağ Ünversiitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Vardar, Berke. (1980). Açıklamalı Dilbilim Terimleri Sözlüğü, ABC Kitabevi. İstanbul.

Vrhovac, Y. (1997). Foreign Language Communication By Young Learners. European Education, Vol. 29, 2. Retrieved İn 29.12.2006 (Tarihinde İndirildi) From Ebscohost Database.

Wicke, R. E. (2008). Aktiv Und Kreativ Lernen, Projektoreintiert Spracharbeit İm Unterricht, Maz Heuber Verlag.

Wright, A. Betteridge, D., ve Buckby, M. (1984). Games For Language Learning (2nd Ed.). Cambridge: Cambridge University Press.

Wu, X. (2003). Intrinsic Motivation And Young Language Learners: The İmpact Of The Classroom Environment.

Yavuz, M. H. (2013). Masallar Ve Eğitimsel İşlevleri. Eğiten Kitap Yayınları (Vol.5). s.2.

Yolageldili, G., ve Arikan, A. (2011). Effectiveness Of Using Games İn Teaching Grammar To Young Learners. *Online Submission*, *10*(1), 219-229.

Ytreberg, L. (1997). Methods. P. Doyé ve A. Hurrell (Editörler), Foreign Language Learning İn Primary Schools (S. 25-34). Strasbourg: The Council Of Europe.

Yücel, F. (2005). Dil Edinimi Ve Masal Dili. Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi,12. S.105-114.

Yüksel, G. (2010). Keloğlan Masallarında Göç. Halk Kültüründe Göç Uluslararası Sempozyumu. Balıkesir Üniversitesi, 28-30 Mayıs. Balıkesir.

www.goethe.de/resources/files/pdf48/kalender.pdf

http://www.cciba.ufpr.br/capacitacao2013/projetos/Carolina%20e%20Juliana/Alem%C3%A3o_Carolina%20e%20Juliana.pdf

https://www.fremdsprachedeutschdigital.de/download/fd/FD_Heft49_Mueller_Karpe_Download.pdf.

EK1: Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu

Sayın Öğretmenim

Erken yaşta yabancı dil eğitimi ve süreci birçok etmene bağlıdır. Bu araştırma ile erken yaşta yabancı dil eğitiminde masalların önemine yönelik tespitlerin incelenmesi amaçlanmaktadır. Bu anketin cevaplandırılması yaklaşık 10 dakikanızı alacaktır. Vereceğiniz yanıtlar kesinlikle gizli tutulacak ve bilimsel çalışmalar dışında herhangi bir amaçla kullanılmayacaktır. Araştırma bulgularının güvenilirliği açısından sorulara lütfen içtenlikle yanıt veriniz. Verdiğiniz destek için çok teşekkür ederim.

1. Yaş aralığınız

a) 20-30 b) 31-40 **c)** 41-45 **d)** 46 ve üzeri

2. Cinsiyetiniz a) Bayan b) Erkek

3. Görev yaptığınız okul türü nedir? a) Özel okul b) Devlet Okulu

4. Mezun olduğunuz üniversite ve anabilim dalı:

5. Çalıştığınız kurumda hangi yabancı dili öğretiyorsunuz:

6. Hangi yaş grubuna/sınıflara ders veriyorsunuz:

7. Haftada kaç saat ders veriyorsunuz:

8. Çocuklara yabancı dil eğitimi konusunda eğitim aldınız mı? Ne gibi?

9. Sizce masallar erken yaşta yabancı dil eğitimi ve öğretimi sürecinde önemli midir ve kullanılmalı mıdır? Sebepleri ile birlikte bu konudaki düşüncelerinizi belirtebilir misiniz?

10. Yabancı dil öğretmeni olarak erken yaşta yabancı dil eğitimi ve öğretimi sürecinde masallara yer veriyor musunuz? Cevabınız evet ise masalları ne sıklıkta ve nasıl kullanıyorsunuz, bu konudaki düşüncelerinizi belirtebilir misiniz?

11. Masalların çocukların yabancı dil becerileri gelişimi açısından sizce ne gibi etkileri ve katkıları vardır?

12. Derslerinizde masalların kullanımına yönelik bir engel, sıkıntı veya benzeri olumsuz bir unsur mevcut mu? Var ise bu olumsuz unsurları açıklayabilir misiniz?